PROGRAMACIÓN

DIDÁCTICA

EDUCACIÓN

MUSICAL

1º CURSO

CENTRO: CEIP PLURILINGÜE A.R.CADARSO

ANO ACADÉMICO: 2021-22

ÍNDICE:

1.- Introdución e medidas especiais ante o covid......................................páx. 3

2.- A Educación artística.. páx. 9

3.- As competencias clave..páx. 12

4.- A atención á diversidade...páx. 26

5.- Contidos transversais ....páx. 27

6.- A avaliación na Educación Primaria... .....páx. 28

7.- A metodoloxía didáctica ....páx. 32

8.- Contidos...páx. 34

9.- Criterios de avaliación...páx. 35

10.- Estándares de aprendizaxe páx.36

11.- Secuenciación dos contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, competencias básicas e criterios mínimos por trimestre.............................páx. 38

1.- INTRODUCCIÓN.

Esta programación é un proxecto que pretende acadar unha serie de intencións educativas previstas: obxectivos e competencias básicas. Este feito será posible a través do establecemento dunhas propostas educativas concretas, que redundou na elaboración dunha secuencia de unidades didácticas que configurou as programacións de aula e que ten como fin o traballo dos contidos establecidos para o curso en cuestión. Dedúcese polo tanto unha necesidade de planificación e de orde, que se antollan fundamentais no proceso de ensino – aprendizaxe.

Pola natureza dos seus compoñentes, esta programación non é un documento pechado, senón provisto de dúas condicións esenciais: apertura e flexibilidade. Estas dúas pautas permitirán o manexo de situacións imprevistas, a toma de camiños alternativos ou a posibilidade de introducir melloras mediante un proceso continuo de retroalimentación.

Aínda que xa implícitos na formulación dos obxectivos e nas competencias básicas, debemos resaltar que este plan de acción pretendeu unha especial consideración a aspectos que afectan á Natureza, á Sociedade en xeral e ao Individuo en particular pola súa importancia e o seu carácter acuciante no entorno do alumnado, polo tanto é patente o compromiso cun enfoque interdisciplinar e globalizado e coa educación en valores.

O centro para o que se propón a programación eríxese no municipio costeiro de Noia, situado na Ría de Muros e Noia, na provincia de A Coruña. O estrato socio-económico xeral é medio-baixo, adicándose unha alta porcentaxe dos pais a tarefas relacionadas co marisqueo e o comercio. Dado o interese turístico da zona, tamén hai pais e nais propietarios de negocios de hostalería.

A disposición horaria do centro é: xornada continuada de 9’30 a 14’30 horas. No que atinxe ao ámbito sociolingüístico, cabe sinalar que a tendencia destes últimos anos é a que lingua máis utilizada é o castelán .

A nivel musical existe conservatorio local, dúas academias privadas de música, clases de música e baile tradicional, ballet e baile moderno.

Debido ás condicións especiais deste curso, polo Covid 19, a antedita programación farase efectiva seguindo as instrucións da orde do 30 de xullo. Para elo

terase en conta que, principalmente, o primeiro trimestre será un tempo de reforzo das aprendizaxes non acadadas no curso anterior.

Logo de lido o informe final individualizado do curso anterior, procederase a realizar a avaliación inicial, e, coa información obtida, procederase a reforzar as aprendizaxes e competencias non acadadas do curso anterior, utilizando metodoloxías globais que promovan a aprendizaxe cooperativa, o uso das tics, a autoaprendizaxe, o pensamento crítico, creativo e a investigación a través do traballo por proxectos.

Especial atención prestarase aos problemas que pode ocasionar o canto ou os instrumentos de vento, que tan só se utilizarán de xeito individual a distancia de 3 metros do resto do grupo, ou de xeito grupal, no exterior e coa distancia citada.

E atendendo sempre a unha posible semipresencialidade, ou non presencialidade, tódolos contidos posibles serán presentados a través da Aula virtual do centro, para habitualos a ser usuarios cotiás de dita ferramenta, tal e como se fixo o curso anterior.

MARCO LEGAL:

- LOE Texto consolidado coas incorporacións da LOMCE (BOE 30-12-2013)
- LOMCE Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa
- Lei Orgánica 2/2006 de Educación do 3 de maio
- Decreto 105/2014 do 4 de Setembro, polo que establece o currículo para a Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación.
- Orde do 6 de outubro de 1995 sobre regulación do reforzo educativo e a adaptación curricular.
- Decreto 320 do 26 de xullo de 1996 de ordenación da educación de alumnado con necesidades educativa especiais.
-

A TEMPORALIZACIÓN

Seguirase o calendario escolar do presente curso, observamos que disporemos de aproximadamente unhas trinta e cinco sesións para a súa aplicación, tendo en conta a posibilidade de festivos locais, saídas...etc.

A AULA DE MÚSICA:

Sitúase no andar primeiro do edificio do centro.. A súa disposición será acorde coa metodoloxía a empregar**,** procurarase unha boa organización espacial, facilitando espazos de traballo en grupo e organizando os recursos materiais de xeito que estean accesibles cando sexa preciso, pero recollidos cando non. A aula está distribuída da seguinte maneira***:*** as cadeiras con paleta dos alumnos dispóñense en filas ocupando a parte dianteira da aula, orientadas cara a pizarra que se dispón na parte frontal. O espazo posterior destinarase á práctica vocal, instrumental (orquestra Orff), corporal, traballos colectivos, etc Na marxe dereita da aula hai armarios e mesas para gardar instrumentos, materiais e libretas. Isto facilitará ter a aula ordenada. Na marxe esquerda da aula está a mesa de traballo do mestre onde dispoñemos do ordenador conectado ó canón proxector, o equipo de son, e o teclado. Fóra da aula, na biblioteca contamos cuns andeis en forma de pentagrama onde poden gozar de lecturas relacionadas coa música e dos audiocds. Contamos cun local á parte onde realizamos radio escolar nos recreos, agás os venres, que abrimos a aula de música para que os que queiran poidan actuar cantando, bailando ou tocando o seu instrumento. Aínda que este ano, todo o anterior está condicionado polas normas covid de distanciamento e desinfección.

A EDUCACIÓN PRIMARIA

A finalidade da educación primaria é facilitarlle ao alumnado alumnas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalo para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.

A acción educativa nesta etapa procurará a integración das experiencias e as aprendizaxes do alumnado e adaptarase aos seus ritmos de traballo.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

OS PRINCIPIOS DIDÁCTICOS

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1.- Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A LOMCE xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias básicas. As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de

ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

A METODOLOXÍA EDUCATIVA

Baséase nos principios de intervención educativa que concretamos do seguinte

xeito:

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.
- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma.

2.- A EDUCACIÓN ARTÍSTICA

A expresión artística é connatural ás persoas desde a orixe dos tempos como medio de comunicación, vía para descargar enerxías, actividade pracenteira, evasión ou instrumento para acadar o equilibrio interior, posibilidade de lograr unha aprendizaxe emocional ou forma de cuestionar o establecido.

As diferentes manifestacións artísticas teñen unha presenza constante no medio e na vida privada e pública das persoas. As artes son imprescindibles no desenvolvemento expresivo individual e social e son parte esencial do patrimonio cultural. Con elas somos quen de darlle forma á nosa imaxinación, empregando o razoamento e a emoción; con elas participamos en proxectos individuais e colectivos que contribúen á construción da identidade persoal e social, con elas conformamos a identidade nacional, e mantemos un diálogo aberto e constante coas outras culturas, proporcionando espazos de relación nos cales flúen experiencias, significados, emocións, sentimentos, ideas e pensamentos.

Na educación primaria, a área de Música desenvolverá as capacidades básicas relacionadas coa percepción e interpretación das representacións musicais e coa expresión de pensamentos, sentimentos e emocións; é dicir, desenvolverá a dimensión comunicativa dos procesos artísticos.

A linguaxe musical constitúe un ámbito artístico específico con características propias. No ámbito da música e dos eixes en que se articula a área (percepción e expresión) distribúense os contidos en dous bloques.

Esta maneira de estruturar o conxunto de contidos da área non indica en absoluto que se deban desenvolver independentemente uns doutros, o que queda de manifesto ao comprobar a interrelación que existe entre eles.

O *bloque 1 Escoita*, recolle os contidos relacionados co desenvolvemento de capacidades de discriminación auditiva e de audición comprensiva.

O *bloque 2 Interpretación musical*, aborda o desenvolvemento de habilidades técnicas e de capacidades vinculadas coa interpretación e coa improvisación e a creación de distintas producións musicais resultantes da exploración, da selección e da combinación de movementos e de sons.

O bloque 3 A música, o movemento e a danza, está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

Os elementos da música e os seus referentes culturais non se disocian dela; por isto, tanto os contidos da linguaxe musical coma os referidos á música como expresión cultural están explícitos ou implícitos nos dous bloques.

A actividade do alumnado é moi importante para que esa aprendizaxe se produza. Non se trata só dunha actividade externa, senón, e fundamentalmente, dunha actividade mental que lle permita formular interrogantes e buscar estratexias para resolvelos, relacionar o que sabe co novo que se lle presenta e abordar novas propostas nas que a percepción, expresión, reflexión e intercambio de ideas formarán parte esencial do proceso de aprendizaxe. O traballo artístico deberá partir da experiencia persoal, dos saberes que o alumnado posúe social e colectivamente e da investigación e recoñecemento das propias características e posibilidades. A progresión do alumnado require de estratexias persoalizadas que lle permitan avanzar e afianzar destrezas, coñecementos e actitudes no ámbito musical. Neste contexto debe estar presente a loita contra os estereotipos e os roles preestablecidos, polo que se deben proporcionar oportunidades, alternativas e recursos múltiples que faciliten a

reflexión e o desenvolvemento do xuízo crítico.

OBXECTIVOS DA ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA.

1. Desenvolver mecanismos de sensibilidade estética para promover a percepción e a expresión de ideas, emocións, sentimentos e vivencias.

2. Formar progresivamente o sentido estético persoal como recurso para apreciar e valorar elementos constitutivos das artes e obras verdadeiramente artísticas; desenvolver o xuízo crítico e o posicionamento pluralista na aproximación ás obras artísticas e ás autoras e autores.

3. Indagar nas posibilidades do son, da imaxe e do movemento como elementos de representación e de comunicación e utilizalas para expresar ideas e sentimentos, contribuíndo con iso ao equilibrio afectivo e á relación coas demais persoas.

4. Explorar e coñecer materiais e instrumentos diversos e adquirir códigos e técnicas específicas das diferentes linguaxes artísticas para utilizalos con fins expresivos e comunicativos.

5. Aplicar os coñecementos artísticos na observación e na análise de situacións e de obxectos da realidade cotiá e de diferentes manifestacións do mundo da arte e da cultura para comprendelos mellor e formar un gusto propio.

6. Manter unha actitude de busca persoal e colectiva, articulando a percepción, a imaxinación, a indagación e a sensibilidade e reflexionando á hora de realizar e gozar de diferentes producións musicais.

7. Recoñecer que as diversas manifestacións da arte e da cultura son fonte de coñecemento, foron realizadas por homes e por mulleres e reflicten a súa experiencia e percepción da vida.

8. Coñecer algunhas das posibilidades dos medios audiovisuais e das tecnoloxías da información e da comunicación en que interveñen a imaxe e o son, e empregalas como recursos para a observación, a busca de información e a elaboración de producións propias, xa sexa de forma autónoma ou en combinación con outros medios e materiais.

9. Valorar e compartir manifestacións artísticas do patrimonio cultural galego apreciando a súa riqueza e diversidade e comprometéndose na súa defensa, conservación e difusión.

10. Coñecer e valorar diferentes manifestacións artísticas do patrimonio cultural doutros pobos, colaborando na conservación e renovación das formas de expresión locais e nacionais e estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo contorno.

11. Desenvolver unha relación de autoconfianza coa produción artística persoal, respectando as creacións propias e as das outras persoas, cunha actitude de interese e de admiración polo distinto e/ou novo, sabendo recibir e expresar críticas e opinións, e utilizándoas como recurso para a mellora.

12. Participar activamente en producións artísticas de forma cooperativa, asumindo distintas funcións e colaborando na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final o máis satisfactorio posible.

13. Coñecer algunhas das profesións dos ámbitos artísticos, interesándose polas características do traballo dos artistas e gozando como público na observación e recreación das súas propias producións.

14. Valorar no contorno próximo as intervencións artísticas das que cumpriría dispor co fin de crear espazos esteticamente agradables que contribúan a mellorar a calidade de vida.

3.- AS COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave da educación primaria son o conxunto de destrezas, coñecementos e actitudes axeitadas ao contexto que todo o alumnado debe alcanzar para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa e a integración social.

Segundo o establecido na ORDEdo23dexullode2014polaqueseregulaaimplantaciónparaocurso2014/15deedu

caciónprimarianaComunidadeAutónomadeGalicia,segundoocalendariodeaplicació ndaLeiorgánica8/2013,paraamelloradacalidadeeducativa, as competencias clavedo currículo seránas seguintes:

1ª. Comunicaciónlingüística(CCL).
2ª. Competenciamatemáticae competencias básicas en cienciae tecnoloxía(CMCT).
3ª. Competenciadixital(CD).
4ª.Aprenderaaprender(CAA).
5ª. Competencias sociais e cívicas (CSC).
6ª. Sentidodeiniciativaeespíritoemprendedor(CSIEE).
7ª. Concienciaeexpresións culturais (CCEC).

Competencia en comunicación lingüística

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e utilizar apropiadamente a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura e de respecto á diversidade lingüística.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

Achegas á área de Música:

Permite o aumento significativo da riqueza en vocabulario específico; a participación en intercambios comunicativos sobre experiencias de audición e interpretación (coloquios, debates, diálogos); a descrición de procesos de traballo; a argumentación sobre as solucións dadas ou na valoración da obra artístico musical e o achegamento a textos variados (informativos, narrativos, descritivos) nos que se presente información sobre autores, intérpretes, épocas, estilos. Por outro lado, a linguaxe literaria presenta multitude de figuras retóricas (metáfora, sinestesia, onomatopea) de indubidable proxección e interese para o traballo de educación musical.

Competencias matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos a situacións da súa vida cotiá.

Achegas á área de Música:

As experiencias levadas adiante por medio da Educación Artística van favorecer a percepción, estruturación e representación de contidos de concepto, procedemento e actitude ligados á percepción e estruturación do espazo (danza) e do tempo (ritmo). Fai posible o estudo e comparación de materiais empregados na área e a súa relación con prezos e ofertas puntuais, o que implica educación para o consumo, ámbito formativo que tamén pode atopar en Educación artístico-musical un referente esencial para o seu estímulo.

- Coñecer, valorar e gozar do medio natural, social e cultural; as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

Achegas á área de Música:

Estimular a apreciación do medio a través do traballo perceptivo e representativo con sons, ruídos e movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas. O medio pode ser pretexto para a creación artística; o traballo de educación musical explórao e incorpórao recreándoo para darlle unha dimensión que proporcione gozo e contribúa ao enriquecemento da vida das persoas. Por outra parte, a Educación artística musical ten en conta outra dimensión igualmente importante, a que compete ás agresións que deterioran a calidade de vida, como a contaminación acústica e a necesidade de contribuír a preservar un medio físico agradable e saudable.

COMPETENCIA DIXITAL

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Iniciarse en la utilización para el aprendizaxe de las tecnoloxías de la información e de comunicación desatrollando un espírito crítico ante los mensaxes que recibe e elabora.
- Utilizar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar la información.

Achegas á área de Música:

A Educación artístico musical dá pulo á utilización básica do ordenador e do conxunto de tecnoloxías da información e comunicación para amosar procesos relacionados coas artes (acceso, observación e expresión). Permite a creación de producións artísticas integrando distintas linguaxes (plástica, visual, verbal, musical), a análise da imaxe, do son e das mensaxes que estes transmiten, a procura de información sobre manifestacións artísticas próximas á localidade onde está o centro ou a aquelas que se celebren na Comunidade de Galicia para o seu coñecemento e gozo do alumnado, e, tamén, á selección ou intercambio de informacións referidas a creacións musicais do pasado e do presente doutros pobos, culturas e momentos. O seu emprego facilitará o achegamento, aprecio e consideración da obra musical como manifestación artística dentro dun determinado contexto sociocultural e a súa achega á cultura e pautas de vida da Comunidade de Galicia e do conxunto do Estado. Os traballos orientados a impulsar esta competencia incidirán na procura, selección, valoración, gravación e análise de propostas de raíces, instrumentos e autores.

COMPETENCIA SOCIAIS E CÍVICA

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e apreciar os valores e as normas da convivencia, aprender a actuar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e

nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e de oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona o alumnado.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e prevención dos accidentes de tráfico.
- Coñecer, valorar e gozar do seu contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

A área favorece a cooperación, a asunción de responsabilidades, o seguimento de normas e instrucións, o coidado e conservación de materiais e instrumentos. No ámbito da educación artística, a interpretación e a creación musical supón, en moitas ocasións, un traballo en equipo. O seguimento destes requisitos forma no compromiso cos demais, na esixencia que ten a realización en grupo, e na satisfacción que proporciona un produto que é froito do esforzo común. A planificación e realización de producións artístico musicais de forma cooperativa permite e esixe ir asumindo distintas funcións e colaborar na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final satisfactorio. O desenvolvemento desta competencia permitirá que os alumnos cheguen a participar de maneira máis activa en manifestacións vocais, instrumentais ou coreográficas relacionadas coa expresión de sentimentos e emocións propias e colectivas.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, e as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas, desenvolvendo a sensibilidade estética e a capacidade de gozo nas súas diferentes manifestacións e iniciándose na construción de propostas persoais.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.

Achegas á área de Música:

Destacable resulta a achega da *competencia cultural e artística*. Así, o noso proxecto estuda os diferentes códigos artísticos, técnicas e recursos propios da audición e da expresión musical, axudando ao alumnado a iniciarse na percepción e na comprensión do mundo que o rodea e a ampliar as súas posibilidades de expresión e comunicación cos demais. Ademais, a posibilidade de representar unha idea, emoción ou sentimento de forma persoal, valéndose dos recursos que as linguaxes musical e corporal proporcionan.

A Comunidade de Galicia posúe un patrimonio cultural e artístico de enorme valor e proxección, representado por obras de indubidable interese estatal e universal. Ao tempo, os acontecementos artísticos de actualidade que nela teñen lugar (exposicións, feiras, certames) configuran un medio de gran riqueza e potencialidade para favorecer no alumnado o interese por gozar e aprender a través da arte. O desenvolvemento da área na súa dimensión musical achega os coñecementos esenciais para que o alumno chegue a analizar, sintetizar e valorar as manifestacións musicais máis significativas do folclore, da música popular, da música culta e da contribución que todas elas poden facer á vida persoal e á da Comunidade de Galicia. A materialización desta competencia favorecerá o coñecemento e aprecio de obras do folclore popular galego e de diferentes épocas e estilos, autores e intérpretes recoñecidos na Comunidade, no

conxunto do territorio español e de transcendencia e repercusión europea e intercontinental.

En conxunto, o labor educativo exercido desde a Música favorece o coñecemento, a comprensión e a valoración das manifestacións artístico musicais do patrimonio cultural propio e doutros pobos. Poden colaborar na conservación e renovación das formas de expresión locais, autonómicas e estatais, estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo medio.

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- Utilizar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

O traballo de pescuda sobre propostas musicais fai preciso a busca, no establecemento de pautas de análise e síntese, de inferencias e de avaliación crítica. Neste sentido, a área ha proporcionar protocolos de investigación e planificación de procesos susceptibles de seren empregados noutras aprendizaxes. O esforzo, o traballo constante e a disciplina que acompañan a boa práctica musical, tamén constitúen referentes de gran valor para estimular o aprender a aprender.

SENTIDO DE INCIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o do resto das persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios

para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e na prevención dos accidentes de tráfico.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da persoalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

As situacións de observación, escoita e expresión artístico musical favorecen o coñecemento dun mesmo, dos propios intereses, emocións e sentimentos, a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, a procura de solucións, o adquirir coñecementos e a elaboración de plans. Ao facer a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, buscar solucións e adquirir coñecementos, promóvese de forma relevante a autonomía e iniciativa persoal. O proceso que leva ao alumno desde a exploración inicial ata o produto final require unha planificación previa e demanda un esforzo por acadar resultados orixinais, non estereotipados. Por outra parte, esixe a elección de recursos tendo presente a intencionalidade expresiva do produto que se desexa lograr e a revisión constante do que se fixo en cada fase do proceso coa idea de melloralo se fose preciso. A creatividade esixe obrar con autonomía, poñer en marcha iniciativas, barallar posibilidades e solucións diversas. O proceso non só contribúe á orixinalidade e á busca de formas innovadoras, senón que tamén xera flexibilidade: ante un mesmo proxecto poden darse diferentes respostas e estas poden e deben adaptarse ás

condicións que poidan presentarse na súa evolución.

DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE NA PROGRAMACIÓN PARA A ÁREA DE MÚSICA

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜISTICA

- Aplicar o vocabulario relacionado cos contidos da educación musical para posibilitar o avance do intercambio comunicativo e a expresión de emocións e opinións persoais.
- Escribir e ler os nomes das notas.
- Aprender un repertorio de cancións (orais e escritas) referidas ao tema da unidade didáctica.
- Aprender rimas, coplas, trabalinguas e adiviñas.
- Facer un comentario individual dos sons do contorno que escoitan, para discriminar na unidade, e das experiencias de contacto cos obxectos, seres vivos ou elementos da natureza que os producen.
- Ser capaces de elaborar preguntas coherentes sobre os elementos que caracterizan a linguaxe musical e manexar a diversidade de respostas.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Describir oralmente os diferentes elementos que observen nunha imaxe.
- Utilizar a voz e o corpo como instrumentos de expresión e comunicación.
- Relacionar o ritmo musical e as palabras e frases escritas.
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.

COMPETENCIAS MATEMÁTICAS E COMPETENCIAS CLAVE EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

- Traballar a pre-escritura musical (concepto de liña e espazo).
- Traballar as figuras musicais e o silencio e a súa duración proporcional.
- Iniciar o ensino dos compases como unidade de medida na música escrita.

- Presentar, completar e construír os compases binarios e ternarios coa negra como unidade de pulso.
- Identificar e reproducir fórmulas e esquemas rítmicos sinxelos.
- Traballar visual e auditivamente e interpretar a proporción matemática utilizada nos ritmogramas e a súa relación coa lonxitude da melodía.
- Traballar as figuras xeométricas nas fichas do alumno.
- Traballar as figuras xeométricas coas coreografías que acompañan as cancións e as danzas.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Escoitar, diferenciar e valorar as posibilidades sonoras dos obxectos que están próximos ao medio no que viven.
- Coñecer instrumentos fixándose no material de corpo vibrante e na súa orixe (árbores, canas, pel ou vexigas de animais, metais...).
- Coñecer visual e auditivamente animais domésticos e de granxa, traballando los parámetros del son.
- Coñecer visual e auditivamente:
    - Animais domésticos e de granxa, traballando os parámetros do son.
    - Animais do bosque e outros ecosistemas naturais, traballando os parámetros do son.
    - Os sons das máquinas que nos rodean na nosa vida.
    - Os medios de transporte, traballando os parámetros do son.
- Coñecer os fenómenos atmosféricos, discriminando os sons que xeran, traballando os parámetros do son.
- Discriminar os sons da casa e a educación dos alumnos na axuda da realización das tarefas caseiras, sen connotacións sexistas.
- Discriminar sons asociados con profesións.
- Diferenciar entre os sons que producen tranquilidade ou intranquilidade de xeito particular.

COMPETENCIA DIXITAL

- Presentar os aparellos e soportes de tecnoloxía dixital e analóxica de son: radiocasetes, CD, reprodutores mp3, mp4...
- Utilizar métodos audiovisuais para ver e escoitar sons, instrumentos propios da comunidade e doutras culturas.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para:
    - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que se citan no texto das cancións.
    - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que participan nas audicións de música culta.
    - A procura e organización de informacións relacionadas coa música (concertos, biografías, crítica, prezos).
    - A creación musical.
    - A procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

- Desenvolver habilidades de cooperación para conseguir un resultado do grupo satisfactorio.
- Comprender a realidade da pluralidade social actual coa que convivimos e aprender a respectarnos.
- Respectar as quendas de xogo.
- Respectar e ter actitude de escoita nas intervencións individuais dos compañeiros.
- Aceptar nas danzas e coreografías aos compañeiros/as sen discriminar a ninguén.

- Fomentar a práctica e o respecto das normas cívicas e dos aspectos da educación viaria.
- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, fomentando a súa conservación.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean
- Participar nas actividades vocais, instrumentais e coreográficas de grupo con interese e sen inhibicións.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comunidade.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Percibir e comprender o mundo no que viven cando escoiten sons do seu contorno, gozando do mesmo e valorándoo.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Ter curiosidade cara ás fontes sonoras dos instrumentos que manexa na

escola e os que soan nas audicións de música culta.

- Valorar as cancións populares como expresión cultural dos pobos, enriquecendo a súa bagaxe cultural.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Escoitar e aprender a música culta mediante a participación activa, fomentando o interese pola música dos nosos devanceiros.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Valorar as manifestacións culturais do folclore da nosa comunidade e doutras culturas.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Representar sons mediante a expresión plástica.
- Debuxar os instrumentos escolares que coñecen.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comunidade
- Finalizar debuxos e colorear con interese e pulcritude.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Potenciar a expresión corporal na dramatización de cancións e na música culta.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Fomentar as relacións e o contacto entre os mozos/as sen rexeitar ou discriminar a ninguén.
- Valorar o corpo e a voz nas actividades de canto, movemento, danza e dramatización, desenvolvendo a sensibilidade necesaria para aprecialo.
- Realizar un traballo creativo, responsable e entusiasta para conseguir un resultado positivo nas actividades de grupo; dentro dun marco de cooperación

entre os alumnos/as.

- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).
- Coordinar diversos recursos expresivos (canto, mimo, movemento rítmico e danza) nas producións musicais propias e colectivas.
- Aprender a ter capacidade autocrítica, reflexionando sobre o esforzo e logros conseguidos por medio da autoavaliación.
- Ter iniciativa persoal na elaboración de fichas creativas, así como nos acabados plásticos das follas
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.
- Traballar a iniciativa individual e a cooperación nas montaxes coreográficas acomodadas ao seu nivel de desenvolvemento.
- Ter curiosidade e interese individual na aprendizaxe de conceptos musicais e interdisciplinares.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Aprender e practicar estratexias lingüísticas para realizar oralmente descricións dos sons que escoitan coa axuda dun apoio visual.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da cultura da nosa comunidade.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música
- Elaborar algunha ficha en grupo ou por parellas para aprender uns doutros na posta en común, respectando as opinións dos compañeiros/as.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Desenvolver a confianza en si mesmos mediante as dramatizacións e as coreografías (en grupo), ademais de fomentar o espírito de superación nas actividades individuais, grazas aos eloxios e ánimos do profesorado.
- Valorar e coidar a voz, cantando sen forzar as cordas vocais, de forma natural e desinhibida.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Elaborar fichas individualmente para desenvolver hábitos de esforzo, traballo individual, iniciativa persoal, curiosidade e creatividade na aprendizaxe.
- Adquirir habilidades para a prevención e resolución pacífica de conflitos que poidan xurdir ao formar parellas, grupos, quendas de xogo...
- Representar escenas e personaxes con diferentes recursos: mímica, ritmo e canto.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música, así como para a creación musical.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Fomentar a práctica de respecto das normas cívicas e de educación viaria.
- Empregar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura,

selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.

4.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Finalidade: garantir un adecuado desenvolvemento do alumnado en función das súas necesidades educativas:

Alumnos con dificultade de aprendizaxe:

- Establecer mecanismos de reforzo a nivel organizativo e curricular.
- Realzar adaptacións que potencien o desenvolvemento das competencias básicas.
- Modificar os obxectivos e criterios de avaliación en función das adaptacións.

Alumnos con altas capacidades intelectuais:

- Flexibilizar a duración das etapas educativas.

5.- OS CONTIDOS TRANSVERSAIS

O currículo oficial recoñece a importancia de promover o desenvolvemento de novas actitudes e valores. Por iso, contén un conxunto de ensinanzas que, integradas no propio programa das áreas, atravésano ou imprégnano. Reciben a denominación xenérica de ensinanzas comúns ou transversais.

EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA

- Amosar actitudes de solidariedade, colaboración e axuda á hora de realizar actividades de grupo.
- Aceptar as limitacións propias e respectar as dos demais.
- Valorar o noso patrimonio musical, como parte do patrimonio cultural e

artístico de Galicia.

EDUCACIÓN PARA A PAZ

- Partir do diálogo como principio para resolver os conflitos.
- Aprender a non impoñer as nosas propostas frontes ás dos demais.
- Tentar ofrecer a nosa propia experiencia como forma de axuda á dos demais, principalmente na realización de actividades en grupo.

EDUCACIÓN AMBIENTAL E PARA A SAÚDE

- Coidar a hixiene do aparato vocal mediante o control da voz, a respiración, a articulación ..., para poder cantar e falar correctamente.
- Potenciar a través da música, a capacidade de relaxación e control para eliminar tensións.
- Desenvolvemento de actitudes críticas sobre a contaminación acústica e os posibles prexuízos que esta produce na nosa saúde.
- Valorar e procurar o silencio como condición necesaria para o desenvolvemento das experiencias musicais.

EDUCACIÓN PARA O CONSUMO RESPONSABLE

- Ser quen de ensinar ao noso alumnado a necesidade de actuar con responsabilidade diante da cantidade de música que o mercado ofrece, evitando a influencia perniciosa da publicidade.

CULTURA DA NOSA COMUNIDADE AUTÓNOMA

- Usar a música como medio ideal para coñecer as manifestacións culturais de Galicia, e a partir de aquí as doutras comunidades españolas, europeas e universais.

6.- A AVALIACIÓN NA EDUCACIÓN PRIMARIA

A avaliación debe abranguer tanto a actividade de ensinanza coma a de aprendizaxe e que debe ser constituído un proceso continuo, sistemático, flexible

e integrador. Este proceso ten como obxectivos:

- Coñecer a situación de partida dos compoñentes que inciden no proceso no momento en que se propón a avaliación.
- Facilitar a formulación dun modelo de actuación adecuado ao contexto, en función dos datos anteriores.
- Seguir a evolución do desenvolvemento e aprendizaxe dos alumnos.
- Tomar as decisións necesarias para adecuar o deseño e desenvolvemento da nosa acción educadora ás necesidades e logros detectados nos alumnos nos seus procesos de aprendizaxe.

Os criterios de avaliación

O currículo oficial establece uns criterios que constitúen enunciados que indican que avaliar *para cada área*. Os centros deberán concretar e adaptar estes criterios nas súas propostas curriculares.

Estes criterios terán en conta:

- O progreso do alumno en todas as áreas do currículo.
- Os diferentes elementos do currículo.
- A adquisición das competencias básicas.
- A necesidade de establecer medidas de reforzo.

Estándares de aprendizaxe

Os estándares de aprendizaxe son os distintos niveis de coñecemento e habilidades (contidos e competencias) establecidos para o alumnado por cada materia etapa ou nivel obxecto de avaliación. Os devanditos estándares establecen o que os alumnos e as alumnas deben aprender e, consecuentemente, o que o profesorado ha de ensinar. E é, precisamente, na devandita proposta formativa onde os estándares de aprendizaxe xogan un papel instrumental (ferramenta de avaliación) para determinar o logro do alí estipulado. Os estándares de aprendizaxe deben reunir unha serie de características na súa elaboración:

- Incluír unha ampla gama de coñecementos e/ou habilidades que o

alumnado ha de alcanzar.

- Ser avaliables; é dicir que poidan ser medibles a través de instrumentos homologados, evitando xuízos de valor.
- Estar formulado de xeito claro e conciso.
- Incorporar niveis de aprendizaxe que permitan categorizar os progresos do alumnado.
- Ser pertinentes en canto ao nivel de esixencia e as posibilidades do alumnado ao que se dirixe.
- Ser inclusivos, respetando a diversidade nos estilos de ensino do profesorado e do alumnado.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Se a avaliación constitúe un proceso flexible os procedementos terán que ser de diversa índole, entre outros, contemplaremos:

- A observación.
- Cuestionarios orais e fichas escritas.
- Entrevistas.
- Probas configuradas como síntese dos contidos máis significativos traballados no proceso de ensinanza aprendizaxe.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINANZA

As normas de avaliación en Educación Primaria establecen que os profesores avaliarán os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente en relación co logro dos obxectivos educativos do currículo. Esta avaliación incluirá referencias a aspectos tales como:

- A organización da aula.
- A relación entre o profesorado e o alumnado.
- A relación entre o profesorado.
- O aproveitamento dos recursos do centro.

- A convivencia entre o alumnado.

Decisións acerca da avaliación

Ao abeiro do currículo oficial, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe establecen o tipo e o grao de aprendizaxe que se espera que os alumnos vaian acadando ao longo da Educación Primaria con respecto ás competencias básicas e ás capacidades indicadas nos obxectivos xerais. O nivel de cumprimento destes obxectivos en relación cos criterios de avaliación fixados ha de ser medidocon flexibilidade, e tendo en conta a situación do alumno, ademais das súas propias características e posibilidades. Á súa vez, a avaliación, cumpre, fundamentalmente, unha función formativa, porque lle ofrece ao profesorado uns indicadores da evolución dos sucesivos niveis de aprendizaxe dos seus alumnos, coa conseguinte posibilidade de aplicar mecanismos correctores das insuficiencias advertidas.

Para que os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe poidan cumprir esta función formativa cómpre que se utilicen desde o comezo do proceso de aprendizaxe; así pois é fundamental contar cos criterios para cada curso, xa que canto antes se identifiquen posibles dificultades de aprendizaxe, antes se poderá corrixir a intervención pedagóxica.

Cada parte da avaliación terá as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

7.- METODOLOXÍA DIDÁCTICA.

Baséase nos principios de intervención educativa e tenderá a ensinar a utilizar os medios previstos en caso de confinamento (videoconferencia, aula virtual...)

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.
- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma, e a saber utilizar minimamente os medios en caso de confinamento

Os principios didácticos

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1.- Promover o desenvolvemento de competencias clave

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

8.- CONTIDOS(SUXEITOS AOS 3M DE DISTANCIA NO CASO DO CANTO E A FRAUTA)

BLOQUE 1. A ESCOITA

- Calidadesdoson:timbre,duración,alturaeintensidade.
- Identificacióndetrazosdistintivosde sonsdocontextonaturalesocial.
- Representacióncorporalegráficade sonsdediferentescaracterísticas.
- Discriminaciónauditiva.
- Curiosidadepor descubrirossonsdocontextoeassúascaracterísticas.
- Audicióndepezasvocaise identificacióndevocesfemininase masculinas.
- Recoñecementovisualeauditivo,e denominacióndalgúns instrumentos musicais daaulaedamúsicaescoitadaeinterpretada nocontextodoalumnado.
- Audicióndepezasvocaise instrumentais.
- Audiciónactivaerecoñecemento dunhaseleccióndepezasmusicaisbreves.
- Comunicaciónoraldasimpresións quecausaamúsicaescoitada.
- Elementosdamúsica:tempoe dinámica.
- Distinciónerepresentacióncorporal ougráficadalgúnselementosdamúsicaescoitada.
- Formamusical: repetición e contraste.
- Identificacióndarepetición(AA) e o contraste (AB)encanciónseobrasmusicais.

BLOQUE 2. A INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Exploracióndasposibilidadessonoras davoz,ocorpoeosobxectos.
- Construcióndeinstrumentosmusicais sinxelosconobxectosdeusocotián.
- Prácticadexogosderelaxación, respiración,diccióne coordinación
- Interpretaciónememorizaciónde ladaíñasecanciónsaounísono
- Imitacióndefórmulasrítmicase melódicas.
- Lecturaeinterpretacióndepartituras brevesesinxelascongrafíasnon convencionais,edeesquemasrítmicose melódicoselementais con notación tradicional.

- Iniciaciónánotaciónmusicaleás grafíasnonconvencionaiscomomediode representación damúsica: pentagrama, clave desol,colocacióndasnotasnopentagrama,figurasbrancas,negrasesilenciodenegra.

- Utilizacióndapercusióncorporaledos instrumentosdepequenapercusióncomo

recursosparaoacompañamentodetextos,canciónsedanzas.

- Selecciónecombinacióndeostinatos rítmicoseefectossonorosparao acompañamentoderecitacións,cancións e pezasinstrumentais.
- Seleccióndesonsvocais,obxectos e instrumentosparaasonorizaciónde situacións,relatosbreveseimaxes.

BLOQUE 3. A MÚSICA O MOVEMENTO E A DANZA

- Prácticadetécnicasbásicasdo movemento: mobilización funcional, movementosfundamentaisdelocomocióne deseñosnoespazo.
- Práctica de xogos motores acompañadosdesecuenciassonoras, canciónsepezasmusicais,einterpretación dedanzassinxelas.
- Improvisacióndemovementosen respostaadiferentesestímulossonoros
- Vivencia corporal das distintas figuracións rítimicas.

9.- CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Explorar,escoitaredescribircalidadese característicasdemateriais,obxectos,sonse instrumentospresentesnocontexto natural.
- Manterunhaactitudederespectoede escoita activa.
- Coñecerobrascurtasdedistintosestilose dediferenteautoría
- Comunicarutilizandounvocabulario adecuadoássensaciónseásimpresións sentidas na audición.
- Identificar eexpresar através dediferentes linguaxesalgúnsdoselementosdunhaobra musical(timbre,velocidade, intensidadeecarácter).
- Coñecer e utilizar as posibilidades sonoras emusicaisdocorpoedoutrosobxectos, manipulandomateriaiscomofontedeson
- Exercerasvocalizaciónseaspronuncias interpretandounpequenorepertoriode cancións sinxelasepracticandoaimprovisación.
- Identificar os elementos do música: o pulso e o acento
- Reproducir,crearerepresentaresquemas rítmicosemelódicoscoavoz,ocorpo,os instrumentos epatrónsdemovemento.
- Realizar pequenas coreografías.
- Coñecer e valorar as posibilidades sonoras,demovementoeexpresivasdocorpo.

- Coñecer os elementos básicos da grafía musical convencional: pentagrama, clave de sol, figuras e silencios.
- Discriminar e diferenciar varios son auditivamente

10.- ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- Manipulaeexploraas calidadessonorasdocorpo,dos instrumentos,dosobxectos,dosanimais edavoz.
- Representagraficamenteou corporalmenteestascalidades:soncurto, longo,ascendenteedescendente,forte, piano,agudoegrave.
- Recoñeceediscriminaos sonsdoseucontexto.
- Identificavocesmasculinase femininas.
- Respectaostemposde silencioparaoboestudodossonsea escoitadasaudicións.
- Respectaasopiniónsdos seus compañeiros e das súas compañeiras,asícomodoprofesorado
- Coñecealgunhaspersoas compositoraserelaciónaascoassúas obras.
- Coñeceasfigurasdo/da director/oradeorquestra,instrumentistae público.
- Representa mediante diferentestécnicasosaspectosbásicos dunhaaudiciónеossentimentosque suscitou.
- Empregavocabulariobásico musicaladaptadoaoseunivel
- Coñece, identifica e representaelementosbásicosda linguaxemusical: pulsación, longo, curto, rápido,lento,forte,ano, son,silencio, agudo,grave,pentagrama(liñase espazos),clavedesol,brancaenegra.
- Utiliza notación non convencional pararepresentarelementos doson.
- Utilizaaplicacións informáticas sinxelaspararealizaractividades musicais.
- Repiteesquemasrítmicos escoitados.
- Elabora pequenos instrumentosconmateriaisdereciclaxe.
- Interpretaindividualmenteou engrupounpequenorepertoriode cancións sinxelas.
- Realiza pequenas improvisaciónsmelódicassobrealgunha basedada.
- Faidexeitoconscienteo procesodarespiración
- Leeinterpretaconritmo ladaíñasecancións aounísono

- Acompañacancións, danzas etextosconfórmulasrítmicasbásicas
- Xogaapregunta-resposta con motivosmelódicoserítmicos
- Creapequenosesquemas rítmicosconbrancas,negrasesilencio denegra.
- Elixeecombinaostinatos rítmicossinxeloseefectossonorospara oacompañamentoderecitacións, cancións epezas i n strumentais,con identificacióndasúagrafía
- Elixeecombinasonsvocais, obxectoseinstrumentosparaasonorizacióndesituacións, relatos breves eimaxes,con i dentificacióndasúa grafía.
- Realiza pequenas coreografíasengrupo,adecuandoo movementocorporalcoamúsica
- Interactúaadecuadamente coscompañeirosecoascompañeiras, amosandointereseerespectandoas normaseasintervenciónsdasdemais persoas
- Responde co seu corpo a estímulos sonoros
- Coordinar extremidades superiores e inferiores nos desprazamentoscoamúsica.
- Identificaeutilizaocorpo comoinstrumentoparaaexpresiónde sentimentoseemocións.
- Coñece e emprega correctamente os elementos básicos da grafía musical convencional.
- Reproduce esquemas rítmicos melódicos cunha entoación adecuada.
- Recoñece e discrimina o son dos instrumentos tanto da aula como os que aparecen en determinadas obras.
- Identifica e reproduce o pulso dentro das obras escoitadas e interpretadas.
- Discrimina correctamente o son de diferentes notas musicais.

11.- SECUENCIACIÓN POR TRIMESTRE

1º TRIMESTRE

PUNTO DE PARTIDA DO PRIMEIRO TRIMESTRE

- **Enfoque do trimestre.** Este trimestre céntrase no repaso do que quedou pendente o curso anterior e a reflexión sobre o son do contorno e as súas calidades; trátase tamén a voz como instrumento musical e as súas posibilidades expresivas. Os nenos experimentan a música de forma intuitiva e empezan a estudar como se representan os diferentes elementos na linguaxe musical non convencional.

  A variedade de actividades vinculadas coa expresión corporal dos elementos da música permitirá que os nenos e as nenas interioricen eses conceptos máis facilmente.

- **O que os alumnos xa coñecen.** Os alumnos coñecen o concepto de son e de silencio. Tamén practicaron diferentes interpretacións vocais e instrumentais.

- **Previsión de dificultades.** Poden aparecer dificultades na discriminación entre intensidade (forte e suave) e duración (longo e curto) dos sons e dos termos que as nomean e, tamén, no significado das figuras que as representan.

TAREFA

Interpretación vocal das seguintes cancións e ladaíñas: “Hai un colexio” “Este olliñopimpilín” “O outono” “O lobo e os tres porquiños” “Estando a mora no seu lugar” “cantade mociños”	Contidos	Audicióndepezasvocaise instrumentais Interpretaciónememorizaciónde ladaíñasecanciónsaounísono Exploracióndasposibilidadessonoras davoz. Identificacióndarepetición(AA) e do contraste (AB)encanciónseobrasmusicais
	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoede escoita activa. Exercerasvocalizaciónseaspronuncias interpretandounpequenorepertoriode cancións sinxelasepracticandoaimprovisación.
	Estándar de aprendizaxe	Interpretaindividualmenteou engrupounpequenorepertoriode canciónssinxelas Faidexeitoconscienteo procesodarespiración Leeinterpretaconritmo ladaíñasecanciónsaounísono Acompañacancións, danzas e textosconfórmulasrítmicasbásicas
	Competencias	CCL,CCEC, CSC
	Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria o retrouso respectando o pulso e entoando.
Identificar e clasificar sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves, sons de animais	Contidos	Calidadesdoson: intensidade, duración, altura, timbre
	Criterios de avaliación	Identificar eexpresar através dediferentes linguaxesalgúnsdoselementosdunhaobra musical (timbre,velocidade, intensidadee carácter).
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, identifica e representaelementosbásicosda linguaxemusical: forte e suave.
	Competencias	CCL, CSIEE, CAA

	Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente a metade dos sons propostos
O pentagrama, debuxar a súa man coma un pentagrama,	Contidos	Iniciaciónánotaciónmusicalcomomediode representaciónmúsical: pentagrama.
	Criterios de avaliación	Coñecer os elementos básicos da grafía musical convencional: pentagrama.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e emprega correctamente os elementos básicos da grafía musical convencional
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC, CAA
	Criterio mínimo	Coñecer o números de liñas e espazos que ten o pentagrama
As notas da escala musical, escribir as notas musicais que faltan	Contidos	Calidadesdoson:altura.
	Criterios de avaliación	Reproducir esquemas rítmicosemelódicoscoavoz.
	Estándar de aprendizaxe	Reproduce esquemas rítmicos melódicos cunha entoación adecuada
	Competencias	CCL, , CCEC, CMCT
	Criterio mínimo	Repite correctamente a orde das notas da escala musica ascendente e descendente, entoando adecuadamente.
Identificar instrumentos pequena percusión escolar (triángulo, pandeiro, cascabeis e caixa chinesa, bombo, maracas, tambor, as claves, as ferreñas e os crótalos, os pratos, a pandeireta e as	Contidos	Calidadesdoson:timbre Recoñecementovisualeauditivo,e denominacióndalgúns instrumentos musicais daaula
	Criterios de avaliación	Explorar,escoitaredescribircalidadese características de instrumentospresentesnocontexto natural
	Estándar de aprendizaxe	Recoñece e discrimina o son dos instrumentos tanto da aula como os que aparecen en determinadas obras
	Competencias	CCL, CCA, CCEC

castañolas, a zambomba, morteiro, botella de anís, lingua de sogra)	Criterio mínimo	Diferenza entre o son de instrumentos de madeira, metal e parche.
Audicións con baile e acompañamentos asociados: “Musette” de Johan Sebastián Bach “o Elefante” de Camile Saint-Saens A danza dos mirlitóns” de Tchaikovski	Contidos	Audiciónde pezase instrumentais. Audiciónactivaereconecemento dunhaseleccióndepezasmusicaisbreves Utilizacióndos instrumentosdepequenapercusióncomo recursoparaoacompañamentodetextos,cancións edanzas Prácticadetécnicasbásicasdo movemento: mobilización funcional, movementosfundamentaisdelocomocióne deseñosnoespazo.
	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoede escoita activa Coñecerobrascurtasdedistintosestilose dediferenteautoría Realizar pequenas coreografías Reproducir,crearerepresentaresquemas rítmicos cos instrumentos epatrónsdemovemento
	Estándar de aprendizaxe	Coñecealgunhaspersoas compositoraserelaciónaascoassúas obras. Acompañacancións, danzas e textosconfórmulasrítmicasbásicas Realiza pequenas coreografíasengrupo,adecuandoo movementocorporalcoamúsica
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Escoitar atentamente a obra participando nas tarefas propostas.
O pulso musical	Contidos	Elementosdamúsica: o pulso

	Criterios de avaliación	Identificar os elementos do música: o pulso
	Estándar de aprendizaxe	Identifica e reproduce o pulso dentro das obras escoitadas e interpretadas.
	Competencias	CCL, CMCT
	Criterio mínimo	Seguir o pulso adecuadamente das obras propostas
Realizar distintas danzas: Danza dos sete saltos	Contidos	Prácticadetécnicasbásicasdo movemento: mobilización funcional, movementosfundamentaisdelocomocióne deseñosnoespazo
	Criterios de avaliación	Coñecer e valorar as posibilidades sonoras,demovementoeexpresivasdocorpo.
	Estándar de aprendizaxe	Realiza pequenas coreografíasengrupo,adecuandoo movementocorporalcoamúsica Interactúaadecuadamente coscompañeirosecoascompañeiras, amosandointereseerespectandoas normaseasintervenciónsdasdemais persoas Identificaeutilizaocorpo comoinstrumentoparaaexpresiónde sentimentoseemocións.
	Competencias	CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as.

2º TRIMESTRE

PUNTO DE PARTIDA DO SEGUNDO TRIMESTRE

- **Enfoque do trimestre.** Neste trimestre, o traballo musical aborda a exploración dos sons do contorno, a reflexión sobre a voz como instrumento musical e

a experimentación das calidades sonoras dos obxectos e das calidades expresivas e musicais do propio corpo. Por outra parte, o estudo da linguaxe musical enfócase desde dúas perspectivas:

- **Como linguaxe universal** co seu propio código, proponse un traballo básico de presentación e tratamento de elementos musicais, de modos específicos de representación do son e da música.
- **Como soporte creativo para a expresión persoal**,trabállanse modelos de notación musical non convencional nos que predomina a intuición musical, a expresión das propias ideas e sentimentos.

Finalmente, os obxectivos relacionados coa cultura musical intégranse ao longo das sesións como contexto da creación musical.

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións e ladaíñas: “Ela era unha velliña” “Que chova” “Na casiña de Farruco” “No xardín” “Pola unha media lúa”	Contidos	Audicióndepezasvocaise instrumentais Interpretaciónememorizaciónde ladaíñasecancións aounísono Exploracióndasposibilidadessonoras davoz. Identificacióndarepetición(AA)e do contraste (AB)encanciónseobrasmusicais
	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoede escoita activa. Exercerasvocalizaciónseaspronuncias interpretandounpequenorepertoriode cancións sinxelasepracticandoaimprovisación.
	Estándar de aprendizaxe	Interpretaindividualmenteou engrupounpequenorepertoriode cancións sinxelas Faidexeitoconscienteo procesodarespiración Leeinterpretaconritmo ladaíñasecanciónsaounísono Acompañacancións, danzas e textosconfórmulasrítmicasbásicas
	Competencias	CCL,CCEC, CSC
	Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente.

Identificar e clasificar sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves, sons de animais	Contidos	Calidadesdoson:intensidade, duración, altura, timbre. Identificacióndetrazosdistintivosde sonsdocontextonaturalesocial Discriminaciónauditiva
	Criterios de avaliación	Identificar eexpresar através dediferentes linguaxesalgúnsdoselementosdunhaobra musical (timbre,velocidade, intensidadee carácter).
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, identifica e representaelementosbásicosda linguaxemusical: intensidade, timbre, altura, duración.
	Competencias	CCL, CSIEE
	Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos
Grafía musical convencional: Colocar as notas nas liñas e espazos do pentagrama, a clave de sol, a negra, as corcheas e o silencio de negra. Crear ritmos a partir de debuxos Creamos	Contidos	Iniciaciónánotaciónmusicalcomomediode representaciónmúsical: pentagrama. Vivencia corporal das distintas figuracións rítimicas.
	Criterios de avaliación	Coñecer os elementos básicos da grafía musical convencional: pentagrama, clave de sol, figuras e silencios. Iniciaciónánotaciónmusicaleás grafíasnonconvencionaiscomomediode representación damúsica: pentagrama, clave desol,colocacióndasnotasnopentagrama,figurasbrancas,negrasesilenciodenegra. Coñecer e utilizar as posibilidades sonoras emusicaisdocorpoedoutrosobxectos, manipulandomateriaiscomofontedeson
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e emprega correctamente os elementos básicos da grafía musical convencional
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC

movementos a partir da figuración.	Criterio mínimo	Coñecer o números de liñas e espazos que ten o pentagrama, colocar as notas adecuadamente nas liñas e espazos, repasar correctamente a clave de sol, recoñecer, escribir e emitir correctamente coas sílabas rítmicas a figura da negra, a corchea e o silencio de negra
As notas da escala musical, escribir as notas musicais que faltan	Contidos	Calidadesdoson:altura.
	Criterios de avaliación	Reproducir esquemas rítmicosemelódicoscoavoz.
	Estándar de aprendizaxe	Reproduce esquemas rítmicos melódicos cunha entoación adecuada
	Competencias	CCL, , CCEC
	Criterio mínimo	Repite correctamente a orde das notas da escala musica ascendente e descendente, entoando adecuadamente.
Identificar instrumentos pequena percusión escolar (triángulo, pandeiro, cascabeis e caixa chinesa, bombo,	Contidos	Calidadesdoson:timbre Recoñecementovisualeauditivo,e denominacióndalgúns instrumentos musicais daaula
	Criterios de avaliación	Explorar,escoitaredescribircalidadese características de instrumentospresentesnocontexto natural
	Estándar de aprendizaxe	Recoñece e discrimina o son dos instrumentos tanto da aula como os que aparecen en determinadas obras
	Competencias	CCL, CCA, CCEC

maracas, tambor, as claves, as ferreñas e os crótalos, os pratos, a pandeireta e as castañolas, a zambomba, morteiro, botella de anís, lingua de sogra) clasificándoos en percusión metal, madeira e pel	Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal.
Audicións con baile e acompañamentos asociados: “Momento musical” de FrankSchubert “Os cabalos refolgan” de Leopoldo	Contidos	Audiciónde pezase instrumentais. Audiciónactivaerecoñecemento dunhaselecciónde pezasmusicaisbreves Utilizacióndos instrumentosdepequenapercusióncomo recursoparaoacompañamentodetextos,canciónsedanzas Prácticadetécnicasbásicasdo movemento: mobilización funcional, movementosfundamentaisdelocomocióne deseñosnoespazo. Lecturaeinterpretacióndepartituras brevesesinxelascongrafíasnon convencionais,edeesquemasrítmicose melódicos elementais con notación tradicional.

Mozart "O reloxo sincopado" de LeroyAnderson "A Primavera" de Antonio Vivaldi	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoede escoita activa Coñecerobrascurtasdedistintosestilose dediferenteautoría Realizar pequenas coreografías Reproducir,crearerepresentaresquemas rítmicos cos instrumentos epatrónsdemovemento
	Estándar de aprendizaxe	Coñecealgunhaspersoas compositoraserelaciónaascoassúas obras. Acompañacancións, danzas e textosconfórmulasrítmicasbásicas Realiza pequenas coreografíasengrupo,adecuandoo movementocorporalcoamúsica
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Escoitar atentamente a obra participando nas tarefas propostas de xeito adecuado expresando as sensacións que lle produce, seguindo os pulsos dentro dun musicograma.
O pulso musical	Contidos	Elementosdamúsica: o pulso
	Criterios de avaliación	Identificar os elementos do música: o pulso
	Estándar de aprendizaxe	Identifica e reproduce o pulso dentro das obras escoitadas e interpretadas.
	Competencias	CCL, CMCT
	Criterio mínimo	Seguir o pulso adecuadamente das obras propostas
Realizar distintas danzas: Arroz con leite	Contidos	Prácticadetécnicasbásicasdo movemento: mobilización funcional, movementosfundamentaisdelocomocióne deseñosnoespazo
	Criterios de avaliación	Coñecer e valorar as posibilidades sonoras,demovementoeexpresivasdocorpo.

	Estándar de aprendizaxe	Realiza pequenas coreografíasengrupo,adecuandoo movementocorporalcoamúsica Interactúaadecuadamente coscompañeirosecoascompañeiras, amosandointereseerespectandoas normaseasintervenciónsdasdemais persoas Identificaeutilizaocorpo comoinstrumentoparaaexpresiónde sentimentoseemocións.
	Competencias	CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos.

3º TRIMESTRE

PUNTO DE PARTIDA DO TERCEIRO TRIMESTRE

- **Enfoque do trimestre.** Neste trimestre propóñense avances notables en actividades relacionadas coa interpretación instrumental. Aparece o concepto de escala musical e o de pentagrama.

O traballo sobre interpretación instrumental pretende que os alumnos sexan capaces de identificar as notas de forma fluída e que interpreten melodías e ritmos con diferentes fórmulas en forma de eco.

No ámbito da cultura musical, preséntanse varios instrumentos diferentes e se traballan a audición e a identificación.

En as actividades relacionadas coa danza e o movemento, se aborda o traballo de exploración do propio corpo como instrumento de expresión.

As audiciónsmusicaisconvértense en apoios para o traballo sobre os ámbitos musicais anteriores.

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións e ladaíñas: “Rock da miña rúa” “Na granxa” “Como rebrincan” “Onde están as chaves” “A margarida branca” “Canta o cuco”	Contidos	Audicióndepezasvocaise instrumentais Interpretaciónememorizaciónde ladaíñasecanciónsaounísono Exploracióndasposibilidadessonoras davoz. Identificacióndarepetición(AA) e do contraste (AB)encanciónseobrasmusicais Distinciónerepresentacióncorporal ougráficadalgúnselementosdamúsica escoitada
	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoede escoita activa. Exercerasvocalizaciónseaspronuncias interpretandounpequenorepertoriode cancións sinxelasepracticandoaimprovisación.
	Estándar de aprendizaxe	Interpretaindividualmenteou engrupounpequenorepertoriode canciónssinxelas Faidexeitoconscienteo procesodarespiración Leeinterpretaconritmo ladaíñasecanciónsaounísono Acompañacancións, danzas e textosconfórmulasrítmicasbásicas
	Competencias	CCL,CCEC, CSC

	Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente.
Identificar e clasificar sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves, sons de animais	Contidos	Calidadesdoson:intensidade, duración, altura, timbre. Identificacióndetrazosdistintivosde sonsdocontextonaturalesocial Discriminaciónauditiva
	Criterios de avaliación	Identificar eexpresar através dediferentes linguaxesalgúnsdoselementosdunhaobra musical (timbre,velocidade, intensidadee carácter).
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, identifica e representaelementosbásicosda linguaxemusical: intensidade, timbre, altura, duración.
	Competencias	CCL, CSIEE
	Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos
Grafía musical convencional: Colocar as notas sol e mi no pentagrama,	Contidos	Iniciaciónánotaciónmusicalcomomediode representaciónmúsical: notas sol e mi.
	Criterios de avaliación	Coñecer os elementos básicos da grafía musical convencional: pentagrama, clave de sol, figuras e silencios e notas musicais Iniciaciónánotaciónmusicaleás grafíasnonconvencionaiscomomediode representación damúsica: pentagrama, clave desol,colocacióndasnotasnopentagrama,figurasbrancas,negrasesilenciodenegra. Notas sol e mi Coñecer e utilizar as posibilidades sonoras emusicaisdocorpoedoutrosobxectos, manipulandomateriaiscomofontedeson
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e emprega correctamente os elementos básicos da grafía musical convencional
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC

	Criterio mínimo	Coñecer o números de liñas e espazos que ten o pentagrama, colocar as notas adecuadamente nas liñas e espazos, repasar correctamente a clave de sol, recoñecer, escribir e emitir correctamente coas sílabas rítmicas a figura da negra, a corchea e o silencio de negra e as notas sol e mi
Identificar instrumentos pequena percusión escolar (triángulo, pandeiro, cascabeis e caixa chinesa, bombo,	Contidos	Calidadesdoson:timbre Recoñecementovisualeauditivo,e denominaciówndalgúns instrumentos musicais daaula
	Criterios de avaliación	Explorar,escoitaredescribircalidadese características de instrumentospresentesnocontexto natural
	Estándar de aprendizaxe	Recoñece e discrimina o son dos instrumentos tanto da aula como os que aparecen en determinadas obras
	Competencias	CCL, CCA, CCEC

maracas, tambor, as claves, as ferreñas e os crótalos, os pratos, a pandeireta e as castañolas, a zambomba, morteiro, botella de anís, lingua de sogra) clasificándoos en percusión metal, madeira e pel	Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal.
Audicións con baile e acompañamentos asociados: "Marcha militar" de J. P. Sousa "Galo e galiñas" de Camile Saint Saens	Contidos	Audiciónde pezase instrumentais. Audiciónactivaerecoñecemento dunhaselecciónde pezasmusicaisbreves Utilizacióndos instrumentosdepequenapercusióncomo recursoparaoacompañamentodetextos,cancións e danzas Prácticadetécnicasbásicasdo movemento: mobilización funcional, movementosfundamentaisdelocomocióne deseñosnoespazo. Lecturaeinterpretacióndepartituras brevesesinxelascongrafíasnon convencionais,edeesquemasrítmicose melódicos elementais con notación tradicional.

	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoede escoita activa Coñecerobrascurtasdedistintosestilose dediferenteautoría Realizar pequenas coreografías Reproducir,crearerepresentaresquemas rítmicos cos instrumentos epatrónsdemovemento
	Estándar de aprendizaxe	Coñecealgunhaspersoas compositoraserelaciónaascoassúas obras. Acompañacancións, danzas e textosconfórmulasrítmicasbásicas Realiza pequenas coreografíasengrupo,adecuandoo movementocorporalcoamúsica
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Escoitar atentamente a obra participando nas tarefas propostas de xeito adecuado expresando as sensacións que lle produce, seguindo os pulsos dentro dun musicograma.
O pulso musical e o acento	Contidos	Elementosdamúsica: o pulso e o acento
	Criterios de avaliación	Identificar os elementos do música: o pulso e o acento
	Estándar de aprendizaxe	Identifica e reproduce o pulso e o acento dentro das obras escoitadas e interpretadas.
	Competencias	CCL, CMCT
	Criterio mínimo	Seguir o pulso adecuadamente das obras propostas marcando o acento.
Adestramento auditivo e de grafía musical na Pantalla Dixital	Contidos	Calidadesdoson:timbre,duración,alturaeintensidade Discriminaciónauditiva Iniciaciónánotaciónmusical comomediode representación damúsica: pentagrama, clave desol,colocacióndasnotasnopentagrama,figurasbrancas,negrasesilenciodenegra.

Interactiva	Criterios de avaliación	Coñecer os elementos básicos da grafía musical convencional: pentagrama, clave de sol, figuras e silencios. Discriminar e diferenciar varios son auditivamente
	Estándar de aprendizaxe	Recoñeceedis criminaos sonsdoseucontexto Discrimina correctamente o son de diferentes notas musicais
	Competencias	CCL, CD
	Criterio mínimo	Apreciar o ascenso e descenso sonoro que se produce con cada nota. Colocar correctamente no pentagrama as notas sol e mi.

Addenda resumo mínimos avaliación de 1º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

- **Interpretación vocal**

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria o retrouso respectando o pulso e entoando.

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente.

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente.

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente a metade dos sons propostos

Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos

Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos

Identificar instrumentos pequena percusión

Criterio mínimo	Diferenza entre o son de instrumentos de madeira, metal e parche.

Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal.

Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal.

O pulso

Criterio mínimo	Seguir o pulso adecuadamente das obras propostas e escríbeo a ditado, diferenciando 2,3,4

Criterio mínimo	Seguir o pulso adecuadamente das obras propostas e diferénzao do acento, encribíndoas ao ditado e correspondéndoos ás figuras.

Grafía musical

Criterio mínimo	Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio de negra

Criterio mínimo	Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio de negra relacionándoa co pulso e acento, compoñendo compases

Audicións

Criterio mínimo	Escoitar atentamente a obra participando nas tarefas propostas de xeito adecuado expresando as sensacións que lle produce, seguindo os pulsos dentro dun musicograma.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as.

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

EDUCACIÓN MUSICAL

2º CURSO

CENTRO: CEIP PLURILINGÜE A.R.CADARSO

ANO ACADÉMICO: 2021-2022

ÍNDICE:

1.- Introdución e medidas especiais ante o covid.......................................páx. 3

2.- A Educación artística.. páx. 9

3.- As competencias clave..páx. 13

4.- A atención á diversidade...páx. 27

5.- Contidos transversais ....páx. 28

6.- A avaliación na Educación Primaria...páx. 29

7.- A metodoloxía didáctica ....páx. 33

8.- Contidos...páx. 34

9.- Criterios de avaliación..páx. 36

10.- Estándares de aprendizaxe páx.38

11.- Secuenciación dos contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, competencias básicas e criterios mínimos por trimestre............................páx. 40

1.- INTRODUCCIÓN.

Esta programación é un proxecto que pretende acadar unha serie de intencións educativas previstas: obxectivos e competencias básicas. Este feito será posible a través do establecemento dunhas propostas educativas concretas, que redundou na elaboración dunha secuencia de unidades didácticas que configurou as programacións de aula e que ten como fin o traballo dos contidos establecidos para o curso en cuestión. Dedúcese polo tanto unha necesidade de planificación e de orde, que se antollan fundamentais no proceso de ensino – aprendizaxe.

Pola natureza dos seus compoñentes, esta programación non é un documento pechado, senón provisto de dúas condicións esenciais: apertura e flexibilidade. Estas dúas pautas permitirán o manexo de situacións imprevistas, a toma de camiños alternativos ou a posibilidade de introducir melloras mediante un proceso continuo de retroalimentación.

Aínda que xa implícitos na formulación dos obxectivos e nas competencias básicas, debemos resaltar que este plan de acción pretendeu unha especial consideración a aspectos que afectan á Natureza, á Sociedade en xeral e ao Individuo en particular pola súa importancia e o seu carácter acuciante no entorno do alumnado, polo tanto é patente o compromiso cun enfoque interdisciplinar e globalizado e coa educación en valores.

O centro para o que se propón a programación eríxese no municipio costeiro de Noia, situado na Ría de Muros e Noia, na provincia de A Coruña. O estrato socio-económico xeral é medio-baixo, adicándose unha alta porcentaxe dos pais a tarefas relacionadas co marisqueo e o comercio. Dado o interese turístico da zona, tamén hai pais e nais propietarios de negocios de hostalería.

A disposición horaria do centro é: xornada continuada de 9’30 a 14’30 horas. No que atinxe ao ámbito sociolingüístico, cabe sinalar que a tendencia destes últimos anos é a que lingua máis utilizada é o castelán .

A nivel musical existe conservatorio local, dúas academias privadas de música, clases de música e baile tradicional, ballet e baile moderno.

Debido ás condicións especiais deste curso, polo Covid 19, a antedita programación farase efectiva seguindo as instrucións da orde do 30 de xullo. Para elo

terase en conta que, principalmente, o primeiro trimestre será un tempo de reforzo das aprendizaxes non acadadas no curso anterior.

Logo de lido o informe final individualizado do curso anterior, procederase a realizar a avaliación inicial, e, coa información obtida, procederase a reforzar as aprendizaxes e competencias non acadadas do curso anterior, utilizando metodoloxías globais que promovan a aprendizaxe cooperativa, o uso das tics, a autoaprendizaxe, o pensamento crítico, creativo e a investigación a través do traballo por proxectos.

Especial atención prestarase aos problemas que pode ocasionar o canto ou os instrumentos de vento, que tan só se utilizarán de xeito individual a distancia de 3 metros do resto do grupo, ou de xeito grupal, no exterior e coa distancia citada.

E atendendo sempre a unha posible semipresencialidade, ou non presencialidade, tódolos contidos posibles serán presentados a través da Aula virtual do centro, para habitualos a ser usuarios cotiás de dita ferramenta, tal e como se fixo o curso anterior.

MARCO LEGAL:

- LOE Texto consolidado coas incorporacións da LOMCE (BOE 30-12-2013)
- LOMCE Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa
- Lei Orgánica 2/2006 de Educación do 3 de maio
- Decreto 105/2014 do 4 de Setembro, polo que establece o currículo para a Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación.
- Orde do 6 de outubro de 1995 sobre regulación do reforzo educativo e a adaptación curricular.
- Decreto 320 do 26 de xullo de 1996 de ordenación da educación de alumnado con necesidades educativa especiais.

A TEMPORALIZACIÓN

Seguirase o calendario escolar para o presente curso, observamos que disporemos de aproximadamente unhas trinta e cinco sesións para a súa aplicación, tendo en conta a posibilidade de festivos locais, saídas...etc.

A AULA DE MÚSICA:

Sitúase no andar primeiro do edificio do centro.. A súa disposición será acorde coa metodoloxía a empregar**,** procurarase unha boa organización espacial, facilitando espazos de traballo en grupo e organizando os recursos materiais de xeito que estean accesibles cando sexa preciso, pero recollidos cando non. A aula está distribuída da seguinte maneira***:*** as cadeiras con paleta dos alumnos dispóñense en filas ocupando a parte dianteira da aula, orientadas cara a pizarra que se dispón na parte frontal. O espazo posterior destinarase á práctica vocal, instrumental (orquestra Orff), corporal, traballos colectivos, etc Na marxe dereita da aula hai armarios e mesas para gardar instrumentos, materiais e libretas. Isto facilitará ter a aula ordenada. Na marxe esquerda da aula está a mesa de traballo do mestre onde dispoñemos do ordenador conectado ó canón proxector, o equipo de son, e o teclado. Fóra da aula, na biblioteca contamos cuns andeis en forma de pentagrama onde poden gozar de lecturas relacionadas coa música e dos audiocds. Contamos cun local á parte onde realizamos radio escolar nos recreos, agás os venres, que abrimos a aula de música para que os que queiran poidan actuar cantando, bailando ou tocando o seu instrumento. Aínda que este ano, todo o anterior está condicionado polas normas covid de distanciamento e desinfección.

A EDUCACIÓN PRIMARIA

A finalidade da educación primaria é facilitarlle ao alumnado alumnas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalo para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.

A acción educativa nesta etapa procurará a integración das experiencias e as aprendizaxes do alumnado e adaptarase aos seus ritmos de traballo.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepárárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Os principios didácticos

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1.- Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A LOMCE xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias básicas. As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

A metodoloxía educativa

Baséase nos principios de intervención educativa que concretamos do seguinte xeito:

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras

aprendizaxes que o favorezan e melloren.

- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma.

2.- A EDUCACIÓN ARTÍSTICA

A expresión artística é connatural ás persoas desde a orixe dos tempos como medio de comunicación, vía para descargar enerxías, actividade pracenteira, evasión ou instrumento para acadar o equilibrio interior, posibilidade de lograr unha aprendizaxe emocional ou forma de cuestionar o establecido.

As diferentes manifestacións artísticas teñen unha presenza constante no medio e na vida privada e pública das persoas. As artes son imprescindibles no desenvolvemento expresivo individual e social e son parte esencial do patrimonio cultural. Con elas somos quen de darlle forma á nosa imaxinación, empregando o razoamento e a emoción; con elas participamos en proxectos individuais e colectivos que contribúen á construción da identidade persoal e social, con elas conformamos a identidade nacional, e mantemos un diálogo aberto e constante coas outras culturas, proporcionando espazos de relación nos cales flúen experiencias, significados, emocións, sentimentos, ideas e pensamentos.

Na educación primaria, a área de Música desenvolverá as capacidades básicas relacionadas coa percepción e interpretación das representacións musicais e coa expresión de pensamentos, sentimentos e emocións; é dicir, desenvolverá a dimensión comunicativa dos procesos artísticos.

A linguaxe musical constitúe un ámbito artístico específico con características propias. No ámbito da música e dos eixes en que se articula a área (percepción e

expresión) distribúense os contidos en dous bloques.

Esta maneira de estruturar o conxunto de contidos da área non indica en absoluto que se deban desenvolver independentemente uns doutros, o que queda de manifesto ao comprobar a interrelación que existe entre eles.

O *bloque 1 Escoita*, recolle os contidos relacionados co desenvolvemento de capacidades de discriminación auditiva e de audición comprensiva.

O *bloque 2 Interpretación musical*, aborda o desenvolvemento de habilidades técnicas e de capacidades vinculadas coa interpretación e coa improvisación e a creación de distintas producións musicais resultantes da exploración, da selección e da combinación de movementos e de sons.

O bloque 3 A música, o movemento e a danza, está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

Os elementos da música e os seus referentes culturais non se disocian dela; por isto, tanto os contidos da linguaxe musical coma os referidos á música como expresión cultural están explícitos ou implícitos nos dous bloques.

A actividade do alumnado é moi importante para que esa aprendizaxe se produza. Non se trata só dunha actividade externa, senón, e fundamentalmente, dunha actividade mental que lle permita formular interrogantes e buscar estratexias para resolvelos, relacionar o que sabe co novo que se lle presenta e abordar novas propostas nas que a percepción, expresión, reflexión e intercambio de ideas formarán parte esencial do proceso de aprendizaxe. O traballo artístico deberá partir da experiencia persoal, dos saberes que o alumnado posúe social e colectivamente e da investigación e recoñecemento das propias características e posibilidades. A progresión do alumnado require de estratexias persoalizadas que lle permitan avanzar e afianzar destrezas, coñecementos e actitudes no ámbito musical. Neste contexto debe estar presente a loita contra os estereotipos e os roles preestablecidos, polo que se deben proporcionar oportunidades, alternativas e recursos múltiples que faciliten a reflexión e o desenvolvemento do xuízo crítico.

OBXECTIVOS DA ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA.

1. Desenvolver mecanismos de sensibilidade estética para promover a percepción e a expresión de ideas, emocións, sentimentos e vivencias.

2. Formar progresivamente o sentido estético persoal como recurso para apreciar e valorar elementos constitutivos das artes e obras verdadeiramente artísticas; desenvolver o xuízo crítico e o posicionamento pluralista na aproximación ás obras artísticas e ás autoras e autores.

3. Indagar nas posibilidades do son, da imaxe e do movemento como elementos de representación e de comunicación e utilizalas para expresar ideas e sentimentos, contribuíndo con iso ao equilibrio afectivo e á relación coas demais persoas.

4. Explorar e coñecer materiais e instrumentos diversos e adquirir códigos e técnicas específicas das diferentes linguaxes artísticas para utilizalos con fins expresivos e comunicativos.

5. Aplicar os coñecementos artísticos na observación e na análise de situacións e de obxectos da realidade cotiá e de diferentes manifestacións do mundo da arte e da cultura para comprendelos mellor e formar un gusto propio.

6. Manter unha actitude de busca persoal e colectiva, articulando a percepción, a imaxinación, a indagación e a sensibilidade e reflexionando á hora de realizar e gozar de diferentes producións musicais.

7. Recoñecer que as diversas manifestacións da arte e da cultura son fonte de coñecemento, foron realizadas por homes e por mulleres e reflicten a súa experiencia e percepción da vida.

8. Coñecer algunhas das posibilidades dos medios audiovisuais e das tecnoloxías da información e da comunicación en que interveñen a imaxe e o son, e empregalas como recursos para a observación, a busca de información e a elaboración de producións propias, xa sexa de forma autónoma ou en combinación con outros medios e materiais.

9. Valorar e compartir manifestacións artísticas do patrimonio cultural galego apreciando a súa riqueza e diversidade e comprometéndose na súa

defensa, conservación e difusión.

10. Coñecer e valorar diferentes manifestacións artísticas do patrimonio cultural doutros pobos, colaborando na conservación e renovación das formas de expresión locais e nacionais e estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo contorno.

11. Desenvolver unha relación de autoconfianza coa produción artística persoal, respectando as creacións propias e as das outras persoas, cunha actitude de interese e de admiración polo distinto e/ou novo, sabendo recibir e expresar críticas e opinións, e utilizándoas como recurso para a mellora.

12. Participar activamente en producións artísticas de forma cooperativa, asumindo distintas funcións e colaborando na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final o máis satisfactorio posible.

13. Coñecer algunhas das profesións dos ámbitos artísticos, interesándose polas características do traballo dos artistas e gozando como público na observación e recreación das súas propias producións.

14. Valorar no contorno próximo as intervencións artísticas das que cumpriría dispor co fin de crear espazos esteticamente agradables que contribúan a mellorar a calidade de vida.

3.- AS COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave da educación primaria son o conxunto de destrezas, coñecementos e actitudes axeitadas ao contexto que todo o alumnado debe alcanzar para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa e a integración social.

Segundo o establecido na ORDEdo23dexullode2014polaqueseregulaaimplantaciónparaocurso2014/15deeducaciónprimarianaComunidadeAutónomadeGalicia,segundoocalendariodeaplicaciondaLeiorgánica8/2013,paraamelloradacalidadeeducativa, as competencias clavedo currículo seránas seguintes:

1ª. Comunicaciónlingüística(CCL).
2ª. Competenciamatemáticae competencias básicas en cienciae tecnoloxía(CMCT).
3ª. Competenciadixital(CD).
4ª.Aprenderaaprender(CAA).
5ª. Competencias sociais e cívicas (CSC).
6ª. Sentidodeiniciativaeespíritoemprendedor(CSIEE).
7ª. Concienciaeexpresións culturais (CCEC).

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e utilizar apropiadamente a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura e de respecto á diversidade lingüística.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

Achegas á área de Música:

Permite o aumento significativo da riqueza en vocabulario específico; a participación en intercambios comunicativos sobre experiencias de audición e interpretación (coloquios, debates, diálogos); a descrición de procesos de traballo; a argumentación sobre as solucións dadas ou na valoración da obra artístico musical e o achegamento a textos variados (informativos, narrativos, descritivos) nos que se presente información sobre autores, intérpretes, épocas, estilos. Por outro lado, a linguaxe literaria presenta multitude de figuras retóricas (metáfora, sinestesia, onomatopea) de indubidable proxección e interese para o traballo de educación musical.

Competencias matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos a situacións da súa vida cotiá.

Achegas á área de Música:

As experiencias levadas adiante por medio da Educación Artística van favorecer a percepción, estruturación e representación de contidos de concepto, procedemento e actitude ligados á percepción e estruturación do espazo (danza) e do tempo (ritmo). Fai posible o estudo e comparación de materiais empregados na área e a súa relación con prezos e ofertas puntuais, o que implica educación para o consumo, ámbito formativo que tamén pode atopar en Educación artístico-musical un referente esencial para o seu estímulo.

- Coñecer, valorar e gozar do medio natural, social e cultural; as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

Achegas á área de Música:

Estimular a apreciación do medio a través do traballo perceptivo e representativo con sons, ruídos e movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas. O medio pode ser pretexto para a creación artística; o traballo de educación musical explórao e incorpórao recreándoo para darlle unha dimensión que proporcione gozo e contribúa ao enriquecemento da vida das persoas. Por outra parte, a Educación artística musical ten en conta outra dimensión igualmente importante, a que compete ás agresións que deterioran a calidade de vida, como a contaminación acústica e a necesidade de contribuír a preservar un medio físico agradable e saudable.

COMPETENCIA DIXITAL

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Iniciarse en la utilización para el aprendizaxe de las tecnoloxías de la información e de comunicación desatrollando un espírito crítico ante los mensaxes que recibe e elabora.
- Utilizar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar la información.

Achegas á área de Música:

A Educación artístico musical dá pulo á utilización básica do ordenador e do conxunto de tecnoloxías da información e comunicación para amosar procesos relacionados coas artes (acceso, observación e expresión). Permite a creación de producións artísticas integrando distintas linguaxes (plástica, visual, verbal, musical), a análise da imaxe, do son e das mensaxes que estes transmiten, a procura de información sobre manifestacións artísticas próximas á localidade onde está o centro ou a aquelas que se celebren na Comunidade de Galicia para o seu coñecemento e gozo do alumnado, e, tamén, á selección ou intercambio de informacións referidas a creacións musicais do pasado e do presente doutros pobos, culturas e momentos. O seu emprego facilitará o achegamento, aprecio e consideración da obra musical como manifestación artística dentro dun determinado contexto sociocultural e a súa achega á cultura e pautas de vida da Comunidade de Galicia e do conxunto do Estado. Os traballos orientados a impulsar esta competencia incidirán na procura, selección, valoración, gravación e análise de propostas de raíces, instrumentos e autores.

COMPETENCIA SOCIAIS E CÍVICA

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e apreciar os valores e as normas da convivencia, aprender a actuar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e de oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona o alumnado.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e prevención dos accidentes de tráfico.
- Coñecer, valorar e gozar do seu contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

A área favorece a cooperación, a asunción de responsabilidades, o seguimento de normas e instrucións, o coidado e conservación de materiais e instrumentos. No ámbito da educación artística, a interpretación e a creación musical supón, en moitas ocasións, un traballo en equipo. O seguimento destes requisitos forma no compromiso cos demais, na esixencia que ten a realización en grupo, e na satisfacción que proporciona un produto que é froito do esforzo común. A planificación e realización de producións artístico musicais de forma cooperativa permite e esixe ir asumindo distintas funcións e colaborar na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final satisfactorio. O desenvolvemento desta competencia permitirá que os alumnos cheguen a participar de maneira máis activa en manifestacións vocais, instrumentais ou coreográficas relacionadas coa expresión de sentimentos e emocións propias e colectivas.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, e as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas, desenvolvendo a sensibilidade estética e a capacidade de gozo nas súas diferentes manifestacións e iniciándose na construción de propostas persoais.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.

Achegas á área de Música:

Destacable resulta a achega da *competencia cultural e artística*. Así, o noso proxecto estuda os diferentes códigos artísticos, técnicas e recursos propios da audición e da expresión musical, axudando ao alumnado a iniciarse na percepción e na comprensión do mundo que o rodea e a ampliar as súas posibilidades de expresión e comunicación cos demais. Ademais, a posibilidade de representar unha idea, emoción ou sentimento de forma persoal, valéndose dos recursos que as linguaxes musical e corporal proporcionan.

A Comunidade de Galicia posúe un patrimonio cultural e artístico de enorme valor e proxección, representado por obras de indubidable interese estatal e universal. Ao tempo, os acontecementos artísticos de actualidade que nela teñen lugar (exposicións, feiras, certames) configuran un medio de gran riqueza e potencialidade para favorecer no alumnado o interese por gozar e aprender a través da arte. O desenvolvemento da área na súa dimensión musical achega os coñecementos esenciais para que o alumno chegue a analizar, sintetizar e valorar as manifestacións musicais máis significativas do folclore, da música popular, da música culta e da contribución que todas elas poden facer á vida persoal e á da Comunidade de Galicia. A materialización desta competencia favorecerá o coñecemento e aprecio de obras do folclore popular galego e de diferentes épocas e estilos, autores e intérpretes recoñecidos na Comunidade, no conxunto do territorio español e de transcendencia e repercusión europea e intercontinental.

En conxunto, o labor educativo exercido desde a Música favorece o coñecemento, a comprensión e a valoración das manifestacións artístico musicais do patrimonio cultural propio e doutros pobos. Poden colaborar na conservación e renovación das formas de expresión locais, autonómicas e estatais, estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo medio.

Competencia para aprender a aprender

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- Utilizar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

O traballo de pescuda sobre propostas musicais fai preciso a busca, no establecemento de pautas de análise e síntese, de inferencias e de avaliación crítica. Neste sentido, a área ha proporcionar protocolos de investigación e planificación de procesos susceptibles de seren empregados noutras aprendizaxes. O esforzo, o traballo constante e a disciplina que acompañan a boa práctica musical, tamén constitúen referentes de gran valor para estimular o aprender a aprender.

Sentido de inciativa e espírito emprendedor

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o do resto das persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo,

sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.

- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e na prevención dos accidentes de tráfico.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da persoalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

As situacións de observación, escoita e expresión artístico musical favorecen o coñecemento dun mesmo, dos propios intereses, emocións e sentimentos, a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, a procura de solucións, o adquirir coñecementos e a elaboración de plans. Ao facer a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, buscar solucións e adquirir coñecementos, promóvese de forma relevante a autonomía e iniciativa persoal. O proceso que leva ao alumno desde a exploración inicial ata o produto final require unha planificación previa e demanda un esforzo por acadar resultados orixinais, non estereotipados. Por outra parte, esixe a elección de recursos tendo presente a intencionalidade expresiva do produto que se desexa lograr e a revisión constante do que se fixo en cada fase do proceso coa idea de melloralo se fose preciso. A creatividade esixe obrar con autonomía, poñer en marcha iniciativas, barallar posibilidades e solucións diversas. O proceso non só contribúe á orixinalidade e á busca de formas innovadoras, senón que tamén xera flexibilidade: ante un mesmo proxecto poden darse diferentes respostas e estas poden e deben adaptarse ás condicións que poidan presentarse na súa evolución.

DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE NA PROGRAMACIÓN PARA A ÁREA DE MÚSICA

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜISTICA

- Aplicar o vocabulario relacionado cos contidos da educación musical para posibilitar o avance do intercambio comunicativo e a expresión de emocións e opinións persoais.
- Escribir e ler os nomes das notas.
- Aprender un repertorio de cancións (orais e escritas) referidas ao tema da unidade didáctica.
- Aprender rimas, coplas, trabalinguas e adiviñas.
- Facer un comentario individual dos sons do contorno que escoitan, para discriminar na unidade, e das experiencias de contacto cos obxectos, seres vivos ou elementos da natureza que os producen.
- Ser capaces de elaborar preguntas coherentes sobre os elementos que caracterizan a linguaxe musical e manexar a diversidade de respostas.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Describir oralmente os diferentes elementos que observen nunha imaxe.
- Utilizar a voz e o corpo como instrumentos de expresión e comunicación.
- Relacionar o ritmo musical e as palabras e frases escritas.
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.

COMPETENCIAS MATEMÁTICAS E COMPETENCIAS CLAVE EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

- Traballar a pre-escritura musical (concepto de liña e espazo).
- Traballar as figuras musicais e o silencio e a súa duración proporcional.
- Iniciar o ensino dos compases como unidade de medida na música escrita.
- Presentar, completar e construír os compases binarios e ternarios coa negra como unidade de pulso.
- Identificar e reproducir fórmulas e esquemas rítmicos sinxelos.

- Traballar visual e auditivamente e interpretar a proporción matemática utilizada nos ritmogramas e a súa relación coa lonxitude da melodía.
- Traballar as figuras xeométricas nas fichas do alumno.
- Traballar as figuras xeométricas coas coreografías que acompañan as cancións e as danzas.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Escoitar, diferenciar e valorar as posibilidades sonoras dos obxectos que están próximos ao medio no que viven.
- Coñecer instrumentos fixándose no material de corpo vibrante e na súa orixe (árbores, canas, pel ou vexigas de animais, metais...).
- Coñecer visual e auditivamente animais domésticos e de granxa, traballando los parámetros del son.
- Coñecer visual e auditivamente:
  - Animais domésticos e de granxa, traballando os parámetros do son.
  - Animais do bosque e outros ecosistemas naturais, traballando os parámetros do son.
  - Os sons das máquinas que nos rodean na nosa vida.
  - Os medios de transporte, traballando os parámetros do son.
- Coñecer os fenómenos atmosféricos, discriminando os sons que xeran, traballando os parámetros do son.
- Discriminar os sons da casa e a educación dos alumnos na axuda da realización das tarefas caseiras, sen connotacións sexistas.
- Discriminar sons asociados con profesións.
- Diferenciar entre os sons que producen tranquilidade ou intranquilidade de xeito particular.

COMPETENCIA DIXITAL

- Presentar os aparellos e soportes de tecnoloxía dixital e analóxica de son: radiocasetes, CD, reprodutores mp3, mp4...

- Utilizar métodos audiovisuais para ver e escoitar sons, instrumentos propios da comunidade e doutras culturas.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para:
  - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que se citan no texto das cancións.
  - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que participan nas audicións de música culta.
  - A procura e organización de informacións relacionadas coa música (concertos, biografías, crítica, prezos).
  - A creación musical.
  - A procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

- DESENVOLVER HABILIDADES DE COOPERACIÓN PARA CONSEGUIR UN RESULTADO DO GRUPO SATISFACTORIO.
- Comprender a realidade da pluralidade social actual coa que convivimos e aprender a respectarnos.
- Respectar as quendas de xogo.
- Respectar e ter actitude de escoita nas intervencións individuais dos compañeiros.
- Aceptar nas danzas e coreografías aos compañeiros/as sen discriminar a ninguén.

- Fomentar a práctica e o respecto das normas cívicas e dos aspectos da educación viaria.
- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, fomentando a súa conservación.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean
- Participar nas actividades vocais, instrumentais e coreográficas de grupo con interese e sen inhibicións.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comunidade.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Percibir e comprender o mundo no que viven cando escoiten sons do seu contorno, gozando do mesmo e valorándoo.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Ter curiosidade cara ás fontes sonoras dos instrumentos que manexa na

escola e os que soan nas audicións de música culta.

- Valorar as cancións populares como expresión cultural dos pobos, enriquecendo a súa bagaxe cultural.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Escoitar e aprender a música culta mediante a participación activa, fomentando o interese pola música dos nosos devanceiros.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Valorar as manifestacións culturais do folclore da nosa comunidade e doutras culturas.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Representar sons mediante a expresión plástica.
- Debuxar os instrumentos escolares que coñecen.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comunidade
- Finalizar debuxos e colorear con interese e pulcritude.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Potenciar a expresión corporal na dramatización de cancións e na música culta.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Fomentar as relacións e o contacto entre os mozos/as sen rexeitar ou discriminar a ninguén.
- Valorar o corpo e a voz nas actividades de canto, movemento, danza e dramatización, desenvolvendo a sensibilidade necesaria para aprecialo.
- Realizar un traballo creativo, responsable e entusiasta para conseguir un resultado positivo nas actividades de grupo; dentro dun marco de cooperación

entre os alumnos/as.

- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).
- Coordinar diversos recursos expresivos (canto, mimo, movemento rítmico e danza) nas producións musicais propias e colectivas.
- Aprender a ter capacidade autocrítica, reflexionando sobre o esforzo e logros conseguidos por medio da autoavaliación.
- Ter iniciativa persoal na elaboración de fichas creativas, así como nos acabados plásticos das follas
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.
- Traballar a iniciativa individual e a cooperación nas montaxes coreográficas acomodadas ao seu nivel de desenvolvemento.
- Ter curiosidade e interese individual na aprendizaxe de conceptos musicais e interdisciplinares.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Aprender e practicar estratexias lingüísticas para realizar oralmente descricións dos sons que escoitan coa axuda dun apoio visual.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da cultura da nosa comunidade.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música
- Elaborar algunha ficha en grupo ou por parellas para aprender uns doutros na posta en común, respectando as opinións dos compañeiros/as.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Desenvolver a confianza en si mesmos mediante as dramatizacións e as coreografías (en grupo), ademais de fomentar o espírito de superación nas actividades individuais, grazas aos eloxios e ánimos do profesorado.
- Valorar e coidar a voz, cantando sen forzar as cordas vocais, de forma natural e desinhibida.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Elaborar fichas individualmente para desenvolver hábitos de esforzo, traballo individual, iniciativa persoal, curiosidade e creatividade na aprendizaxe.
- Adquirir habilidades para a prevención e resolución pacífica de conflitos que poidan xurdir ao formar parellas, grupos, quendas de xogo...
- Representar escenas e personaxes con diferentes recursos: mímica, ritmo e canto.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música, así como para a creación musical.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Fomentar a práctica de respecto das normas cívicas e de educación viaria.
- Empregar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura,

selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.

4.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Finalidade: garantir un adecuado desenvolvemento do alumnado en función das súas necesidades educativas:

Alumnos con dificultade de aprendizaxe:

- Establecer mecanismos de reforzo a nivel organizativo e curricular.
- Realzar adaptacións que potencien o desenvolvemento das competencias básicas.
- Modificar os obxectivos e criterios de avaliación en función das adaptacións.

Alumnos con altas capacidades intelectuais:

- Flexibilizar a duración das etapas educativas.

5.- OS CONTIDOS TRANSVERSAIS

O currículo oficial recoñece a importancia de promover o desenvolvemento de novas actitudes e valores. Por iso, contén un conxunto de ensinanzas que, integradas no propio programa das áreas, atravésano ou imprégnano. Reciben a denominación xenérica de ensinanzas comúns ou transversais.

EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA

- Amosar actitudes de solidariedade, colaboración e axuda á hora de realizar actividades de grupo.

- Aceptar as limitacións propias e respectar as dos demais.
- Valorar o noso patrimonio musical, como parte do patrimonio cultural e artístico de Galicia.

EDUCACIÓN PARA A PAZ

- Partir do diálogo como principio para resolver os conflitos.
- Aprender a non impoñer as nosas propostas frontes ás dos demais.
- Tentar ofrecer a nosa propia experiencia como forma de axuda á dos demais, principalmente na realización de actividades en grupo.

EDUCACIÓN AMBIENTAL E PARA A SAÚDE

- Coidar a hixiene do aparato vocal mediante o control da voz, a respiración, a articulación ..., para poder cantar e falar correctamente.
- Potenciar a través da música, a capacidade de relaxación e control para eliminar tensións.
- Desenvolvemento de actitudes críticas sobre a contaminación acústica e os posibles prexuízos que esta produce na nosa saúde.
- Valorar e procurar o silencio como condición necesaria para o desenvolvemento das experiencias musicais.

EDUCACIÓN PARA O CONSUMO RESPONSABLE

- Ser quen de ensinar ao noso alumnado a necesidade de actuar con responsabilidade diante da cantidade de música que o mercado ofrece, evitando a influencia perniciosa da publicidade.

CULTURA DA NOSA COMUNIDADE AUTÓNOMA

- Usar a música como medio ideal para coñecer as manifestacións culturais de Galicia, e a partir de aquí as doutras comunidades españolas, europeas e universais.

6.- A AVALIACIÓN NA EDUCACIÓN PRIMARIA

A avaliación debe abranguer tanto a actividade de ensinanza coma a de aprendizaxe e que debe ser constituído un proceso continuo, sistemático, flexible e integrador. Este proceso ten como obxectivos:

- Coñecer a situación de partida dos compoñentes que inciden no proceso no momento en que se propón a avaliación.
- Facilitar a formulación dun modelo de actuación adecuado ao contexto, en función dos datos anteriores.
- Seguir a evolución do desenvolvemento e aprendizaxe dos alumnos.
- Tomar as decisións necesarias para adecuar o deseño e desenvolvemento da nosa acción educadora ás necesidades e logros detectados nos alumnos nos seus procesos de aprendizaxe.

OS CRITERIOS DE AVALIACIÓN

O currículo oficial establece uns criterios que constitúen enunciados que indican que avaliar *para cada área*. Os centros deberán concretar e adaptar estes criterios nas súas propostas curriculares.

Estes criterios terán en conta:

- O progreso do alumno en todas as áreas do currículo.
- Os diferentes elementos do currículo.
- A adquisición das competencias básicas.
- A necesidade de establecer medidas de reforzo.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Os estándares de aprendizaxe son os distintos niveis de coñecemento e habilidades (contidos e competencias) establecidos para o alumnado por cada materia etapa ou nivel obxecto de avaliación. Os devanditos estándares establecen o que os alumnos e as alumnas deben aprender e, consecuentemente, o que o profesorado ha de ensinar. E é, precisamente, na devandita proposta formativa onde os estándares de aprendizaxe xogan un papel instrumental (ferramenta de avaliación) para determinar o logro do alí estipulado.

Os estándares de aprendizaxe deben reunir unha serie de características na súa elaboración:

- Incluír unha ampla gama de coñecementos e/ou habilidades que o alumnado ha de alcanzar.
- Ser avaliables; é dicir que poidan ser medibles a través de instrumentos homologados, evitando xuízos de valor.
- Estar formulado de xeito claro e conciso.
- Incorporar niveis de aprendizaxe que permitan categorizar os progresos do alumnado.
- Ser pertinentes en canto ao nivel de esixencia e as posibilidades do alumnado ao que se dirixe.
- Ser inclusivos, respetando a diversidade nos estilos de ensino do profesorado e do alumnado.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Se a avaliación constitúe un proceso flexible os procedementos terán que ser de diversa índole, entre outros, contemplaremos:

- A observación.
- Cuestionarios orais e fichas escritas.
- Entrevistas.
- Probas configuradas como síntese dos contidos máis significativos traballados no proceso de ensinanza aprendizaxe.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINANZA

As normas de avaliación en Educación Primaria establecen que os profesores avaliarán os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente en relación co logro dos obxectivos educativos do currículo. Esta avaliación incluirá referencias a aspectos tales como:

- A organización da aula.

- A relación entre o profesorado e o alumnado.
- A relación entre o profesorado.
- O aproveitamento dos recursos do centro.
- A convivencia entre o alumnado.

DECISIÓNS ACERCA DA AVALIACIÓN

Ao abeiro do currículo oficial, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe establecen o tipo e o grao de aprendizaxe que se espera que os alumnos vaian acadando ao longo da Educación Primaria con respecto ás competencias básicas e ás capacidades indicadas nos obxectivos xerais. O nivel de cumprimento destes obxectivos en relación cos criterios de avaliación fixados ha de ser medidocon flexibilidade, e tendo en conta a situación do alumno, ademais das súas propias características e posibilidades. Á súa vez, a avaliación, cumpre, fundamentalmente, unha función formativa, porque lle ofrece ao profesorado uns indicadores da evolución dos sucesivos niveis de aprendizaxe dos seus alumnos, coa conseguinte posibilidade de aplicar mecanismos correctores das insuficiencias advertidas.

Para que os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe poidan cumprir esta función formativa cómpre que se utilicen desde o comezo do proceso de aprendizaxe; así pois éfundamental contar cos criterios para cada curso, xa que canto antes se identifiquen posibles dificultades de aprendizaxe, antes se poderá corrixir a intervención pedagóxica.

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames

escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

7.- METODOLOXÍA DIDÁCTICA.

Baséase nos principios de intervención educativa e tenderá a ensinar a utilizar os medios previstos en caso de confinamento (videoconferencia, aula virtual...)

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.
- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma, e a saber utilizar minimamente os medios en caso de confinamento

OS PRINCIPIOS DIDÁCTICOS

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1.- Promover o desenvolvemento de competencias clave

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito

eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación

insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

8.- CONTIDOS(SUXEITOS AOS 3M DE DISTANCIA NO CASO DO CANTO)

BLOQUE 1: A ESCOITA

- As calidades do son: timbre, duración, altura e intensidade.
- Identificación de trazos distintivos de sons do contexto natural e social.
- Representación corporal e gráfica de sons de diferentes características.
- Utilización de xogos e aplicacións informáticas educativas sinxelas para a discriminación auditiva.
- Curiosidade por descubrir os sons do contexto e as súas características.
- Audición de pezas vocais e identificación de voces femininas, masculinas e infantís.
- Recoñecemento visual e auditivo, e denominación dalgúns instrumentos musicais da aula e da música escoitada e interpretada no contexto do alumnado.
- Audición de pezas vocais e instrumentais.
- Audición activa e recoñecemento dunha selección de pezas musicais breves, de culturas e de estilos diferentes.
- Audición activa dalgunha peza do repertorio tradicional galego.
- Identificación das principais profesións relacionados coa música e da actividade que desenvolven (composición, dirección, instrumentista e público
- Comunicación oral das impresións que causa a música escoitada.
- Normas básicas de comportamento en concertos e outras representacións musicais.
- Elementos da música: tempo (adagio, andante e allegro), dinámica e carácter.
- Distinción e representación corporal ou gráfica dalgúns elementos da música escoitada.
- Forma musical: repetición e contraste.

- Identificación da repetición (AA) e o contraste (AB) en cancións e obras musicais.
- Pulso e acento. Compás binario.
- As familias de instrumentos: vento, corda e percusión.

BLOQUE 2. A INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Exploración das posibilidades sonoras da voz, o corpo e os obxectos.
- Construción de instrumentos musicais sinxelos con obxectos de uso cotián.
- Iniciación á frauta doce. O xilófono e o metalófono.
- Práctica de xogos de relaxación, respiración, dicción e coordinación.
- Imitación de fórmulas melódicas.
- Interpretación e memorización de ladaíñas e cancións ao unísono.
- Imitación de fórmulas rítmicas.
- Lectura e interpretación de partituras sinxelas con grafías non convencionais e de esquemas rítmicos e melódicos elementais con notación tradicional.
- Notación musical e grafías non convencionais como medio de representación da música. Colocación dalgunha nota no pentagrama.
- Utilización da percusión corporal e os instrumentos como recursos para o acompañamento de textos, cancións e danzas.
- Selección e combinación de ostinatos rítmicos e efectos sonoros para o acompañamento de recitacións, cancións e pezas instrumentais.
- Selección de sons vocais, obxectos e instrumentos para a sonorización de situacións, relatos breves e imaxes.
- Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos mediante o procedemento de pregunta-resposta.

BLOQUE 3. A MÚSICA O MOVEMENTO E A DANZA

- Prácticadetécnicasbásicasdo movemento: mobilización funcional, movementosfundamentaisdelocomocióne deseñosnoespazo.
- Práctica de xogos motores acompañadosdesecuenciassonoras, cancións e pezas musicais, e interpretación dedanzassinxelas.

- Práctica dalgunha danza tradicional galega.
- Improvisación de movementos en resposta a diferentes estímulos sonoros.

9.- CRITERIOS DE AVALIACIÓN

BLOQUE 1: A ESCOITA

- Explorar,escoitaredescribircalidadese característicasdemateriais,obxectos,sonse instrumentospresentesnocontexto natural.
- Manterunhaactitudederespectoede escoita activa.
- Coñecerobrascurtasdedistintosestilose dediferenteautoría.
- Comunicar as sensacións e as impresións sentidas na audición, utilizando un vocabulario adecuado.
- Identificar e expresar a través de diferentes linguaxes algúns dos elementos dunha obra musical (timbre, velocidade, intensidade ou carácter).
- Recoñecer e clasificar algún instrumento por familias instrumentais.

BLOQUE 2: INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Coñecer e utilizar as posibilidades sonoras e musicais do corpo e doutros obxectos, manipulando distintos materiais como fonte de son.
- Coñecer e manexar a frauta doce e algún instrumento de aula.
- Exercitar as vocalizacións e as pronuncias interpretando un pequeno repertorio de cancións sinxelas e practicando a improvisación.
- Reproducir, crear e representar esquemas rítmicos e melódicos coa voz, o corpo, os instrumentos e patróns de movemento.

BLOQUE 3: A MÚSICA O MOVEMENTO E A DANZA

- Realizar pequenas coreografías.
- Coñecer e valorar as posibilidades sonoras, de movemento e expresivas do corpo.

10.- ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

BLOQUE 1: A ESCOITA

- Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz.
- Representa graficamente ou corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave.
- Recoñece e discrimina os sons do seu contexto.
- Utiliza aplicacións informáticas e xogos para a discriminación auditiva das calidades traballadas.
- Identifica voces masculinas, femininas e infantís.
- Respecta os tempos de silencio para o bo estudo dos sons e a escoita das audicións .
- Coñece algunhas persoas compositoras e relaciónaas coas súas obras.
- Coñece as figuras de compositor/ora, director/ora de orquestra, instrumentista e público, así como as súas funcións, respectando e valorando os seus respectivos traballos.
- Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.
- Emprega vocabulario básico musical adaptado ao seu nivel.
- Coñece e respecta as normas de comportamento básicas en concertos e outras representacións musicais.
- Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama (liñas e espazos), clave de sol, branca, negra e parella de corcheas.
- Utiliza notación non convencional para representar elementos do son.
- Utiliza aplicacións informáticas sinxelas para realizar actividades musicais.
- Recoñece e identifica algúns instrumentos, e clasifícaos por familias.

BLOQUE 2: A INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Repite esquemas rítmicos escoitados.
- Crea pequenos instrumentos con materiais de reciclaxe.
- Consegue tocar algún fragmento melódico ou rítmico, ou acompañamento sinxelo, coa frauta e dos instrumentos da aula.
- Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas.
- Realiza pequenas improvisacións melódicas sobre algunha base dada.
- Fai de xeito consciente o proceso da respiración.
- Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono.
- Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.
- Identifica a pregunta-resposta con motivos melódicos e rítmicos.
- Le e crea pequenos esquemas rítmico-melódicos con brancas, negras e silencio de negra, engadindo a clave de sol.
- Elixe e combina ostinatos rítmicos e efectos sonoros para o acompañamento de recitacións, cancións e pezas instrumentais, con identificación da súa grafía.
- Elixe e combina sons vocais, obxectos e instrumentos para a sonorización de situacións, relatos breves e imaxes, con identificación da súa grafía.

BLOQUE 3: A MÚSICA O MOVEMENTO E A DANZA

- Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música.
- Interactúa adecuadamente cos compañeiros e coas compañeiras, amosando interese e respectando as normas e as intervencións das demais persoas.
- Responde co seu corpo a estímulos sonoros.
- Coordina extremidades superiores e inferiores nos desprazamentos coa música.
- Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións.

11.- SECUENCIACIÓN POR TRIMESTRE

1º TRIMESTRE

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións e ladaíñas: “Sereíña” “Pin-Pon” “Son a noz” “Klinguelinguelin”	Contidos	• Exploración das posibilidades sonoras da voz, o corpo e os obxectos • Audición de pezas vocais e instrumentais.
	Criterios de avaliación	• Manterunhaactitudederespectoe de escoita activa • Exercitar as vocalizacións e as pronuncias interpretando un pequeno repertorio de cancións sinxelas e practicando a improvisación.
	Estándar de aprendizaxe	• Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz • Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas. • Fai de xeito consciente o proceso da respiración. • Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono
	Competencias	• CCL,CCEC, CSC

	Criterio mínimo	Recoñece e sabe cantar de memoria máis da metade da canción cunha entoación adecuada.
Figuras musicais: A negra, a corchea e o silencio de negra en compás binario.	Contidos	Representación corporal e gráfica de sons de diferentes características. Pulso e acento. Compás binario. Imitación de fórmulas rítmicas. Lectura e interpretación de partituras sinxelas con grafías non convencionais e de esquemas rítmicos e melódicos elementais con notación tradicional. Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos mediante o procedemento de pregunta-resposta.
	Criterios de avaliación	Reproducir, crear e representar esquemas rítmicos e melódicos coa voz, o corpo, os instrumentos e patróns de movemento.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama (liñas e espazos), clave de sol, branca, negra e parella de corcheas.
	Competencias	CCL, CSIEE, CAA

	Criterio mínimo	Identificar e coñecer a duración das figuras de negra, corchea e silencio de negra.
Notas musicais: mi, sol e la	Contidos	Imitación de fórmulas melódicas. Notación musical e grafías non convencionais como medio de representación da música. Colocación dalgunha nota no pentagrama. Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos mediante o procedemento de pregunta-resposta.
	Criterios de avaliación	Recoñecer a notación musical convencional no pentagrama. Notas sol, mi e la.
	Estándar de aprendizaxe	Emprega vocabulario básico musical adaptado ao seu nivel.
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC, CAA
	Criterio mínimo	Identificar as notas sol, mi e la no pentagrama.
Os instrumentos: pequena percusión escolar. A súa clasificación en familias: parche, metal e madeira	Contidos	As familias de instrumentos: vento, corda e percusión. Audición de pezas vocais e instrumentais. As calidades do son: timbre, duración, altura e intensidade. Utilización da percusión corporal e os instrumentos como recursos para o acompañamento de textos, cancións e danzas.

	Criterios de avaliación	Explorar,escoitaredescribircalidad ese característicasdemateriais,obxectos,sonse instrumentospresentesnocontexto natural. Coñecer e manexar a frauta doce e algún instrumento de aula. Reproducir, crear e representar esquemas rítmicos e melódicos coa voz, o corpo, os instrumentos e patróns de movemento.
	Estándar de aprendizaxe	Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz. Repite esquemas rítmicos escoitados. Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas. Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas. Le e crea pequenos esquemas rítmico-melódicos con brancas, negras e silencio de negra, engadindo a clave de sol.
	Competencias	CCL, , CCEC, CMCT
	Criterio mínimo	Recoñece e utiliza de xeito axeitado os diferentes instrumentos de pequena percusión presentes na aula

Audicións: “Acuario” Camile Saint-Saens “A máquina de escribir” Leroy Anderson “Nun mercado Persa” Ketelbey “O Outono” Vivaldi “Capricho Español” Rimsky Korsakov	Contidos	- Audición de pezas vocais e instrumentais. - Audición activa e recoñecemento dunha selección de pezas musicais breves, de culturas e de estilos diferentes. - Identificación das principais profesións relacionados coa música e da actividade que desenvolven (composición, dirección, instrumentista e público - Comunicación oral das impresións que causa a música escoitada. - Normas básicas de comportamento en concertos e outras representacións musicais. - Forma musical: repetición e contraste. - Identificación da repetición (AA) e o contraste (AB) en cancións e obras musicais.

	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoed e escoita activa. Coñecerobrascurtasdedistintosestilose dediferenteautoría. Comunicar as sensacións e as impresións sentidas na audición, utilizando un vocabulario adecuado. Identificar e expresar a través de diferentes linguaxes algúns dos elementos dunha obra musical (timbre, velocidade, intensidade ou carácter).
	Estándar de aprendizaxe	Coñece as figuras de compositor/ora, director/ora de orquestra, instrumentista e público, así como as súas funcións, respectando e valorando os seus respectivos traballos. Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.
	Competencias	CCL, CCA, CCEC
	Criterio mínimo	Coñecer e aplicar as normas para realizar unha audición activa.
Audicións con baile e acompañamentos asociados: "Chin, chin laralá"	Contidos	Prácticadetécnicasbásicasdo movemento: mobilización funcional, movementosfundamentaisdelocomocióne deseñosnoespazo. Improvisación de movementos en resposta a diferentes estímulos sonoros.

	Criterios de avaliación	- Realizar pequenas coreografías. - Coñecer e valorar as posibilidades sonoras, de movemento e expresivas do corpo.
	Estándar de aprendizaxe	- Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música. - Interactúa adecuadamente cos compañeiros e coas compañeiras, amosando interese e respectando as normas e as intervencións das demais persoas. - Coordina extremidades superiores e inferiores nos desprazamentos coa música.
	Competencias	- CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	- Participar activamente na execución da danza respectando aos compañeiros.
Os instrumentos musicais: a batería, a guitarra, a familia da corda fretada	Contidos	- As calidades do son: timbre, duración, altura e intensidade. - Audición de pezas vocais e instrumentais. - As familias de instrumentos: vento, corda e percusión. -
	Criterios de avaliación	- Recoñecer e clasificar algún instrumento por familias instrumentais. -
	Estándar de aprendizaxe	- Recoñece e identifica algúns instrumentos, e clasifícaos por familias.

	Competencias	CCL, CMCT
	Criterio mínimo	Saber o nome e recoñecer a familia a que pertence cada instrumento.

2º TRIMESTRE

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións e ladaíñas: "Canción dos ananos" "Que chova a cachón" "Canción do carnaval" "A primavera"	Contidos	Exploración das posibilidades sonoras da voz, o corpo e os obxectos Audición de pezas vocais e instrumentais.
	Criterios de avaliación	Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas. Fai de xeito consciente o proceso da respiración. Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono

	Estándar de aprendizaxe	Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas. Fai de xeito consciente o proceso da respiración. Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono
	Competencias	CCL,CCEC, CSC
	Criterio mínimo	Recoñece e sabe cantar de memoria máis da metade da canción cunha entoación adecuada.

Grafía musical convencional: A branca, o compás ternario, nota fa.	Contidos	Representación corporal e gráfica de sons de diferentes características. Pulso e acento. Compás ternario. Imitación de fórmulas rítmicas. Lectura e interpretación de partituras sinxelas con grafías non convencionais e de esquemas rítmicos e melódicos elementais con notación tradicional. Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos mediante o procedemento de pregunta-resposta. Imitación de fórmulas melódicas. Notación musical e grafías non convencionais como medio de representación da música. Colocación dalgunha nota no pentagrama.
	Criterios de avaliación	Reproducir, crear e representar esquemas rítmicos e melódicos coa voz, o corpo, os instrumentos e patróns de movemento. Recoñecer a notación musical convencional no pentagrama. Notas sol, mi, la e fa
	Estándar de aprendizaxe	Representa graficamente ou corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave.

	Competencias	CCL, CSIEE
	Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos
Os instrumentos: a arpa, familia da corda punteado e o piano	Contidos	As familias de instrumentos: vento, corda e percusión. Audición de pezas vocais e instrumentais. As calidades do son: timbre, duración, altura e intensidade. Utilización da percusión corporal e os instrumentos como recursos para o acompañamento de textos, cancións e danzas.
	Criterios de avaliación	Explorar,escoitaredescribircalidadese característicasdemateriais,obxectos,sonse instrumentospresentesnocontexto natural. Coñecer e manexar a frauta doce e algún instrumento de aula. Reproducir, crear e representar esquemas rítmicos e melódicos coa voz, o corpo, os instrumentos e patróns de movemento.

	Estándar de aprendizaxe	Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz. Repite esquemas rítmicos escoitados. Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas. Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas. Le e crea pequenos esquemas rítmico-melódicos con brancas, negras e silencio de negra
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC
	Criterio mínimo	Identificar e recoñecer os instrumentos de corda punteada, o piano e arpa

Audicións: “O inverno” Vivaldi “O león” Camile Saint-Saens “O Cuco” Camile Saint Saens	Contidos	- Audición de pezas vocais e instrumentais. - Audición activa e recoñecemento dunha selección de pezas musicais breves, de culturas e de estilos diferentes. - Identificación das principais profesións relacionados coa música e da actividade que desenvolven (composición, dirección, instrumentista e público - Comunicación oral das impresións que causa a música escoitada. - Normas básicas de comportamento en concertos e outras representacións musicais. - Forma musical: repetición e contraste. - Identificación da repetición (AA) e o contraste (AB) en cancións e obras musicais.

	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoed e escoita activa. Coñecerobrascurtasdedistintosesti lose dediferenteautoría. Comunicar as sensacións e as impresións sentidas na audición, utilizando un vocabulario adecuado. Identificar e expresar a través de diferentes linguaxes algúns dos elementos dunha obra musical (timbre, velocidade, intensidade ou carácter).
	Estándar de aprendizaxe	Coñece as figuras de compositor/ora, director/ora de orquestra, instrumentista e público, así como as súas funcións, respectando e valorando os seus respectivos traballos. Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.
	Competencias	CCL, , CCEC
	Criterio mínimo	Coñecer algún dos autores propostos nas audicións.
Danzas e xogos de movemento: “Lara leru”	Contidos	Prácticadetécnicasbásicasdo movemento: mobilización funcional, movementosfundamentaisdeloco moción e deseñosnoespazo. Improvisación de movementos en resposta a diferentes estímulos sonoros.

	Criterios de avaliación	• Realizar pequenas coreografías. • Coñecer e valorar as posibilidades sonoras, de movemento e expresivas do corpo.
	Estándar de aprendizaxe	• Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música. • Interactúa adecuadamente cos compañeiros e coas compañeiras, amosando interese e respectando as normas e as intervencións das demais persoas. • Coordina extremidades superiores e inferiores nos desprazamentos coa música.
	Competencias	• CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	• Participar activamente na execución da danza respectando aos compañeiros.

3º TRIMESTRE

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións e ladaíñas: “Estando o señor Don Gato”	Contidos	• Exploración das posibilidades sonoras da voz, o corpo e os obxectos • Audición de pezas vocais e instrumentais.

“A maquiniña” “Señora Dona Anica”	Criterios de avaliación	Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas. Fai de xeito consciente o proceso da respiración. Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono
	Estándar de aprendizaxe	Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas. Fai de xeito consciente o proceso da respiración. Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono
	Competencias	CCL,CCEC, CSC
	Criterio mínimo	Sabe a letra das cancións entoando parte delas.

Identificar e numerar sons agudos e graves, sons de animais, instrumentos de corda punteada, golpeada e fretada, medios de transporte, sons longos e sons curtos, instrumentos de percusión,	Contidos	As calidades do son: timbre, duración, altura e intensidade. Identificación de trazos distintivos de sons do contexto natural e social. Utilización de xogos e aplicacións informáticas educativas sinxelas para a discriminación auditiva. Curiosidade por descubrir os sons do contexto e as súas características. Recoñecemento visual e auditivo, e denominación dalgúns instrumentos musicais da aula e da música escoitada e interpretada no contexto do alumnado.
	Criterios de avaliación	Explorar,escoitaredescribircalidadese característicasdemateriais,obxectos,sonse instrumentospresentesnocontexto natural. Manterunhaactitudederespectoede escoita activa. Identificar e expresar a través de diferentes linguaxes algúns dos elementos dunha obra musical (timbre, velocidade, intensidade ou carácter). Recoñecer e clasificar algún instrumento por familias instrumentais.

	Estándar de aprendizaxe	Representa graficamente ou corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave. Recoñece e discrimina os sons do seu contexto.
	Competencias	CCL, CSIEE
	Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos
Grafía musical convencional: Nota re	Contidos	Representación corporal e gráfica de sons de diferentes características. Pulso e acento. Compás ternario. Imitación de fórmulas rítmicas. Lectura e interpretación de partituras sinxelas con grafías non convencionais e de esquemas rítmicos e melódicos elementais con notación tradicional. Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos mediante o procedemento de pregunta-resposta. Imitación de fórmulas melódicas. Notación musical e grafías non convencionais como medio de representación da música. Colocación dalgunha nota no pentagrama.

	Criterios de avaliación	Reproducir, crear e representar esquemas rítmicos e melódicos coa voz, o corpo, os instrumentos e patróns de movemento. Recoñecer a notación musical convencional no pentagrama. Notas sol, mi, la e fa
	Estándar de aprendizaxe	Representa graficamente ou corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave.
	Competencias	CCL, CSIEE
	Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos

Audicións: Conto musicado “o oso enfadadoso” “Danza dos cisnes” Tchaikovsky “Montando sobre o cabaliño de madeira” R. Schumann	Contidos	- Audición de pezas vocais e instrumentais. - Audición activa e recoñecemento dunha selección de pezas musicais breves, de culturas e de estilos diferentes. - Identificación das principais profesións relacionados coa música e da actividade que desenvolven (composición, dirección, instrumentista e público - Comunicación oral das impresións que causa a música escoitada. - Normas básicas de comportamento en concertos e outras representacións musicais. - Forma musical: repetición e contraste. - Identificación da repetición (AA) e o contraste (AB) en cancións e obras musicais.

	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoed e escoita activa. Coñecerobrascurtasdedistintosesti lose dediferenteautoría. Comunicar as sensacións e as impresións sentidas na audición, utilizando un vocabulario adecuado. Identificar e expresar a través de diferentes linguaxes algúns dos elementos dunha obra musical (timbre, velocidade, intensidade ou carácter).
	Estándar de aprendizaxe	Coñece as figuras de compositor/ora, director/ora de orquestra, instrumentista e público, así como as súas funcións, respectando e valorando os seus respectivos traballos. Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.
	Competenci as	CCL, , CCEC
	Criterio mínimo	Coñecer algún dos autores propostos nas audicións.

Audicións con baile e acompañamentos asociados: "O zapateiro"	Contidos	- Audición de pezas vocais e instrumentais. - Audición activa e recoñecemento dunha selección de pezas musicais breves, de culturas e de estilos diferentes. - Identificación das principais profesións relacionados coa música e da actividade que desenvolven (composición, dirección, instrumentista e público - Comunicación oral das impresións que causa a música escoitada. - Normas básicas de comportamento en concertos e outras representacións musicais. - Forma musical: repetición e contraste. - Identificación da repetición (AA) e o contraste (AB) en cancións e obras musicais.

	Criterios de avaliación	Manterunhaactitudederespectoede escoita activa. Coñecerobrascurtasdedistintosestilose dediferenteautoría. Comunicar as sensacións e as impresións sentidas na audición, utilizando un vocabulario adecuado. Identificar e expresar a través de diferentes linguaxes algúns dos elementos dunha obra musical (timbre, velocidade, intensidade ou carácter).
	Estándar de aprendizaxe	Coñece as figuras de compositor/ora, director/ora de orquestra, instrumentista e público, así como as súas funcións, respectando e valorando os seus respectivos traballos. Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.
	Competencias	CCL, , CCEC
	Criterio mínimo	Coñecer algún dos autores propostos nas audicións.

Addenda resumo mínimos avaliación de 2º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

- **Interpretación vocal**

Criterio mínimo	- Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente.

- **Interpretación instrumental**

15. Criterio mínimo	Toca as figuras que coñece relacionándoas con distintas alturas.

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	- Identifica e clasifica correctamente a metade dos sons propostos

Criterio mínimo	- Identifica e clasifica correctamente os sons propostos, comezando a diferenciar agudo-grave a ditado.

Criterio mínimo	- Identifica e clasifica correctamente os sons propostos, comezando a diferenciar claramente a ditado os agudos e graves incluíndo figuras. Diferenza e sabe algunhas escalas ascendentes e descendentes.

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	- Diferenza entre o son de instrumentos de madeira, metal e parche.

Criterio mínimo	- Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal, coñece algúns das 3 pricipais familias e clasifícaos.

Criterio mínimo	- Coñece as 3 pricipais familias e clasifica algúns instrumentos.

Grafía musical

Criterio mínimo	- Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio e de branca

Criterio mínimo	- Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio das tres, comezando a ler a semicorchea.

Criterio mínimo	- Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio das tres, comezando a ler a semicorchea.

Audicións

Criterio mínimo	- Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	- Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

EDUCACIÓN MUSICAL - 3º

CENTRO: CEIP PLURILINGÜE A.R.CADARSO

ANO ACADÉMICO: 2021-2022

ÍNDICE:

1.- Introdución e medidas especiais ante o covid.....páx. 3

2.- A Educación artística.. páx. 9

3.- As competencias clave......................................páx. 13

4.- A atención á diversidade....................................páx. 27

5.- Contidos transversais ....páx. 28

6.- A avaliación na Educación Primaria.......... ....páx. 30

7.- A metodoloxía didáctica ....páx. 34

8.- Contidos...páx. 36

9.- Criterios de avaliación.................................... páx.38

10.- Estándares de aprendizaxe páx.39

11.- Secuenciación dos contidos, criterios de avaliación , estándares de aprendizaxe, competencias e criterios mínimos por trimestre... Páx. 41

1.- INTRODUCCIÓN.

Esta programación é un proxecto que pretende acadar unha serie de intencións educativas previstas: obxectivos e competencias básicas. Este feito será posible a través do establecemento dunhas propostas educativas concretas, que redundou na elaboración dunha secuencia de unidades didácticas que configurou as programacións de aula e que ten como fin o traballo dos contidos establecidos para o curso en cuestión. Dedúcese polo tanto unha necesidade de planificación e de orde, que se antollan fundamentais no proceso de ensino – aprendizaxe.

Pola natureza dos seus compoñentes, esta programación non é un documento pechado, senón provisto de dúas condicións esenciais: apertura e flexibilidade. Estas dúas pautas permitirán o manexo de situacións imprevistas, a toma de camiños alternativos ou a posibilidade de introducir melloras mediante un proceso continuo de retroalimentación.

Aínda que xa implícitos na formulación dos obxectivos e nas competencias básicas, debemos resaltar que este plan de acción pretendeu unha especial consideración a aspectos que afectan á Natureza, á Sociedade en xeral e ao Individuo en particular pola súa importancia e o seu carácter acúcante no entorno do alumnado, polo tanto é patente o compromiso cun enfoque interdisciplinar e globalizado e coa educación en valores.

O centro para o que se propón a programación eríxese no municipio costeiro de Noia, situado na Ría de Muros e Noia, na provincia de A Coruña. O estrato socio-económico xeral é medio-baixo, adicándose unha alta porcentaxe dos pais a tarefas relacionadas co marisqueo e o comercio. Dado o interese turístico da zona, tamén hai pais e nais propietarios de negocios de hostalería.

A disposición horaria do centro é: xornada continuada de 9’30 a 14’30 horas. No que atinxe ao ámbito sociolingüístico, cabe sinalar que a tendencia destes últimos anos é a que lingua máis utilizada é o castelán .

A nivel musical existe conservatorio local, dúas academias privadas de música, clases de música e baile tradicional, ballet e baile moderno.

Debido ás condicións especiais deste curso, polo Covid 19, a antedita programación farase efectiva seguindo as instrucións da orde do 30 de xullo. Para elo

terase en conta que, principalmente, o primeiro trimestre será un tempo de reforzo das aprendizaxes non acadadas no curso anterior.

Logo de lido o informe final individualizado do curso anterior, procederase a realizar a avaliación inicial, e, coa información obtida, procederase a reforzar as aprendizaxes e competencias non acadadas do curso anterior, utilizando metodoloxías globais que promovan a aprendizaxe cooperativa, o uso das tics, a autoaprendizaxe, o pensamento crítico, creativo e a investigación a través do traballo por proxectos.

Especial atención prestarase aos problemas que pode ocasionar o canto ou os instrumentos de vento, que tan só se utilizarán de xeito individual a distancia de 3 metros do resto do grupo, ou de xeito grupal, no exterior e coa distancia citada.

E atendendo sempre a unha posible semipresencialidade, ou non presencialidade, tódolos contidos posibles serán presentados a través da Aula virtual do centro, para habitualos a ser usuarios cotiás de dita ferramenta, tal e como se fixo o curso anterior.

MARCO LEGAL:

- LOE Texto consolidado coas incorporacións da LOMCE (BOE 30-12-2013)
- LOMCE Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa
- Lei Orgánica 2/2006 de Educación do 3 de maio
- Decreto 105/2014 do 4 de Setembro, polo que establece o currículo para a Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación.
- Orde do 6 de outubro de 1995 sobre regulación do reforzo educativo e a adaptación curricular.
- Decreto 320 do 26 de xullo de 1996 de ordenación da educación de alumnado con necesidades educativa especiais.

A TEMPORALIZACIÓN

Seguirase o calendario escolar para o presente curso, observamos que disporemos de aproximadamente unhas trinta e cinco sesións para a súa aplicación, tendo en conta a posibilidade de festivos locais, saídas...etc.

A AULA DE MÚSICA:

Sitúase no andar primeiro do edificio do centro.. A súa disposición será acorde coa metodoloxía a empregar**,** procurarase unha boa organización espacial, facilitando espazos de traballo en grupo e organizando os recursos materiais de xeito que estean accesibles cando sexa preciso, pero recollidos cando non. A aula está distribuída da seguinte maneira***:*** as cadeiras con paleta dos alumnos dispóñense en filas ocupando a parte dianteira da aula, orientadas cara a pizarra que se dispón na parte frontal. O espazo posterior destinarase á práctica vocal, instrumental (orquestra Orff), corporal, traballos colectivos, etc Na marxe dereita da aula hai armarios e mesas para gardar instrumentos, materiais e libretas. Isto facilitará ter a aula ordenada. Na marxe esquerda da aula está a mesa de traballo do mestre onde dispoñemos do ordenador conectado ó canón proxector, o equipo de son, e o teclado. Fóra da aula, na biblioteca contamos cuns andeis en forma de pentagrama onde poden gozar de lecturas relacionadas coa música e dos audiocds. Contamos cun local á parte onde realizamos radio escolar nos recreos, agás os venres, que abrimos a aula de música para que os que queiran poidan actuar cantando, bailando ou tocando o seu instrumento. Aínda que este ano, todo o anterior está condicionado polas normas covid de distanciamento e desinfección.

A EDUCACIÓN PRIMARIA:

A finalidade da educación primaria é facilitarlle ao alumnado alumnas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalo para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.

A acción educativa nesta etapa procurará a integración das experiencias e as aprendizaxes do alumnado e adaptarase aos seus ritmos de traballo.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepárárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Os principios didácticos

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1. Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A LOMCE xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias

básicas. As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

Baséase nos principios de intervención educativa que concretamos do seguinte xeito:

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.
- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma.

2.- A EDUCACIÓN ARTÍSTICA

A expresión artística é connatural ás persoas desde a orixe dos tempos como medio de comunicación, vía para descargar enerxías, actividade pracenteira, evasión ou instrumento para acadar o equilibrio interior, posibilidade de lograr unha aprendizaxe emocional ou forma de cuestionar o establecido.

As diferentes manifestacións artísticas teñen unha presenza constante no medio e na vida privada e pública das persoas. As artes son imprescindibles no desenvolvemento expresivo individual e social e son parte esencial do patrimonio cultural. Con elas somos quen de darlle forma á nosa imaxinación, empregando o razoamento e a emoción; con elas participamos en proxectos individuais e colectivos que contribúen á construción da identidade persoal e social, con elas conformamos a identidade nacional, e mantemos un diálogo aberto e constante coas outras culturas, proporcionando espazos de relación nos cales flúen experiencias, significados, emocións, sentimentos, ideas e pensamentos.

Na educación primaria, a área de Música desenvolverá as capacidades básicas

relacionadas coa percepción e interpretación das representacións musicais e coa expresión de pensamentos, sentimentos e emocións; é dicir, desenvolverá a dimensión comunicativa dos procesos artísticos.

A linguaxe musical constitúe un ámbito artístico específico con características propias. No ámbito da música e dos eixes en que se articula a área (percepción e expresión) distribúense os contidos en dous bloques.

Esta maneira de estruturar o conxunto de contidos da área non indica en absoluto que se deban desenvolver independentemente uns doutros, o que queda de manifesto ao comprobar a interrelación que existe entre eles.

O *bloque 1 Escoita*, recolle os contidos relacionados co desenvolvemento de capacidades de discriminación auditiva e de audición comprensiva.

O *bloque 2 Interpretación musical*, aborda o desenvolvemento de habilidades técnicas e de capacidades vinculadas coa interpretación e coa improvisación e a creación de distintas producións musicais resultantes da exploración, da selección e da combinación de movementos e de sons.

O bloque 3 A música, o movemento e a danza, está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

Os elementos da música e os seus referentes culturais non se disocian dela; por isto, tanto os contidos da linguaxe musical coma os referidos á música como expresión cultural están explícitos ou implícitos nos dous bloques.

A actividade do alumnado é moi importante para que esa aprendizaxe se produza. Non se trata só dunha actividade externa, senón, e fundamentalmente, dunha actividade mental que lle permita formular interrogantes e buscar estratexias para resolvelos, relacionar o que sabe co novo que se lle presenta e abordar novas propostas nas que a percepción, expresión, reflexión e intercambio de ideas formarán parte esencial do proceso de aprendizaxe. O traballo artístico deberá partir da experiencia persoal, dos saberes que o alumnado posúe social e colectivamente e da investigación e recoñecemento das propias características e posibilidades. A progresión do alumnado require de estratexias persoalizadas que lle permitan avanzar

e afianzar destrezas, coñecementos e actitudes no ámbito musical. Neste contexto debe estar presente a loita contra os estereotipos e os roles preestablecidos, polo que se deben proporcionar oportunidades, alternativas e recursos múltiples que faciliten a reflexión e o desenvolvemento do xuízo crítico.

OBXECTIVOS DA ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA.

1. Desenvolver mecanismos de sensibilidade estética para promover a percepción e a expresión de ideas, emocións, sentimentos e vivencias.

2. Formar progresivamente o sentido estético persoal como recurso para apreciar e valorar elementos constitutivos das artes e obras verdadeiramente artísticas; desenvolver o xuízo crítico e o posicionamento pluralista na aproximación ás obras artísticas e ás autoras e autores.

3. Indagar nas posibilidades do son, da imaxe e do movemento como elementos de representación e de comunicación e utilizalas para expresar ideas e sentimentos, contribuíndo con iso ao equilibrio afectivo e á relación coas demais persoas.

4. Explorar e coñecer materiais e instrumentos diversos e adquirir códigos e técnicas específicas das diferentes linguaxes artísticas para utilizalos con fins expresivos e comunicativos.

5. Aplicar os coñecementos artísticos na observación e na análise de situacións e de obxectos da realidade cotiá e de diferentes manifestacións do mundo da arte e da cultura para comprendelos mellor e formar un gusto propio.

6. Manter unha actitude de busca persoal e colectiva, articulando a percepción, a imaxinación, a indagación e a sensibilidade e reflexionando á hora de realizar e gozar de diferentes producións musicais.

7. Recoñecer que as diversas manifestacións da arte e da cultura son fonte de coñecemento, foron realizadas por homes e por mulleres e reflicten a súa experiencia e percepción da vida.

8. Coñecer algunhas das posibilidades dos medios audiovisuais e das tecnoloxías da información e da comunicación en que interveñen a imaxe

e o son, e empregalas como recursos para a observación, a busca de información e a elaboración de producións propias, xa sexa de forma autónoma ou en combinación con outros medios e materiais.

9. Valorar e compartir manifestacións artísticas do patrimonio cultural galego apreciando a súa riqueza e diversidade e comprometéndose na súa defensa, conservación e difusión.

10. Coñecer e valorar diferentes manifestacións artísticas do patrimonio cultural doutros pobos, colaborando na conservación e renovación das formas de expresión locais e nacionais e estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo contorno.

11. Desenvolver unha relación de autoconfianza coa produción artística persoal, respectando as creacións propias e as das outras persoas, cunha actitude de interese e de admiración polo distinto e/ou novo, sabendo recibir e expresar críticas e opinións, e utilizándoas como recurso para a mellora.

12. Participar activamente en producións artísticas de forma cooperativa, asumindo distintas funcións e colaborando na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final o máis satisfactorio posible.

13. Coñecer algunhas das profesións dos ámbitos artísticos, interesándose polas características do traballo dos artistas e gozando como público na observación e recreación das súas propias producións.

14. Valorar no contorno próximo as intervencións artísticas das que cumpriría dispor co fin de crear espazos esteticamente agradables que contribúan a mellorar a calidade de vida.

3.- AS COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave da educación primaria son o conxunto de destrezas, coñecementos e actitudes axeitadas ao contexto que todo o alumnado debe alcanzar para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa e a integración social.

O currículo da Educación Primaria deberá incluír, de acordo co establecido no Anexo I do Real Decreto 1513/2006, do 7 de decembro, cando menos, as competencias básicas que a seguir citamos, precisando os obxectivos xerais que prevé a Xunta de Galicia con respecto a estas, así como unha descrición referida á achega á área de Música:

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e utilizar apropiadamente a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura e de respecto á diversidade lingüística.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

Achegas á área de Música:

Permite o aumento significativo da riqueza en vocabulario específico; a participación en intercambios comunicativos sobre experiencias de audición e interpretación (coloquios, debates, diálogos); a descrición de procesos de traballo; a argumentación sobre as solucións dadas ou na valoración da obra artístico musical e o achegamento a textos variados (informativos, narrativos, descritivos) nos que se presente información sobre autores, intérpretes, épocas, estilos. Por outro lado, a linguaxe literaria presenta multitude de figuras retóricas (metáfora, sinestesia, onomatopea) de indubidable proxección e interese para o traballo de educación musical.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos a situacións da súa vida cotiá.

Achegas á área de Música:

As experiencias levadas adiante por medio da Educación Artística van favorecer a percepción, estruturación e representación de contidos de concepto, procedemento e actitude ligados á percepción e estruturación do espazo (danza) e do tempo (ritmo). Fai posible o estudo e comparación de materiais empregados na área e a súa relación con prezos e ofertas puntuais, o que implica educación para o consumo, ámbito formativo que tamén pode atopar en Educación artístico-musical un referente esencial para o seu estímulo.

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do medio natural, social e cultural; as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

Achegas á área de Música:

Estimular a apreciación do medio a través do traballo perceptivo e representativo con sons, ruídos e movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas. O medio pode ser pretexto para a creación artística; o traballo de educación musical explórao e incorpórao recreándoo para darlle unha dimensión que proporcione gozo e contribúa ao enriquecemento da vida das persoas. Por outra parte, a Educación artística musical ten en conta outra dimensión igualmente importante, a que compete ás agresións que deterioran a calidade de vida, como a contaminación acústica e a necesidade de contribuír a preservar un medio físico agradable e saudable.

COMPETENCIA DIXITAL

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Iniciarse nouso para a aprendizaxe das tecnoloxías da información e da comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que recibe e elabora.

- Empregar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

A Educación artístico musical dá pulo á utilización básica do ordenador e do conxunto de tecnoloxías da información e comunicación para amosar procesos relacionados coas artes (acceso, observación e expresión). Permite a creación de producións artísticas integrando distintas linguaxes (plástica, visual, verbal, musical), a análise da imaxe, do son e das mensaxes que estes transmiten, a procura de información sobre manifestacións artísticas próximas á localidade onde está o centro ou a aquelas que se celebren na Comunidade de Galicia para o seu coñecemento e gozo do alumnado, e, tamén, á selección ou intercambio de informacións referidas a creacións musicais do pasado e do presente doutros pobos, culturas e momentos. O seu emprego facilitará o achegamento, aprecio e consideración da obra musical como manifestación artística dentro dun determinado contexto sociocultural e a súa achega á cultura e pautas de vida da Comunidade de Galicia e do conxunto do Estado. Os traballos orientados a impulsar esta competencia incidirán na procura, selección, valoración, gravación e análise de propostas de raíces, instrumentos e autores.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e apreciar os valores e as normas da convivencia, aprender a actuar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e de oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.

- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona o alumnado.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e prevención dos accidentes de tráfico.
- Coñecer, valorar e gozar do seu contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

A área favorece a cooperación, a asunción de responsabilidades, o seguimento de normas e instrucións, o coidado e conservación de materiais e instrumentos. No ámbito da educación artística, a interpretación e a creación musical supón, en moitas ocasións, un traballo en equipo. O seguimento destes requisitos forma no compromiso cos demais, na esixencia que ten a realización en grupo, e na satisfacción que proporciona un produto que é froito do esforzo común. A planificación e realización de producións artístico musicais de forma cooperativa permite e esixe ir asumindo distintas funcións e colaborar na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final satisfactorio. O desenvolvemento desta competencia permitirá que os alumnos cheguen a participar de maneira máis activa en manifestacións vocais, instrumentais ou coreográficas relacionadas coa expresión de sentimentos e emocións propias e colectivas.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, e as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.

- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas, desenvolvendo a sensibilidade estética e a capacidade de gozo nas súas diferentes manifestacións e iniciándose na construción de propostas persoais.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.

Achegas á área de Música:

Destacable resulta a achega da *competencia cultural e artística*. Así, o noso proxecto estuda os diferentes códigos artísticos, técnicas e recursos propios da audición e da expresión musical, axudando ao alumnado a iniciarse na percepción e na comprensión do mundo que o rodea e a ampliar as súas posibilidades de expresión e comunicación cos demais. Ademais, a posibilidade de representar unha idea, emoción ou sentimento de forma persoal, valéndose dos recursos que as linguaxes musical e corporal proporcionan.

A Comunidade de Galicia posúe un patrimonio cultural e artístico de enorme valor e proxección, representado por obras de indubidable interese estatal e universal. Ao tempo, os acontecementos artísticos de actualidade que nela teñen lugar (exposicións, feiras, certames) configuran un medio de gran riqueza e potencialidade para favorecer no alumnado o interese por gozar e aprender a través da arte. O desenvolvemento da área na súa dimensión musical achega os coñecementos esenciais para que o alumno chegue a analizar, sintetizar e valorar as manifestacións musicais máis significativas do folclore, da música popular, da música culta e da contribución que todas elas poden facer á vida persoal e á da Comunidade de Galicia. A materialización desta competencia favorecerá o coñecemento e aprecio de obras do folclore popular galego e de diferentes épocas e estilos, autores e intérpretes recoñecidos na Comunidade, no conxunto do territorio español e de transcendencia e repercusión europea e intercontinental.

En conxunto, o labor educativo exercido desde a Música favorece o coñecemento, a comprensión e a valoración das manifestacións artístico musicais do patrimonio cultural propio e doutros pobos. Poden colaborar na conservación e

renovación das formas de expresión locais, autonómicas e estatais, estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo medio.

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- Utilizar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

O traballo de pescuda sobre propostas musicais fai preciso a busca, no establecemento de pautas de análise e síntese, de inferencias e de avaliación crítica. Neste sentido, a área ha proporcionar protocolos de investigación e planificación de procesos susceptibles de seren empregados noutras aprendizaxes. O esforzo, o traballo constante e a disciplina que acompañan a boa práctica musical, tamén constitúen referentes de gran valor para estimular o aprender a aprender.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o do resto das persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.

- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e na prevención dos accidentes de tráfico.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da persoalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

As situacións de observación, escoita e expresión artístico musical favorecen o coñecemento dun mesmo, dos propios intereses, emocións e sentimentos, a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, a procura de solucións, o adquirir coñecementos e a elaboración de plans. Ao facer a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, buscar solucións e adquirir coñecementos, promóvese de forma relevante a autonomía e iniciativa persoal. O proceso que leva ao alumno desde a exploración inicial ata o produto final require unha planificación previa e demanda un esforzo por acadar resultados orixinais, non estereotipados. Por outra parte, esixe a elección de recursos tendo presente a intencionalidade expresiva do produto que se desexa lograr e a revisión constante do que se fixo en cada fase do proceso coa idea de melloralo se fose preciso. A creatividade esixe obrar con autonomía, poñer en marcha iniciativas, barallar posibilidades e solucións diversas. O proceso non só contribúe á orixinalidade e á busca de formas innovadoras, senón que tamén xera flexibilidade: ante un mesmo proxecto poden darse diferentes respostas e estas poden e deben adaptarse ás condicións que poidan presentarse na súa evolución.

DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE NA PROGRAMACIÓN PARA A ÁREA DE MÚSICA

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜISTICA

- Aplicar o vocabulario relacionado cos contidos da educación musical para posibilitar o avance do intercambio comunicativo e a expresión de emocións e opinións persoais.
- Escribir e ler os nomes das notas.
- Aprender un repertorio de cancións (orais e escritas) referidas ao tema da unidade didáctica.
- Aprender rimas, coplas, trabalinguas e adiviñas.
- Facer un comentario individual dos sons do contorno que escoitan, para discriminar na unidade, e das experiencias de contacto cos obxectos, seres vivos ou elementos da natureza que os producen.
- Ser capaces de elaborar preguntas coherentes sobre os elementos que caracterizan a linguaxe musical e manexar a diversidade de respostas.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Describir oralmente os diferentes elementos que observen nunha imaxe.
- Utilizar a voz e o corpo como instrumentos de expresión e comunicación.
- Relacionar o ritmo musical e as palabras e frases escritas.
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS CLAVE EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

- Traballar a preescritura musical (concepto de liña e espazo).
- Traballar as figuras musicais e o silencio e a súa duración proporcional.
- Iniciar o ensino dos compases como unidade de medida na música escrita.
- Presentar, completar e construír os compases binarios e ternarios coa negra como unidade de pulso.
- Identificar e reproducir fórmulas e esquemas rítmicos sinxelos.
- Traballar visual e auditivamente e interpretar a proporción matemática utilizada nos ritmogramas e a súa relación coa lonxitude da melodía.

- Traballar as figuras xeométricas nas fichas do alumno.
- Traballar as figuras xeométricas coas coreografías que acompañan as cancións e as danzas.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Escoitar, diferenciar e valorar as posibilidades sonoras dos obxectos que están próximos ao medio no que viven.
- Coñecer instrumentos fixándose no material de corpo vibrante e na súa orixe (árbores, canas, pel ou vexigas de animais, metais...).
- Conocer visual e auditivamente animales domésticos e de granja, trabajando los parámetros del sonido.
- Coñecer visual e auditivamente:
    - Animais domésticos e de granxa, traballando os parámetros do son.
    - Animais do bosque e outros ecosistemas naturais, traballando os parámetros do son.
    - Os sons das máquinas que nos rodean na nosa vida.
    - Os medios de transporte, traballando os parámetros do son.
- Coñecer os fenómenos atmosféricos, discriminando os sons que xeran, traballando os parámetros do son.
- Discriminar os sons da casa e a educación dos alumnos na axuda da realización das tarefas caseiras, sen connotacións sexistas.
- Discriminar sons asociados con profesións.
- Diferenciar entre os sons que producen tranquilidade ou intranquilidade de xeito particular.

COMPETENCIA DIXITAL

- Presentar os aparellos e soportes de tecnoloxía dixital e analóxica de son: radiocasetes, CD, reprodutores mp3, mp4...
- Utilizar métodos audiovisuais para ver e escoitar sons, instrumentos propios da comunidade e doutras culturas.

- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para:
    - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que se citan no texto das cancións.
    - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que participan nas audicións de música culta.
    - A procura e organización de informacións relacionadas coa música (concertos, biografías, crítica, prezos).
    - A creación musical.
    - A procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

- Desenvolver habilidades de cooperación para conseguir un resultado do grupo satisfactorio.
- Comprender a realidade da pluralidade social actual coa que convivimos e aprender a respectarnos.
- Respectar as quendas de xogo.
- Respectar e ter actitude de escoita nas intervencións individuais dos compañeiros.
- Aceptar nas danzas e coreografías aos compañeiros/as sen discriminar a ninguén.
- Fomentar a práctica e o respecto das normas cívicas e dos aspectos da educación viaria.
- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, fomentando a súa conservación.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades

españolas, europeas ou universais.

- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean
- Participar nas actividades vocais, instrumentais e coreográficas de grupo con interese e sen inhibicións.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comunidade.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Percibir e comprender o mundo no que viven cando escoiten sons do seu contorno, gozando do mesmo e valorándoo.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Ter curiosidade cara ás fontes sonoras dos instrumentos que manexa na escola e os que soan nas audicións de música culta.
- Valorar as cancións populares como expresión cultural dos pobos, enriquecendo a súa bagaxe cultural.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.

- Escoitar e aprender a música culta mediante a participación activa, fomentando o interese pola música dos nosos devanceiros.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Valorar as manifestacións culturais do folclore da nosa comunidade e doutras culturas.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Representar sons mediante a expresión plástica.
- Debuxar os instrumentos escolares que coñecen.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comundade
- Finalizar debuxos e colorear con interese e pulcritude.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Potenciar a expresión corporal na dramatización de cancións e na música culta.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Fomentar as relacións e o contacto entre os mozos/as sen rexeitar ou discriminar a ninguén.
- Valorar o corpo e a voz nas actividades de canto, movemento, danza e dramatización, desenvolvendo a sensibilidade necesaria para aprecialo.
- Realizar un traballo creativo, responsable e entusiasta para conseguir un resultado positivo nas actividades de grupo; dentro dun marco de cooperación entre os alumnos/as.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).
- Coordinar diversos recursos expresivos (canto, mimo, movemento rítmico e danza) nas producións musicais propias e colectivas.
- Aprender a ter capacidade autocrítica, reflexionando sobre o esforzo e logros conseguidos por medio da autoavaliación.
- Ter iniciativa persoal na elaboración de fichas creativas, así como nos acabados plásticos das follas
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.
- Traballar a iniciativa individual e a cooperación nas montaxes coreográficas acomodadas ao seu nivel de desenvolvemento.
- Ter curiosidade e interese individual na aprendizaxe de conceptos musicais e interdisciplinares.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Aprender e practicar estratexias lingüísticas para realizar oralmente descricións dos sons que escoitan coa axuda dun apoio visual.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da cultura da nosa comunidade.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música
- Elaborar algunha ficha en grupo ou por parellas para aprender uns doutros na posta en común, respectando as opinións dos compañeiros/as.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos

rodean.

- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Desenvolver a confianza en si mesmos mediante as dramatizacións e as coreografías (en grupo), ademais de fomentar o espírito de superación nas actividades individuais, grazas aos eloxios e ánimos do profesorado.
- Valorar e coidar a voz, cantando sen forzar as cordas vocais, de forma natural e desinhibida.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Elaborar fichas individualmente para desenvolver hábitos de esforzo, traballo individual, iniciativa persoal, curiosidade e creatividade na aprendizaxe.
- Adquirir habilidades para a prevención e resolución pacífica de conflitos que poidan xurdir ao formar parellas, grupos, quendas de xogo...
- Representar escenas e personaxes con diferentes recursos: mímica, ritmo e canto.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música, así como para a creación musical.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Fomentar a práctica de respecto das normas cívicas e de educación viaria.
- Empregar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.

4.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Finalidade: garantir un adecuado desenvolvemento do alumnado en función das súas necesidades educativas:

Alumnos con dificultade de aprendizaxe:

- Establecer mecanismos de reforzo a nivel organizativo e curricular.
- Realzar adaptacións que potencien o desenvolvemento das competencias básicas.
- Modificar os obxectivos e criterios de avaliación en función das adaptacións.

Alumnos con altas capacidades intelectuais:

- Flexibilizar a duración das etapas educativas.

5.- OS CONTIDOS TRANSVERSAIS

O currículo oficial recoñece a importancia de promover o desenvolvemento de novas actitudes e valores. Por iso, contén un conxunto de ensinanzas que, integradas no propio programa das áreas, atravésano ou imprégnano. Reciben a denominación xenérica de ensinanzas comúns ou transversais. A LOE, no seu artigo 19. 2, de principios pedagóxicos, determina que, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das áreas da etapa, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación e a educación en valores traballaranse en todas as

áreas.

Este documento amosa a integración das ensinanzas transversais nos obxectivos, nas competencias, nos diferentes bloques de contido e nos criterios de avaliación que se poderían plasmar na área de Música desta maneira:

EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA

- Amosar actitudes de solidariedade, colaboración e axuda á hora de realizar actividades de grupo.
- Aceptar as limitacións propias e respectar as dos demais.
- Valorar o noso patrimonio musical, como parte do patrimonio cultural e artístico de Galicia.

EDUCACIÓN PARA A PAZ

- Partir do diálogo como principio para resolver os conflitos.
- Aprender a non impoñer as nosas propostas frontes ás dos demais.
- Tentar ofrecer a nosa propia experiencia como forma de axuda á dos demais, principalmente na realización de actividades en grupo.

EDUCACIÓN AMBIENTAL E PARA A SAÚDE

- Coidar a hixiene do aparato vocal mediante o control da voz, a respiración, a articulación ..., para poder cantar e falar correctamente.
- Potenciar a través da música, a capacidade de relaxación e control para eliminar tensións.
- Desenvolvemento de actitudes críticas sobre a contaminación acústica e os posibles prexuízos que esta produce na nosa saúde.
- Valorar e procurar o silencio como condición necesaria para o desenvolvemento das experiencias musicais.

EDUCACIÓN PARA O CONSUMO RESPONSABLE

- Ser quen de ensinar ao noso alumnado a necesidade de actuar con

responsabilidade diante da cantidade de música que o mercado ofrece, evitando a influencia perniciosa da publicidade.

CULTURA DA NOSA COMUNIDADE AUTÓNOMA

- Usar a música como medio ideal para coñecer as manifestacións culturais de Galicia, e a partir de aquí as doutras comunidades españolas, europeas e universais.

6.- A AVALIACIÓN NA EDUCACIÓN PRIMARIA

A avaliación debe abranguer tanto a actividade de ensinanza coma a de aprendizaxe e que debe ser constituído un proceso continuo, sistemático, flexible e integrador. Este proceso ten como obxectivos:

- Coñecer a situación de partida dos compoñentes que inciden no proceso no momento en que se propón a avaliación.
- Facilitar a formulación dun modelo de actuación adecuado ao contexto, en función dos datos anteriores.
- Seguir a evolución do desenvolvemento e aprendizaxe dos alumnos.
- Tomar as decisións necesarias para adecuar o deseño e desenvolvemento da nosa acción educadora ás necesidades e logros detectados nos alumnos nos seus procesos de aprendizaxe.

OS CRITERIOS DE AVALIACIÓN

O currículo oficial establece uns criterios que constitúen enunciados que indican que avaliar *para cada área*. Os centros deberán concretar e adaptar estes criterios nas súas propostas curriculares.

Estes criterios terán en conta:

- O progreso do alumno en todas as áreas do currículo.
- Os diferentes elementos do currículo.
- A adquisición das competencias básicas.
- A necesidade de establecer medidas de reforzo.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Os estándares de aprendizaxe son os distintos niveis de coñecemento e habilidades (contidos e competencias) establecidos para o alumnado por cada materia etapa ou nivel obxecto de avaliación. Os devanditos estándares establecen o que os alumnos e as alumnas deben aprender e, consecuentemente, o que o profesorado ha de ensinar. E é, precisamente, na devandita proposta formativa onde os estándares de aprendizaxe xogan un papel instrumental (ferramenta de avaliación) para determinar o logro do alí estipulado.

Os estándares de aprendizaxe deben reunir unha serie de características na súa elaboración:

- Incluír unha ampla gama de coñecementos e/ou habilidades que o alumnado ha de alcanzar.
- Ser avaliables; é dicir que poidan ser medibles a través de instrumentos homologados, evitando xuízos de valor.
- Estar formulado de xeito claro e conciso.
- Incorporar niveis de aprendizaxe que permitan categorizar os progresos do alumnado.
- Ser pertinentes en canto ao nivel de esixencia e as posibilidades do alumnado ao que se dirixe.
- Ser inclusivos, respetando a diversidade nos estilos de ensino do profesorado e do alumnado.

Procedementos e instrumentos de avaliación

Se a avaliación constitúe un proceso flexible os procedementos terán que ser de diversa índole, entre outros, contemplaremos:

- A observación.
- Cuestionarios orais e fichas escritas.
- Entrevistas.
- Probas configuradas como síntese dos contidos máis significativos traballados no proceso de ensinanza aprendizaxe.

Cada apartado da avaliación terá a seguinte porcentaxe:

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Avaliación do proceso de ensinanza

As normas de avaliación en Educación Primaria establecen que os profesores avaliarán os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente en relación co logro dos obxectivos educativos do currículo. Esta avaliación incluirá referencias a aspectos tales como:

- A organización da aula.
- A relación entre o profesorado e o alumnado.
- A relación entre o profesorado.
- O aproveitamento dos recursos do centro.
- A convivencia entre o alumnado.

Decisións acerca da avaliación

Ao abeiro do currículo oficial, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe establecen o tipo e o grao de aprendizaxe que se espera que os alumnos vaian acadando ao longo da Educación Primaria con respecto ás competencias básicas e ás capacidades indicadas nos obxectivos xerais. O nivel de cumprimento destes obxectivos en relación cos criterios de avaliación fixados ha de ser medido con flexibilidade, e tendo en conta a situación do alumno, ademais das súas propias características e posibilidades. Á súa vez, a avaliación,

cumpre, fundamentalmente, unha función formativa, porque lle ofrece ao profesorado uns indicadores da evolución dos sucesivos niveis de aprendizaxe dos seus alumnos, coa conseguinte posibilidade de aplicar mecanismos correctores das insuficiencias advertidas.

Para que os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe poidan cumprir esta función formativa cómpre que se utilicen desde o comezo do proceso de aprendizaxe; así pois é fundamental contar cos criterios para cada curso, xa que canto antes se identifiquen posibles dificultades de aprendizaxe, antes se poderá corrixir a intervención pedagóxica.

7.- METODOLOXÍA DIDÁCTICA.

Baséase nos principios de intervención educativa e tenderá a ensinar a utilizar os medios previstos en caso de confinamento (videoconferencia, aula virtual...)

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.
- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma e saber utilizar os medios en caso de confinamento.

OS PRINCIPIOS DIDÁCTICOS

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1. Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A LOE xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias básicas. As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

8.- CONTIDOS (SUXEITOS AOS 3M DE DISTANCIA NO CASO DO CANTO E FRAUTA)

BLOQUE 1. ESCOITA

- Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas, adaptadas á idade do alumnado.
- Asistencia a algunha representación musical.
- Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras.
- Audición de obras musicais de distintas características e procedencias.
- Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións.
- Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre.
- Acento e pulso
- Elementos musicais. Tempo e matices: forte, piano e mezzoforte.
- Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así coma das posibles agrupacións vocais e instrumentais (solista,dúo, trío e coro).
- Compases binarios e ternarios.
- Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias e ternarias.
- Manifestación das súas preferencias sonoras de instrumentos ou elementos sonoros.

BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Lectura e interpretación de pezas instrumentais e cancións sinxelas de maneira colectiva, con ou sen acompañamento, con distintos tipos de grafías.
- Frauta doce: dixitación da escala de dó sen alteracións.

- Identificación de diferentes instrumentos musicais.
- Iniciación aos instrumentos de placas Orff en acompañamentos de pezas sinxelas.
- Rexistro da música creada na aula mediante gravacións para a súa escoita posterior e a súa valoración.
- Dobre barra e DC.
- Ditados rítmicos con grafías de negra, branca, redonda e corchea, e os seus silencios.
- Ditados melódicos sinxelos.
- Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos sobre bases musicais dadas.
- Escritura da grafía musical convencional.
- Creación guiada de pezas musicais sinxelas a partir de elementos dados.
- Recreación musical e sonorización dun texto oral ou escrito.
- Sonorización de imaxes ou representacións dramáticas usando materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.
- Construción dun instrumento.

BLOQUE 3. MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

- Práctica de técnicas básicas do movemento: mobilización funcional, movementos fundamentais de locomoción e deseños no espazo.
- Práctica de xogos motores acompañados de secuencias sonoras, cancións e pezas musicais, e interpretación de danzas sinxelas.
- Improvisación de movementos en resposta a diferentes estímulos sonoros.
- Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentesestilos e culturas, adaptadas á idade do alumnado.
- Asistencia a algunha representación musical.
- Interese polo repertorio tradicional deGalicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras.

9.- CRITERIOS DE AVALIACIÓN

BLOQUE 1. ESCOITA

- Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son e coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas.
- Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.
- Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir os elementos que as compoñen.
- Utilizar recursos gráficos durante a audición dunha peza musical.

BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical.
- Coñecer a duración de cada figura e silencio musical.
- Escribir correctamente as notas musicais no pentagrama.
- Explorar estruturas musicais e seleccionar e combinar ideas musicais dentro de estruturas sinxelas entre varias dadas, co obxectivo de crear un produto musical propio individual ou grupal.
- Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diversos materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.

BLOQUE 3. MÚSICA E DANZA

- Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza.
- Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.

10.- ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

BLOQUE 1. ESCOITA

- Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.
- Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.
- Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
- Identifica manifestacións artísticas propias de Galicia.
- Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.
- Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais.
- Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.
- Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou nunha partitura sinxela.
- Identifica as partes dunha peza musical sinxela e presenta graficamente a súa estrutura.
- Representa graficamente, con linguaxe convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.

BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Utiliza de xeito correcto a linguaxe musical traballada para a interpretación de obras.
- Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.
- Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento.
- Escribe e coñece a grafía musical convencional.
- Toma conciencia dos erros cometidos e amosa interese por mellorar.
- Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos e/ou manexados.
- Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.
- Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos para crear pezas musicais sinxelas e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.
- Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.

BLOQUE 3. MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

- Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.
- Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.
- Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.
- Identifica, reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.

11.- SECUENCIACIÓN POR TRIMESTRE

1º TRIMESTRE

PUNTO DE PARTIDA DO PRIMEIRO TRIMESTRE

- **Enfoque do trimestre.** Este trimestre céntrase na reflexión sobre o son, as súas calidades e os elementos da linguaxe musical que gardan relación con todo iso. Os nenos, que experimentaron a música e o ritmo de forma intuitiva nos cursos anteriores, empezarán a estudar sistematicamente como se representan os diferentes parámetros na linguaxe musical convencional. A comparación entre notación convencional e notación non convencional facilita a comprensión dos conceptos. Igualmente, a variedade de actividades vinculadas coa expresión corporal dos elementos da música permitirá que os nenos e as nenas interioricen eses conceptos máis facilmente.
- **O que os alumnos xa coñecen.** Os alumnos exploraron de forma intuitiva as calidades do son, a diferenza entre son e silencio e o valor do ritmo nas interpretacións musicais. Tamén practicaron diferentes interpretacións, vocais e instrumentais, prestando atención a estes parámetros.
- **Previsión de dificultades.** A notación musical convencional utiliza símbolos que representan parámetros da melodía e do ritmo. Poden aparecer dificultades na discriminación entre velocidade e intensidade e os termos que as nomean e tamén no significado das figuras/notas.

TAREFA		
Cantar as seguintes cancións con xestos asociados: “A raíña berengüela” “Na festa de Monterrei” “Monstros e demais” “Así van as pequenas marionetas” “Abre as portas Xesús”	Contidos	• Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións • Lectura e interpretación de pezas instrumentais e cancións sinxelas de maneira colectiva, con ou sen acompañamento, con distintos tipos de grafías. • Audición de obras musicais de distintas características e procedencias
	Criterios de avaliación	• Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical. • Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento. •
	Estándar de aprendizaxe	• Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical. • Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.

	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Entoar parte da canción, realizando os xestos correspondentes de xeito axeitado.
Elementos do son: timbre, intensidade, duración e altura	Contidos	Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre.
	Criterios de avaliación	Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto
	Estándar de aprendizaxe	Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto
	Competencias	CCL, CMCT, CAA.
	Criterio mínimo	Diferenciar as distintas calidades do son.
Grafía convencional: As notas musicais no pentagrama, Figuras musicais	Contidos	Escritura da grafía musical convencional. Ditados rítmicos con grafías de negra, branca, redonda e corchea, e os seus silencios
	Criterios de avaliación	Escribir correctamente as notas musicais no pentagrama. Coñecer a duración de cada figura e silencio musical.
	Estándar de aprendizaxe	Escribe e coñece a grafía musical convencional.
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC

	Criterio mínimo	Colocar correctamente as notas musicais no pentagrama coñecendo o valor de cada figura e silencio.
Descrición de sons en; agradables-molestos	Contidos	Manifestación das súas preferencias sonoras de instrumentos ou elementos sonoros.
	Criterios de avaliación	Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto
	Estándar de aprendizaxe	Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical
	Competencias	CCL, CSIEE,CSC
	Criterio mínimo	Manifestar o seu gusto por determinados sons
Audicións: “Pedro e o lobo”Marcha, ballet crebanoces” Tchaikovsky	Contidos	Audición de obras musicais de distintas características e procedencias. Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así coma das posibles agrupacións vocais e instrumentais (solista,dúo, trío e coro

	Criterios de avaliación	. Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son e coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Apreciar o uso de diferentes instrumentos para representar distintas personaxes dunha obra
Musicogramas: “Jazz pizzicato” Leroy Anderson “Trisca trasca polka” de Johan Strauss	Contidos	Acento e pulso Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias e ternarias.
	Criterios de avaliación	Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.

	Estándar de aprendizaxe	• Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. • Establece unha relación entre o que escoita e representao nun musicograma ou nunha partitura sinxela
	Competencias	• CAA, CCEC
	Criterio mínimo	• Seguir o musicograma sabendo an cada momento en que parte se está.
Os instrumentos musicais da aula de percusión metal, madeira e pel. O violín	Contidos	• Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así coma das posibles agrupacións vocais e instrumentais (solista,dúo, trío e coro). • Iniciación aos instrumentos de placas Orff en acompañamentos de pezas sinxelas. • Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos sobre bases musicais dadas.
	Criterios de avaliación	• Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto • Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical.

	Estándar de aprendizaxe	Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais. Utiliza de xeito correcto a linguaxe musical traballada para a interpretación de obras. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento
	Competencias	CCL. CCECC, CSIEE, CSC, CAA.
	Criterio mínimo	Diferenza e utiliza correctamente distintos instrumentos presentes na aula. Diferencia as cordas, o arco e a caixa de resonancia nun violín.
Danzas: “Danza Celta” “Danza das horas”	Contidos	Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias e ternarias Práctica de técnicas básicas do movemento: mobilización funcional, movementos fundamentais de locomoción e deseños no espazo.

	Criterios de avaliación	Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir os elementos que as compoñen. Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza. Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.
	Estándar de aprendizaxe	Identifica as partes dunha peza musical sinxela e presenta graficamente a súa estrutura Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.
	Competencias	CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participar na danza seguindo os diferentes movementos propostos.

2º TRIMESTRE

PUNTO DE PARTIDA DO SEGUNDO TRIMESTRE

- **Enfoque do trimestre.** Neste trimestre, o traballo musical aborda a exploración cada vez máis sistemática dos sons do contorno, a reflexión sobre a voz como instrumento musical e a experimentación das calidades sonoras dos obxectos e das calidades expresivas e musicais do propio corpo. Por outra parte, o estudo da linguaxe musical enfócase desde dúas perspectivas:

  Como linguaxe universal co seu propio código, proponse un traballo sistemático e rigoroso de presentación e tratamento de elementos musicais, de modos específicos de representación do son e da música.

  Como soporte creativo para a expresión persoal,trabállanse modelos de notación musical non convencional nos que predomina a intuición musical, a expresión das propias ideas e sentimentos e a autonomía no proceso de creación musical.

  Finalmente, os obxectivos relacionados coa cultura musical intégranse ao longo das sesións como contexto da creación musical.

- **O que os alumnos xa coñecen.** Os alumnos estudaron un gran número de aspectos relacionados coa música e a súa representación, co que cada nova aprendizaxe deberá ser claramente relacionada coas adquisicións anteriores. Co que aprenderon ata agora dispoñen de recursos suficientes para facer da música un medio de expresión persoal, con resultados cada vez máis satisfactorios.

- **Previsión de dificultades.** A relación entre notación musical convencional e notación musical non convencional mostra dous modos de representar os sons e as melodías, seguindo ou non un código. A liberdade que ofrece a representación musical non convencional pode converterse nunha dificultade se os alumnos pretenden encontrar símbolos que teñan sempre un mesmo significado. Por iso, é aconsellable explicar que en cada musicograma ou liña melódica se representan aspectos diferentes da música e se utilizan símbolos especiais.

TAREFA		
Cantar as seguintes cancións con xestos asociados: “ o inverno chegou xa” “ Oh Susana” “Asubiando ao traballador” “Xa veu a primavera”	Contidos	- Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións - Lectura e interpretación de pezas instrumentais e cancións sinxelas de maneira colectiva, con ou sen acompañamento, con distintos tipos de grafías. - Audición de obras musicais de distintas características e procedencias

	Criterios de avaliación	Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento.
	Estándar de aprendizaxe	Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical. Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Entoar parte da canción, realizando os xestos correspondentes de xeito axeitado.
Elementos do son: timbre, intensidade, duración e altura	Contidos	Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre.
	Criterios de avaliación	Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto

	Estándar de aprendizaxe	• Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto
	Competencias	• CCL, CMCT, CAA.
	Criterio mínimo	• Diferenciar as distintas calidades do son.
Grafía convencional: As notas musicais no pentagrama, ditados melódicos e rítmicos, compás binario e ternario, liñas divisorias	Contidos	• Escritura da grafía musical convencional. • Ditados rítmicos con grafías de negra, branca, redonda e corchea, e os seus silencios • Compases binarios e ternarios. • Ditados melódicos sinxelos
	Criterios de avaliación	• Escribir correctamente as notas musicais no pentagrama. • Coñecer a duración de cada figura e silencio musical.
	Estándar de aprendizaxe	• Escribe e coñece a grafía musical convencional.
	Competencias	• CCL, CMCT, CCEC
	Criterio mínimo	• Colocar correctamente as notas musicais no pentagrama coñecendo o valor de cada figura e silencio.

Audicións: “The beatles”	Contidos	Audición de obras musicais de distintas características e procedencias. Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así coma das posibles agrupacións vocais e instrumentais (solista,dúo, trío e coro
	Criterios de avaliación	. Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son e coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais
	Competencias	CCL, CSC, CCEC

	Criterio mínimo	Apreciar o uso de diferentes instrumentos para representar distintas personaxes dunha obra
Musicogramas: “Viaxe en zorra” Leopoldo Mozart “O sombreiro de tres picos” de Manuel de Falla “muiñeira de Pontesampaio”	Contidos	Acento e pulso Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias e ternarias.
	Criterios de avaliación	Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou nunha partitura sinxela
	Competencias	CAA, CCEC
	Criterio mínimo	Seguir o musicograma sabendo an cada momento en que parte se está.

<table>
<tr><td rowspan="3">O piano
A guitarra
A arpa
A frauta traveseira</td><td>Contidos</td><td> Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así coma das posibles agrupacións vocais e instrumentais (solista,dúo, trío e coro).
 Iniciación aos instrumentos de placas Orff en acompañamentos de pezas sinxelas.
 Identificación de diferentes instrumentos musicais.
 Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos sobre bases musicais dadas.</td></tr>
<tr><td>Criterios de avaliación</td><td> Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto
 Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical.</td></tr>
<tr><td>Estándar de aprendizaxe</td><td> Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais.
 Utiliza de xeito correcto a linguaxe musical traballada para a interpretación de obras.
Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento</td></tr>
</table>

	Competencias	CCL. CCECC, CSIEE, CSC, CAA.
	Criterio mínimo	Diferenza nun piano o teclado, a caixa de resonancia e a tapa. Diferenza na guitarra a caixa de resoncia, o mastro e o caravilleiro. Diferenza na arpa a columna e a caixa de resonancia Diferenza na frauta traveseira o bisel e as chaves
Danzas: “Muiñeira de Pontesampaio” “Os paxaros” de Camile Saint Saens	Contidos	Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias e ternarias Práctica de técnicas básicas do movemento: mobilización funcional, movementos fundamentais de locomoción e deseños no espazo.
	Criterios de avaliación	Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir os elementos que as compoñen. Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza. Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.

	Estándar de aprendizaxe	Identifica as partes dunha peza musical sinxela e presenta graficamente a súa estrutura Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.
	Competencias	CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participar na danza seguindo os diferentes movementos propostos.
A frauta doce: A nota si, a nota la	Contidos	Frauta doce: dixitación da escala de dó sen alteracións.
	Criterios de avaliación	Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical.
	Estándar de aprendizaxe	Utiliza de xeito correcto a linguaxe musical traballada para a interpretación de obras Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento. Toma conciencia dos erros cometidos e amosa interese por mellorar
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC

	Criterio mínimo	Suxeita correctamente a frauta e ten control sobre o aire a hora de tocar.

3º TRIMESTRE

PUNTO DE PARTIDA DO TERCEIRO TRIMESTRE

- **Enfoque do trimestre.** Neste trimestre propóñense avances notables en actividades relacionadas coa improvisación e coa interpretación instrumental. Os tres obxectivos esenciais que persegue o traballo sobre interpretación instrumental son:

  Que sexan capaces de leer partituras de forma fluída e interpretalas con diversos instrumentos.

  Que interpreten melodías e ritmos con diferentes fórmulas: en forma de eco, en forma de pregunta-resposta, en forma de canon.

  Que comecen a improvisar a partir de fórmulas melódicas e rítmicas dadas.

  No ámbito da cultura musical, preséntanse varios tipos de instrumentos diferentes e trabállanse tanto a audición e a identificación, como a reflexión sobre as súas características sonoras.

  Nas actividades relacionadas coa danza e co movemento, abórdase o traballo de creación e improvisación para completar coreografías.

  As audicións musicais convértense en apoios para o traballo sobre os ámbitos musicais anteriores.

- **O que os alumnos xa coñecen.** Os alumnos son capaces de ler partituras con fluidez e de comprender aspectos expresivos desas partituras. Tamén desenvolveron notablemente a súa capacidade de discriminación auditiva de diversos aspectos musicais e sonoros, o cal é unha boa base para o traballo deste trimestre.
- **Previsión de dificultades.** Neste caso, a dificultade pódese producir pola relación que os alumnos teñen que establecer entre algúns conceptos musicais e a

identificación do que eses conceptos musicais supoñen nunha obra clásica. Será imprescindible explicarlles con moita claridade, por exemplo, a estrutura ternaria dunha obra antes de que se identifique esa estrutura nunha audición.

TAREFA		
Cantar as seguintes cancións con xestos asociados: "Unha señora cun sombreiro" "As profesións" "Ayer en la romería"	Contidos	- Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións - Lectura e interpretación de pezas instrumentais e cancións sinxelas de maneira colectiva, con ou sen acompañamento, con distintos tipos de grafías. - Audición de obras musicais de distintas características e procedencias
	Criterios de avaliación	- Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical. - Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento. -

	Estándar de aprendizaxe	Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical. Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Entoar parte da canción, realizando os xestos correspondentes de xeito axeitado.
Elementos do son: timbre, intensidade, duración e altura	Contidos	Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre.
	Criterios de avaliación	Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto
	Estándar de aprendizaxe	Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto
	Competencias	CCL, CMCT, CAA.
	Criterio mínimo	Diferenciar as distintas calidades do son.

Grafía convencional: As notas musicais no pentagrama, ditados melódicos e rítmicos, compás binario e ternario, liñas divisorias	Contidos	- Escritura da grafía musical convencional. - Ditados rítmicos con grafías de negra, branca, redonda e corchea, e os seus silencios - Compases binarios e ternarios. - Ditados melódicos sinxelos
	Criterios de avaliación	- Escribir correctamente as notas musicais no pentagrama. - Coñecer a duración de cada figura e silencio musical.
	Estándar de aprendizaxe	- Escribe e coñece a grafía musical convencional.
	Competencias	- CCL, CMCT, CCEC
	Criterio mínimo	- Colocar correctamente as notas musicais no pentagrama coñecendo o valor de cada figura e silencio.
Audicións: "Música tradicional galega"	Contidos	- Audición de obras musicais de distintas características e procedencias. - Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións - Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así coma das posibles agrupacións vocais e instrumentais (solista,dúo, trío e coro

	Criterios de avaliación	. Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son e coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Apreciar o uso de diferentes instrumentos para representar distintas personaxes dunha obra
Musicogramas: “Estando o señor don gato” “Smoke on the water”	Contidos	Acento e pulso Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias e ternarias.
	Criterios de avaliación	Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.

	Estándar de aprendizaxe	• Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. • Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou nunha partitura sinxela
	Competencias	• CAA, CCEC
	Criterio mínimo	• Seguir o musicograma sabendo an cada momento en que parte se está.
O clarinete O óboe A trompeta	Contidos	• Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así coma das posibles agrupacións vocais e instrumentais (solista,dúo, trío e coro). • Iniciación aos instrumentos de placas Orff en acompañamentos de pezas sinxelas. • Identificación de diferentes instrumentos musicais. • Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos sobre bases musicais dadas.

	Criterios de avaliación	Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical.
	Estándar de aprendizaxe	Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais. Utiliza de xeito correcto a linguaxe musical traballada para a interpretación de obras. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento
	Competencias	CCL. CCECC, CSIEE, CSC, CAA.
	Criterio mínimo	Diferenza no clarinete e no óboe as chaves e a lingüeta Diferenza na trompeta os pistóns e a boquilla
Danzas: “Alma Barca” de Carlos Núñez	Contidos	Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias e ternarias Práctica de técnicas básicas do movemento: mobilización funcional, movementos fundamentais de locomoción e deseños no espazo.

	Criterios de avaliación	- Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir os elementos que as compoñen. - Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza. - Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.
	Estándar de aprendizaxe	- Identifica as partes dunha peza musical sinxela e presenta graficamente a súa estrutura - Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social - Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.
	Competencias	- CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	- Participar na danza seguindo os diferentes movementos propostos.
A frauta doce: A nota sol	Contidos	- Frauta doce: dixitación da escala de dó sen alteracións.
	Criterios de avaliación	- Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical.

	Estándar de aprendizaxe	Utiliza de xeito correcto a linguaxe musical traballada para a interpretación de obras Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento. Toma conciencia dos erros cometidos e amosa interese por mellorar
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Suxeita correctamente a frauta e ten control sobre o aire a hora de tocar.

Addenda resumo de mínimos avaliación de 3º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

- **Interpretación vocal**

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso, entoando adecuadamente e ampliando o rexistro.

- **Interpretación instrumental**

15. Criterio mínimo	Toca as figuras que coñece relacionándoas coas escalas.

16. Criterio mínimo	Comeza a usar a frauta coas notas si-la

17. Criterio mínimo	Toca partituras coa frauta coas notas si,la,sol.

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª con figuras básicas. Sabe as escalas

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª introducindo semicorcheas.Sabe as escalas

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª introducindo semicorcheas.Sabe as escalas.

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal, coñece algúns das 3 pricipais familias, clasifícaos e introduce algunahas subfamilias.

Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal, coñece as 3 pricipais familias, clasifíca os instrumentos e introduce as subfamilias.

Grafía musical

Criterio mínimo	Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio das tres, comezando a ler a semicorchea.

Criterio mínimo	Comeza a traballar co pentagrama e a relacionar as escalas coas notas.

Criterio mínimo	Le e escribe as notas no pentagrama de do grave a do agudo.

Audicións

Criterio mínimo	Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

EDUCACIÓN MUSICAL - 4º

CENTRO: CEIP PLURILINGÜE A.R.CADARSO

ANO ACADÉMICO: 2021-2022

ÍNDICE:

1.- Introdución e medidas especiais covid.........páx. 3

2.- A Educación artística.................................. páx. 9

3.- As competencias clave.................................páx. 13

4.- A atención á diversidade..............................páx. 27

5.- Contidos transversais ....páx. 28

6.- A avaliación na Educación Primaria.......... páx. 30

7.- A metodoloxía didáctica ....páx. 34

8.- Contidos...páx. 36

9.- Criterios de avaliación................................ páx.38

10.- Estándares de aprendizaxe páx.39

11.- Secuenciación dos contidos, criterios de avaliación , estándares de aprendizaxe, competencias e criterios mínimos por trimestre.. Páx. 41

1.- INTRODUCCIÓN.

Esta programación é un proxecto que pretende acadar unha serie de intencións educativas previstas: obxectivos e competencias básicas. Este feito será posible a través do establecemento dunhas propostas educativas concretas, que redundou na elaboración dunha secuencia de unidades didácticas que configurou as programacións de aula e que ten como fin o traballo dos contidos establecidos para o curso en cuestión. Dedúcese polo tanto unha necesidade de planificación e de orde, que se antollan fundamentais no proceso de ensino – aprendizaxe.

Pola natureza dos seus compoñentes, esta programación non é un documento pechado, senón provisto de dúas condicións esenciais: apertura e flexibilidade. Estas dúas pautas permitirán o manexo de situacións imprevistas, a toma de camiños alternativos ou a posibilidade de introducir melloras mediante un proceso continuo de retroalimentación.

Aínda que xa implícitos na formulación dos obxectivos e nas competencias básicas, debemos resaltar que este plan de acción pretendeu unha especial consideración a aspectos que afectan á Natureza, á Sociedade en xeral e ao Individuo en particular pola súa importancia e o seu carácter acúcante no entorno do alumnado, polo tanto é patente o compromiso cun enfoque interdisciplinar e globalizado e coa educación en valores.

O centro para o que se propón a programación eríxese no municipio costeiro de Noia, situado na Ría de Muros e Noia, na provincia de A Coruña. O estrato socio-económico xeral é medio-baixo, adicándose unha alta porcentaxe dos pais a tarefas relacionadas co marisqueo e o comercio. Dado o interese turístico da zona, tamén hai pais e nais propietarios de negocios de hostalería.

A disposición horaria do centro é: xornada continuada de 9’30 a 14’30 horas. No que atinxe ao ámbito sociolingüístico, cabe sinalar que a tendencia destes últimos anos é a que lingua máis utilizada é o castelán .

A nivel musical existe conservatorio local, dúas academias privadas de música, clases de música e baile tradicional, ballet e baile moderno.

Debido ás condicións especiais deste curso, polo Covid 19, a antedita programación farase efectiva seguindo as instrucións da orde do 30 de xullo. Para elo

terase en conta que, principalmente, o primeiro trimestre será un tempo de reforzo das aprendizaxes non acadadas no curso anterior.

Logo de lido o informe final individualizado do curso anterior, procederase a realizar a avaliación inicial, e, coa información obtida, procederase a reforzar as aprendizaxes e competencias non acadadas do curso anterior, utilizando metodoloxías globais que promovan a aprendizaxe cooperativa, o uso das tics, a autoaprendizaxe, o pensamento crítico, creativo e a investigación a través do traballo por proxectos.

Especial atención prestarase aos problemas que pode ocasionar o canto ou os instrumentos de vento, que tan só se utilizarán de xeito individual a distancia de 3 metros do resto do grupo, ou de xeito grupal, no exterior e coa distancia citada.

E atendendo sempre a unha posible semipresencialidade, ou non presencialidade, tódolos contidos posibles serán presentados a través da Aula virtual do centro, para habitualos a ser usuarios cotiás de dita ferramenta, tal e como se fixo o curso anterior.

MARCO LEGAL:

- LOE Texto consolidado coas incorporacións da LOMCE (BOE 30-12-2013)
- LOMCE Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa
- Lei Orgánica 2/2006 de Educación do 3 de maio
- Decreto 105/2014 do 4 de Setembro, polo que establece o currículo para a Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación.
- Orde do 6 de outubro de 1995 sobre regulación do reforzo educativo e a adaptación curricular.
- Decreto 320 do 26 de xullo de 1996 de ordenación da educación de alumnado con necesidades educativa especiais.

A TEMPORALIZACIÓN

Seguirase o calendario escolar do presente curso, observamos que disporemos de aproximadamente unhas trinta e cinco sesións para a súa aplicación, tendo en conta a posibilidade de festivos locais, saídas...etc.

A AULA DE MÚSICA:

Sitúase no andar primeiro do edificio do centro.. A súa disposición será acorde coa metodoloxía a empregar**,** procurarase unha boa organización espacial, facilitando espazos de

traballo en grupo e organizando os recursos materiais de xeito que estean accesibles cando sexa preciso, pero recollidos cando non. A aula está distribuída da seguinte maneira**:** as cadeiras con paleta dos alumnos dispóñense en filas ocupando a parte dianteira da aula, orientadas cara a pizarra que se dispón na parte frontal. O espazo posterior destinarase á práctica vocal, instrumental (orquestra Orff), corporal, traballos colectivos, etc Na marxe dereita da aula hai armarios e mesas para gardar instrumentos, materiais e libretas. Isto facilitará ter a aula ordenada. Na marxe esquerda da aula está a mesa de traballo do mestre onde dispoñemos do ordenador conectado ó canón proxector, o equipo de son, e o teclado. Fóra da aula, na biblioteca contamos cuns andeis en forma de pentagrama onde poden gozar de lecturas relacionadas coa música e dos audiocds. Contamos cun local á parte onde realizamos radio escolar nos recreos, agás os venres, que abrimos a aula de música para que os que queiran poidan actuar cantando, bailando ou tocando o seu instrumento. Aínda que este curso, todo o citado, está condicionado polas normas covid de distaciamento e desinfección.

A EDUCACIÓN PRIMARIA:

A finalidade da educación primaria é facilitarlle ao alumnado alumnas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalo para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.

A acción educativa nesta etapa procurará a integración das experiencias e as aprendizaxes do alumnado e adaptarase aos seus ritmos de traballo.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

OS PRINCIPIOS DIDÁCTICOS

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1. Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A LOMCE xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias básicas. As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

A METODOLOXÍA EDUCATIVA

Baséase nos principios de intervención educativa que concretamos do seguinte xeito:

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.

- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma.

2.- A EDUCACIÓN ARTÍSTICA

A expresión artística é connatural ás persoas desde a orixe dos tempos como medio de comunicación, vía para descargar enerxías, actividade pracenteira, evasión ou instrumento para acadar o equilibrio interior, posibilidade de lograr unha aprendizaxe emocional ou forma de cuestionar o establecido.

As diferentes manifestacións artísticas teñen unha presenza constante no medio e na vida privada e pública das persoas. As artes son imprescindibles no desenvolvemento expresivo individual e social e son parte esencial do patrimonio cultural. Con elas somos quen de darlle forma á nosa imaxinación, empregando o razoamento e a emoción; con elas participamos en proxectos individuais e colectivos que contribúen á construción da identidade persoal e social, con elas conformamos a identidade nacional, e mantemos un diálogo aberto e constante coas outras culturas, proporcionando espazos de relación nos cales flúen experiencias, significados, emocións, sentimentos, ideas e pensamentos.

Na educación primaria, a área de Música desenvolverá as capacidades básicas relacionadas coa percepción e interpretación das representacións musicais e coa expresión de pensamentos, sentimentos e emocións; é dicir, desenvolverá a dimensión comunicativa dos procesos artísticos.

A linguaxe musical constitúe un ámbito artístico específico con características

propias. No ámbito da música e dos eixes en que se articula a área (percepción e expresión) distribúense os contidos en dous bloques.

Esta maneira de estruturar o conxunto de contidos da área non indica en absoluto que se deban desenvolver independentemente uns doutros, o que queda de manifesto ao comprobar a interrelación que existe entre eles.

O *bloque 1 Escoita*, recolle os contidos relacionados co desenvolvemento de capacidades de discriminación auditiva e de audición comprensiva.

O *bloque 2 Interpretación musical*, aborda o desenvolvemento de habilidades técnicas e de capacidades vinculadas coa interpretación e coa improvisación e a creación de distintas producións musicais resultantes da exploración, da selección e da combinación de movementos e de sons.

O bloque 3 A música, o movemento e a danza, está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

Os elementos da música e os seus referentes culturais non se disocian dela; por isto, tanto os contidos da linguaxe musical coma os referidos á música como expresión cultural están explícitos ou implícitos nos dous bloques.

A actividade do alumnado é moi importante para que esa aprendizaxe se produza. Non se trata só dunha actividade externa, senón, e fundamentalmente, dunha actividade mental que lle permita formular interrogantes e buscar estratexias para resolvelos, relacionar o que sabe co novo que se lle presenta e abordar novas propostas nas que a percepción, expresión, reflexión e intercambio de ideas formarán parte esencial do proceso de aprendizaxe. O traballo artístico deberá partir da experiencia persoal, dos saberes que o alumnado posúe social e colectivamente e da investigación e recoñecemento das propias características e posibilidades. A progresión do alumnado require de estratexias persoalizadas que lle permitan avanzar e afianzar destrezas, coñecementos e actitudes no ámbito musical. Neste contexto debe estar presente a loita contra os estereotipos e os roles preestablecidos, polo que se deben proporcionar oportunidades, alternativas e recursos múltiples que faciliten a reflexión e o desenvolvemento do xuízo crítico.

OBXECTIVOS DA ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA.

1. Desenvolver mecanismos de sensibilidade estética para promover a percepción e a expresión de ideas, emocións, sentimentos e vivencias.

2. Formar progresivamente o sentido estético persoal como recurso para apreciar e valorar elementos constitutivos das artes e obras verdadeiramente artísticas; desenvolver o xuízo crítico e o posicionamento pluralista na aproximación ás obras artísticas e ás autoras e autores.

3. Indagar nas posibilidades do son, da imaxe e do movemento como elementos de representación e de comunicación e utilizalas para expresar ideas e sentimentos, contribuíndo con iso ao equilibrio afectivo e á relación coas demais persoas.

4. Explorar e coñecer materiais e instrumentos diversos e adquirir códigos e técnicas específicas das diferentes linguaxes artísticas para utilizalos con fins expresivos e comunicativos.

5. Aplicar os coñecementos artísticos na observación e na análise de situacións e de obxectos da realidade cotiá e de diferentes manifestacións do mundo da arte e da cultura para comprendelos mellor e formar un gusto propio.

6. Manter unha actitude de busca persoal e colectiva, articulando a percepción, a imaxinación, a indagación e a sensibilidade e reflexionando á hora de realizar e gozar de diferentes producións musicais.

7. Recoñecer que as diversas manifestacións da arte e da cultura son fonte de coñecemento, foron realizadas por homes e por mulleres e reflicten a súa experiencia e percepción da vida.

8. Coñecer algunhas das posibilidades dos medios audiovisuais e das tecnoloxías da información e da comunicación en que interveñen a imaxe e o son, e empregalas como recursos para a observación, a busca de información e a elaboración de producións propias, xa sexa de forma autónoma ou en combinación con outros medios e materiais.

9. Valorar e compartir manifestacións artísticas do patrimonio cultural galego

apreciando a súa riqueza e diversidade e comprometéndose na súa defensa, conservación e difusión.

10. Coñecer e valorar diferentes manifestacións artísticas do patrimonio cultural doutros pobos, colaborando na conservación e renovación das formas de expresión locais e nacionais e estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo contorno.

11. Desenvolver unha relación de autoconfianza coa produción artística persoal, respectando as creacións propias e as das outras persoas, cunha actitude de interese e de admiración polo distinto e/ou novo, sabendo recibir e expresar críticas e opinións, e utilizándoas como recurso para a mellora.

12. Participar activamente en producións artísticas de forma cooperativa, asumindo distintas funcións e colaborando na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final o máis satisfactorio posible.

13. Coñecer algunhas das profesións dos ámbitos artísticos, interesándose polas características do traballo dos artistas e gozando como público na observación e recreación das súas propias producións.

14. Valorar no contorno próximo as intervencións artísticas das que cumpriría dispor co fin de crear espazos esteticamente agradables que contribúan a mellorar a calidade de vida.

3.- AS COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave da educación primaria son o conxunto de destrezas, coñecementos e actitudes axeitadas ao contexto que todo o alumnado debe alcanzar para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa e a integración social.

O currículo da Educación Primaria deberá incluír, de acordo co establecido no Anexo I do Real Decreto 1513/2006, do 7 de decembro, cando menos, as competencias básicas que a seguir citamos, precisando os obxectivos xerais que prevé a Xunta de Galicia con respecto a estas, así como unha descrición referida á achega á área de Música:

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e utilizar apropiadamente a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura e de respecto á diversidade lingüística.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

Achegas á área de Música:

Permite o aumento significativo da riqueza en vocabulario específico; a participación en intercambios comunicativos sobre experiencias de audición e interpretación (coloquios, debates, diálogos); a descrición de procesos de traballo; a argumentación sobre as solucións dadas ou na valoración da obra artístico musical e o achegamento a textos variados (informativos, narrativos, descritivos) nos que se presente información sobre autores, intérpretes, épocas, estilos. Por outro lado, a linguaxe literaria presenta multitude de figuras retóricas (metáfora, sinestesia, onomatopea) de indubidable proxección e interese para o traballo de educación musical.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos a situacións da súa vida cotiá.

Achegas á área de Música:

As experiencias levadas adiante por medio da Educación Artística van favorecer a percepción, estruturación e representación de contidos de concepto, procedemento e actitude ligados á percepción e estruturación do espazo (danza) e do tempo (ritmo). Fai posible o estudo e comparación de materiais empregados na área e a súa relación con prezos e ofertas puntuais, o que implica educación para o consumo, ámbito formativo que tamén pode atopar en Educación artístico-musical un referente esencial para o seu estímulo.

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do medio natural, social e cultural; as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos

de comportamento que favorezan o seu coidado.

Achegas á área de Música:

Estimular a apreciación do medio a través do traballo perceptivo e representativo con sons, ruídos e movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas. O medio pode ser pretexto para a creación artística; o traballo de educación musical explórao e incorpórao recreándoo para darlle unha dimensión que proporcione gozo e contribúa ao enriquecemento da vida das persoas. Por outra parte, a Educación artística musical ten en conta outra dimensión igualmente importante, a que compete ás agresións que deterioran a calidade de vida, como a contaminación acústica e a necesidade de contribuír a preservar un medio físico agradable e saudable.

COMPETENCIA DIXITAL

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Iniciarse nouso para a aprendizaxe das tecnoloxías da información e da comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que recibe e elabora.
- Empregar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

A Educación artístico musical dá pulo á utilización básica do ordenador e do conxunto de tecnoloxías da información e comunicación para amosar procesos relacionados coas artes (acceso, observación e expresión). Permite a creación de producións artísticas integrando distintas linguaxes (plástica, visual, verbal, musical), a análise da imaxe, do son e das mensaxes que estes transmiten, a procura de información sobre manifestacións artísticas próximas á localidade onde está o centro ou a aquelas que se celebren na Comunidade de Galicia para o seu coñecemento e gozo do alumnado, e, tamén, á selección ou intercambio de informacións referidas a creacións musicais do pasado e do presente doutros pobos, culturas e momentos. O seu emprego facilitará o achegamento, aprecio e

consideración da obra musical como manifestación artística dentro dun determinado contexto sociocultural e a súa achega á cultura e pautas de vida da Comunidade de Galicia e do conxunto do Estado. Os traballos orientados a impulsar esta competencia incidirán na procura, selección, valoración, gravación e análise de propostas de raíces, instrumentos e autores.

Competencias sociais e cívicas

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e apreciar os valores e as normas da convivencia, aprender a actuar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e de oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona o alumnado.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e prevención dos accidentes de tráfico.
- Coñecer, valorar e gozar do seu contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

A área favorece a cooperación, a asunción de responsabilidades, o seguimento de normas e instrucións, o coidado e conservación de materiais e instrumentos. No ámbito da educación artística, a interpretación e a creación musical supón, en moitas ocasións, un traballo en equipo. O seguimento destes requisitos forma no compromiso cos demais, na esixencia que ten a realización en grupo, e na satisfacción que proporciona un produto que é froito do esforzo común. A planificación e realización de producións artístico musicais de forma cooperativa permite e esixe ir asumindo distintas funcións e colaborar na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final satisfactorio. O desenvolvemento desta competencia permitirá que os alumnos cheguen a participar de maneira máis activa en manifestacións vocais, instrumentais ou coreográficas relacionadas coa expresión de sentimentos e emocións propias e colectivas.

Conciencia e expresións culturais

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, e as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas, desenvolvendo a sensibilidade estética e a capacidade de gozo nas súas diferentes manifestacións e iniciándose na construción de propostas persoais.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.

Achegas á área de Música:

Destacable resulta a achega da *competencia cultural e artística*. Así, o noso proxecto estuda os diferentes códigos artísticos, técnicas e recursos propios da audición e da expresión musical, axudando ao alumnado a iniciarse na percepción e na comprensión do mundo que o rodea e a ampliar as súas

posibilidades de expresión e comunicación cos demais. Ademais, a posibilidade de representar unha idea, emoción ou sentimento de forma persoal, valéndose dos recursos que as linguaxes musical e corporal proporcionan.

A Comunidade de Galicia posúe un patrimonio cultural e artístico de enorme valor e proxección, representado por obras de indubidable interese estatal e universal. Ao tempo, os acontecementos artísticos de actualidade que nela teñen lugar (exposicións, feiras, certames) configuran un medio de gran riqueza e potencialidade para favorecer no alumnado o interese por gozar e aprender a través da arte. O desenvolvemento da área na súa dimensión musical achega os coñecementos esenciais para que o alumno chegue a analizar, sintetizar e valorar as manifestacións musicais máis significativas do folclore, da música popular, da música culta e da contribución que todas elas poden facer á vida persoal e á da Comunidade de Galicia. A materialización desta competencia favorecerá o coñecemento e aprecio de obras do folclore popular galego e de diferentes épocas e estilos, autores e intérpretes recoñecidos na Comunidade, no conxunto do territorio español e de transcendencia e repercusión europea e intercontinental.

En conxunto, o labor educativo exercido desde a Música favorece o coñecemento, a comprensión e a valoración das manifestacións artístico musicais do patrimonio cultural propio e doutros pobos. Poden colaborar na conservación e renovación das formas de expresión locais, autonómicas e estatais, estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo medio.

Competencia para aprender a aprender

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- Utilizar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

O traballo de pescuda sobre propostas musicais fai preciso a busca, no establecemento de pautas de análise e síntese, de inferencias e de avaliación crítica. Neste sentido, a área ha proporcionar protocolos de investigación e planificación de procesos susceptibles de seren empregados noutras aprendizaxes. O esforzo, o traballo constante e a disciplina que acompañan a boa práctica musical, tamén constitúen referentes de gran valor para estimular o aprender a aprender.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o do resto das persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e na prevención dos accidentes de tráfico.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da persoalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

As situacións de observación, escoita e expresión artístico musical favorecen o coñecemento dun mesmo, dos propios intereses, emocións e sentimentos, a

exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, a procura de solucións, o adquirir coñecementos e a elaboración de plans. Ao facer a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, buscar solucións e adquirir coñecementos, promóvese de forma relevante a autonomía e iniciativa persoal. O proceso que leva ao alumno desde a exploración inicial ata o produto final require unha planificación previa e demanda un esforzo por acadar resultados orixinais, non estereotipados. Por outra parte, esixe a elección de recursos tendo presente a intencionalidade expresiva do produto que se desexa lograr e a revisión constante do que se fixo en cada fase do proceso coa idea de melloralo se fose preciso. A creatividade esixe obrar con autonomía, poñer en marcha iniciativas, barallar posibilidades e solucións diversas. O proceso non só contribúe á orixinalidade e á busca de formas innovadoras, senón que tamén xera flexibilidade: ante un mesmo proxecto poden darse diferentes respostas e estas poden e deben adaptarse ás condicións que poidan presentarse na súa evolución.

DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE NA PROGRAMACIÓN PARA A ÁREA DE MÚSICA

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜISTICA

- Aplicar o vocabulario relacionado cos contidos da educación musical para posibilitar o avance do intercambio comunicativo e a expresión de emocións e opinións persoais.
- Escribir e ler os nomes das notas.
- Aprender un repertorio de cancións (orais e escritas) referidas ao tema da unidade didáctica.
- Aprender rimas, coplas, trabalinguas e adiviñas.
- Facer un comentario individual dos sons do contorno que escoitan, para discriminar na unidade, e das experiencias de contacto cos obxectos, seres vivos ou elementos da natureza que os producen.
- Ser capaces de elaborar preguntas coherentes sobre os elementos que caracterizan a linguaxe musical e manexar a diversidade de respostas.

- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Describir oralmente os diferentes elementos que observen nunha imaxe.
- Utilizar a voz e o corpo como instrumentos de expresión e comunicación.
- Relacionar o ritmo musical e as palabras e frases escritas.
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS CLAVE EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

- Traballar a preescritura musical (concepto de liña e espazo).
- Traballar as figuras musicais e o silencio e a súa duración proporcional.
- Iniciar o ensino dos compases como unidade de medida na música escrita.
- Presentar, completar e construír os compases binarios e ternarios coa negra como unidade de pulso.
- Identificar e reproducir fórmulas e esquemas rítmicos sinxelos.
- Traballar visual e auditivamente e interpretar a proporción matemática utilizada nos ritmogramas e a súa relación coa lonxitude da melodía.
- Traballar as figuras xeométricas nas fichas do alumno.
- Traballar as figuras xeométricas coas coreografías que acompañan as cancións e as danzas.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Escoitar, diferenciar e valorar as posibilidades sonoras dos obxectos que están próximos ao medio no que viven.
- Coñecer instrumentos fixándose no material de corpo vibrante e na súa orixe (árbores, canas, pel ou vexigas de animais, metais...).
- Conocer visual e auditivamente animales domésticos e de granja, trabajando los parámetros del sonido.

- Coñecer visual e auditivamente:
  - Animais domésticos e de granxa, traballando os parámetros do son.
  - Animais do bosque e outros ecosistemas naturais, traballando os parámetros do son.
  - Os sons das máquinas que nos rodean na nosa vida.
  - Os medios de transporte, traballando os parámetros do son.
- Coñecer os fenómenos atmosféricos, discriminando os sons que xeran, traballando os parámetros do son.
- Discriminar os sons da casa e a educación dos alumnos na axuda da realización das tarefas caseiras, sen connotacións sexistas.
- Discriminar sons asociados con profesións.
- Diferenciar entre os sons que producen tranquilidade ou intranquilidade de xeito particular.

COMPETENCIA DIXITAL

- Presentar os aparellos e soportes de tecnoloxía dixital e analóxica de son: radiocasetes, CD, reprodutores mp3, mp4...
- Utilizar métodos audiovisuais para ver e escoitar sons, instrumentos propios da comunidade e doutras culturas.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para:
  - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que se citan no texto das cancións.
  - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que participan nas audicións de música culta.
  - A procura e organización de informacións relacionadas coa música (concertos, biografías, crítica, prezos).
  - A creación musical.
  - A procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.

- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

- Desenvolver habilidades de cooperación para conseguir un resultado do grupo satisfactorio.
- Comprender a realidade da pluralidade social actual coa que convivimos e aprender a respectarnos.
- Respectar as quendas de xogo.
- Respectar e ter actitude de escoita nas intervencións individuais dos compañeiros.
- Aceptar nas danzas e coreografías aos compañeiros/as sen discriminar a ninguén.
- Fomentar a práctica e o respecto das normas cívicas e dos aspectos da educación viaria.
- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, fomentando a súa conservación.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean
- Participar nas actividades vocais, instrumentais e coreográficas de grupo con interese e sen inhibicións.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses

musicais dos que nos rodean.

- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comunidade.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Percibir e comprender o mundo no que viven cando escoiten sons do seu contorno, gozando do mesmo e valorándoo.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Ter curiosidade cara ás fontes sonoras dos instrumentos que manexa na escola e os que soan nas audicións de música culta.
- Valorar as cancións populares como expresión cultural dos pobos, enriquecendo a súa bagaxe cultural.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Escoitar e aprender a música culta mediante a participación activa, fomentando o interese pola música dos nosos devanceiros.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Valorar as manifestacións culturais do folclore da nosa comunidade e doutras culturas.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Representar sons mediante a expresión plástica.
- Debuxar os instrumentos escolares que coñecen.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comundade

- Finalizar debuxos e colorear con interese e pulcritude.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Potenciar a expresión corporal na dramatización de cancións e na música culta.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Fomentar as relacións e o contacto entre os mozos/as sen rexeitar ou discriminar a ninguén.
- Valorar o corpo e a voz nas actividades de canto, movemento, danza e dramatización, desenvolvendo a sensibilidade necesaria para aprecialo.
- Realizar un traballo creativo, responsable e entusiasta para conseguir un resultado positivo nas actividades de grupo; dentro dun marco de cooperación entre os alumnos/as.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).
- Coordinar diversos recursos expresivos (canto, mimo, movemento rítmico e danza) nas producións musicais propias e colectivas.
- Aprender a ter capacidade autocrítica, reflexionando sobre o esforzo e logros conseguidos por medio da autoavaliación.
- Ter iniciativa persoal na elaboración de fichas creativas, así como nos acabados plásticos das follas
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.

- Traballar a iniciativa individual e a cooperación nas montaxes coreográficas acomodadas ao seu nivel de desenvolvemento.
- Ter curiosidade e interese individual na aprendizaxe de conceptos musicais e interdisciplinares.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Aprender e practicar estratexias lingüísticas para realizar oralmente descricións dos sons que escoitan coa axuda dun apoio visual.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da cultura da nosa comunidade.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música
- Elaborar algunha ficha en grupo ou por parellas para aprender uns doutros na posta en común, respectando as opinións dos compañeiros/as.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Desenvolver a confianza en si mesmos mediante as dramatizacións e as coreografías (en grupo), ademais de fomentar o espírito de superación nas actividades individuais, grazas aos eloxios e ánimos do profesorado.
- Valorar e coidar a voz, cantando sen forzar as cordas vocais, de forma natural e desinhibida.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Elaborar fichas individualmente para desenvolver hábitos de esforzo, traballo individual, iniciativa persoal, curiosidade e creatividade na aprendizaxe.

- Adquirir habilidades para a prevención e resolución pacífica de conflitos que poidan xurdir ao formar parellas, grupos, quendas de xogo...
- Representar escenas e personaxes con diferentes recursos: mímica, ritmo e canto.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música, así como para a creación musical.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Fomentar a práctica de respecto das normas cívicas e de educación viaria.
- Empregar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.

4.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Finalidade: garantir un adecuado desenvolvemento do alumnado en función das súas necesidades educativas:

Alumnos con dificultade de aprendizaxe:

- Establecer mecanismos de reforzo a nivel organizativo e curricular.
- Realzar adaptacións que potencien o desenvolvemento das competencias básicas.
- Modificar os obxectivos e criterios de avaliación en función das adaptacións.

Alumnos con altas capacidades intelectuais:

- Flexibilizar a duración das etapas educativas.

5.- OS CONTIDOS TRANSVERSAIS

O currículo oficial recoñece a importancia de promover o desenvolvemento de novas actitudes e valores. Por iso, contén un conxunto de ensinanzas que, integradas no propio programa das áreas, atravésano ou imprégnano. Reciben a denominación xenérica de ensinanzas comúns ou transversais. A LOE, no seu artigo 19. 2, de principios pedagóxicos, determina que, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das áreas da etapa, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación e a educación en valores traballaranse en todas as áreas.

Este documento amosa a integración das ensinanzas transversais nos obxectivos, nas competencias, nos diferentes bloques de contido e nos criterios de avaliación que se poderían plasmar na área de Música desta maneira:

EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA

- Amosar actitudes de solidariedade, colaboración e axuda á hora de realizar actividades de grupo.
- Aceptar as limitacións propias e respectar as dos demais.

- Valorar o noso patrimonio musical, como parte do patrimonio cultural e artístico de Galicia.

EDUCACIÓN PARA A PAZ

- Partir do diálogo como principio para resolver os conflitos.
- Aprender a non impoñer as nosas propostas frontes ás dos demais.
- Tentar ofrecer a nosa propia experiencia como forma de axuda á dos demais, principalmente na realización de actividades en grupo.

EDUCACIÓN AMBIENTAL E PARA A SAÚDE

- Coidar a hixiene do aparato vocal mediante o control da voz, a respiración, a articulación ..., para poder cantar e falar correctamente.
- Potenciar a través da música, a capacidade de relaxación e control para eliminar tensións.
- Desenvolvemento de actitudes críticas sobre a contaminación acústica e os posibles prexuízos que esta produce na nosa saúde.
- Valorar e procurar o silencio como condición necesaria para o desenvolvemento das experiencias musicais.

EDUCACIÓN PARA O CONSUMO RESPONSABLE

- Ser quen de ensinar ao noso alumnado a necesidade de actuar con responsabilidade diante da cantidade de música que o mercado ofrece, evitando a influencia perniciosa da publicidade.

CULTURA DA NOSA COMUNIDADE AUTÓNOMA

- Usar a música como medio ideal para coñecer as manifestacións culturais de Galicia, e a partir de aquí as doutras comunidades españolas, europeas e universais.

6.- A AVALIACIÓN NA EDUCACIÓN PRIMARIA

A avaliación debe abranguer tanto a actividade de ensinanza coma a de aprendizaxe e que debe ser constituído un proceso continuo, sistemático, flexible e integrador. Este proceso ten como obxectivos:

- Coñecer a situación de partida dos compoñentes que inciden no proceso no momento en que se propón a avaliación.
- Facilitar a formulación dun modelo de actuación adecuado ao contexto, en función dos datos anteriores.
- Seguir a evolución do desenvolvemento e aprendizaxe dos alumnos.
- Tomar as decisións necesarias para adecuar o deseño e desenvolvemento da nosa acción educadora ás necesidades e logros detectados nos alumnos nos seus procesos de aprendizaxe.

Os criterios de avaliación

O currículo oficial establece uns criterios que constitúen enunciados que indican que avaliar *para cada área*. Os centros deberán concretar e adaptar estes criterios nas súas propostas curriculares.

Estes criterios terán en conta:

- O progreso do alumno en todas as áreas do currículo.
- Os diferentes elementos do currículo.
- A adquisición das competencias básicas.
- A necesidade de establecer medidas de reforzo.

Estándares de aprendizaxe

Os estándares de aprendizaxe son os distintos niveis de coñecemento e habilidades (contidos e competencias) establecidos para o alumnado por cada materia etapa ou nivel obxecto de avaliación. Os devanditos estándares establecen o que os alumnos e as alumnas deben aprender e, consecuentemente, o que o profesorado ha de ensinar. E é, precisamente, na devandita proposta formativa onde os estándares de aprendizaxe xogan un papel instrumental (ferramenta de avaliación) para determinar o logro do alí estipulado.

Os estándares de aprendizaxe deben reunir unha serie de características na súa elaboración:

- Incluír unha ampla gama de coñecementos e/ou habilidades que o alumnado ha de alcanzar.
- Ser avaliables; é dicir que poidan ser medibles a través de instrumentos homologados, evitando xuízos de valor.
- Estar formulado de xeito claro e conciso.
- Incorporar niveis de aprendizaxe que permitan categorizar os progresos do alumnado.
- Ser pertinentes en canto ao nivel de esixencia e as posibilidades do alumnado ao que se dirixe.
- Ser inclusivos, respetando a diversidade nos estilos de ensino do profesorado e do alumnado.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Se a avaliación constitúe un proceso flexible os procedementos terán que ser de diversa índole, entre outros, contemplaremos:

- A observación.
- Cuestionarios orais e fichas escritas.
- Entrevistas.
- Probas configuradas como síntese dos contidos máis significativos traballados no proceso de ensinanza aprendizaxe.

Cada apartado da avaliación terá a seguinte porcentaxe:

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Avaliación do proceso de ensinanza

As normas de avaliación en Educación Primaria establecen que os profesores avaliarán os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente en relación co logro dos obxectivos educativos do currículo. Esta avaliación incluirá referencias a aspectos tales como:

- A organización da aula.
- A relación entre o profesorado e o alumnado.
- A relación entre o profesorado.
- O aproveitamento dos recursos do centro.
- A convivencia entre o alumnado.

Decisións acerca da avaliación

Ao abeiro do currículo oficial, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe establecen o tipo e o grao de aprendizaxe que se espera que os alumnos vaian acadando ao longo da Educación Primaria con respecto ás competencias básicas e ás capacidades indicadas nos obxectivos xerais. O nivel de cumprimento destes obxectivos en relación cos criterios de avaliación fixados ha de ser medido con flexibilidade, e tendo en conta a situación do alumno, ademais das súas propias características e posibilidades. Á súa vez, a avaliación,

cumpre, fundamentalmente, unha función formativa, porque lle ofrece ao profesorado uns indicadores da evolución dos sucesivos niveis de aprendizaxe dos seus alumnos, coa conseguinte posibilidade de aplicar mecanismos correctores das insuficiencias advertidas.

Para que os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe poidan cumprir esta función formativa cómpre que se utilicen desde o comezo do proceso de aprendizaxe; así pois é fundamental contar cos criterios para cada curso, xa que canto antes se identifiquen posibles dificultades de aprendizaxe, antes se poderá corrixir a intervención pedagóxica.

7.- METODOLOXÍA DIDÁCTICA.

Baséase nos principios de intervención educativa e tenderá a ensinar a utilizar os medios previstos en caso de confinamento (videoconferencia, aula virtual...)

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.
- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma, e a saber utilizar os medios en caso de confinamento

Os principios didácticos

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1. Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A LOE xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias básicas. As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

8.- CONTIDOS(SUXEITOS AOS 3M DE DISTANCIA NO CASO DO CANTO E FRAUTA)

BLOQUE 1. ESCOITA

- Audición activadunhaselección de pezas instrumentaise vocais de distintos estilose culturas adaptadas á idadedoalumnado.
- Asistencia arepresentaciónsmusicais e comentarioposterior.
- Interese polorepertorio tradicional de Galicia e daszonas de procedencia dos compañeirose dascompañeiras.
- Audición e análise deobras musicais dedistintascaracterísticas eprocedencias.
- Actitude atenta esilenciosa,e respecto polas normasdecomportamento durante aaudiciónde música e na asistenciaa representacións.
- Recoñecementodecalidades dos sons:intensidade,duración, altura etimbre.
- Acento epulso.
- Elementosmusicais: indicacións de tempo ematices(fortísimo, forte, pianoe mezzoforte; dinámicae reguladores).
- Identificación dosrexistrosde voces graves e agudas,así como as posiblesagrupaciónsvocais e instrumentais (dúo,trío, cuarteto, orquestra ebanda).
- Compases de 2/4, 3/4e 4/4.
- Instrumentos:clasificacióntradicional (vento,vento-madeira,vento-metal, cordapercutida,friccionada e punteada,e percusión determinadae indeterminada).
- Instrumentos daorquestra: achegamento á súacolocación.
- Instrumentos dacultura galega e doutrasculturas.
- Recoñecementoe identificación das partesdunhapeza musical. Formasmusicais binarias, ternarias erondó.
- Uso deaplicaciónsinformáticas educativassinxelaspara a análise e aproduciónmusical.

BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Reprodución depezasinstrumentais e cancións sinxelasao unísono, de maneiracolectiva,con ou senacompañamento.Frauta doce: dixitación daescala de do senalteracións.
- Uso dos instrumentosdeplacas Orff enacompañamentos de pezassinxelas.
- Rexistro gravadodainterpretación feita eposterioranálise ecomentario.
- Coordinacióne sincronización individuale colectiva nainterpretación:simultaneidade, sucesióne alternancia.
- Ditados rítmicos configuras de negra, branca, redondae corchea e os seus silenciosencompases binarios eternarios.
- Ditadosmelódico-rítmicos sinxelos.
- Improvisación deesquemas rítmicos e melódicos sobrebases musicaisdadas.
- Creación depequenasmelodías eacompañamentossinxelos de melodíasdadas.
- Recreación musicale sonorización dun texto oralouescrito.
- Sonorización deimaxes, vídeos ourepresentaciónsdramáticas usandodistintosmateriais instrumentos e dispositivos electrónicos.
- Invención e construcióndun instrumento.

BLOQUE 3. MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

- Recoñecemento docorpocomo instrumento rítmico edeexpresióncorporal.
- Creación depequenascoreografías para obrasmusicais breves e de estruturasinxela.
- Reprodución dexogosmotores e secuenciasdemovementos fixados ouinventados, procurandounha progresiva coordinaciónindividualecolectiva.
- Interpretación dedanzastradicionais galegas edoutrasculturas.

9.- CRITERIOS DE AVALIACIÓN

BLOQUE 1. ESCOITA

- Utilizar a escoita musicalpara indagar nas posibilidades do sone coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa cultura edoutrasculturas.
- Identificar e describirascaracterísticas deelementosmusicais e calidades dos sonsdocontexto.
- Analizar a organizacióndeobras musicais sinxelas edescribir os elementos que ascompoñen.
- Coñecer e identificarasprincipais familiasdos instrumentos, amosandointerese por coñecer instrumentosdoutrasculturas.
- Utilizar recursosgráficosdurante a audición dunhapeza musical, así como rexistrose aplicacións informáticas paraa análise e a produciónmusical.

BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Interpretar unrepertorio básico de cancións epezasinstrumentais, en solitario ouengrupo, mediante a vozouinstrumentos, utilizando alinguaxemusical, así como valorar otraballo feito, avaliar o resultado epropor accións demellora.
- Explorar estruturasmusicais e seleccionar e combinarideas musicais dentro deestruturassinxelas entre varias dadas,co obxectivo de crear unproduto musical propio, individual ougrupal.
- Explorar e utilizarasposibilidades sonoras eexpresivasde diferentesmateriais, instrumentos edispositivoselectrónicos.

BLOQUE 3. MÚSICA E DANZA

- Adquirircapacidadesexpresivas e creativas queofrecena expresión corporal e adanza.
- Interpretar unrepertorio básico de danzas propiasdacultura galega e doutrasculturas.

10.- ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

BLOQUE 1. ESCOITA

- Expresa assúasapreciacións persoais sobreo feito artísticomusical.
- Manifestaassensacións, as impresións eossentimentos que lle provocaa audición dunha pezamusical.
- Coñece, entendee respecta as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais.
- Identifica e valoraasmanifestacións artísticaspropiasdeGalicia.
- Describe edáinformación salientablesobre elementos da linguaxemusicalpresentes nasmanifestaciónsmusicais e nos sonsdocontexto.
- Distingue eclasifica tipos de voces e instrumentos,e agrupacións instrumentaisouvocais.
- Identifica edescribevariacións e contrastesdevelocidade e intensidade trasa escoita de obrasmusicais.
- Identifica, clasificae completa oscompasestraballados.
- Identifica dexeito visual e auditivoosinstrumentos.
- Clasificaosinstrumentos por familias:vento,corda epercusión.
- Procurainformación,organízaa e preséntaa sobrea música e osinstrumentosdoutras culturas.

- Estableceunha relación entre o que escoitae represéntao nunmusicograma ou nunha partiturasinxela.
- Identifica aspartesdunha peza musical sinxelae representa graficamente asúaestrutura.
- Representa graficamente, conlinguaxemusical convencional ou non,ostrazos característicos damúsica escoitada.
- Utilizaaplicaciónsinformáticas para representarou realizar tarefas de análisee
  produciónmusical.

<u>BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL</u>

- Coñece e utilizaa linguaxe musical paraa interpretación deobras.
- Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos.
- Interpretapezasvocais e instrumentaissinxelascon distintos agrupamentos,cone senacompañamento
- Analizaa interpretación e valorao resultado, amosandointerese por mellorar.
- Crea unhapeza musical sinxela a partirda selección, a combinación ea organización dunha seriedeelementos dadospreviamente,coñecidos emanexados.
- Amosa respectoe responsabilidade notraballo individual ecolectivo.
- Emprega instrumentos materiais,dispositivos electrónicose recursos informáticos paracrearpezas musicais sinxelas paraa sonorización de imaxese representaciónsdramáticas.
- Constrúealgún instrumento orixinal ou similara unexistente.

<u>BLOQUE 3. MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA</u>

- Identifica e utilizao corpo como instrumento paraa expresión de sentimentose emocións e como formadeinteracciónsocial.
- Inventa ereproduce pequenas coreografías que corresponden coa formainternadunha obra musical deforma sinxela binaria, ternaria erondó.
- Controla a posturae a coordinación coamúsica cando interpretadanzas.

- Recoñece danzasdediferentes lugares e culturas,e valora a súa achegaaopatrimonio artístico ecultural.
- Reproduce egozainterpretandodanzastradicionais galegas edoutrasculturas.

11.- SECUENCIACIÓN POR TRIMESTRE

1º TRIMESTRE

TAREFA	

Cantar as seguintes cancións con xestos asociados: “O corpo” “Os familiares” “O Outono” “A voz” “O Nadal”	Contidos	Audición activadunhaselección de pezas instrumentaise vocais de distintos estilose culturas adaptadas á idadedoalumnado. Interese polorepertorio tradicional de Galicia e daszonas de procedencia dos compañeirose dascompañeiras. Actitude atenta esilenciosa,e respecto polas normasdecomportamento durante aaudiciónde música.
	Criterios de avaliación	Utilizar a escoita musicalpara indagar nas posibilidades do sone coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa cultura edoutrasculturas
	Estándar de aprendizaxe	Expresa assúasapreciacións persoais sobreo feito artísticomusical. Manifestaassensacións, as impresións eossentimentos que lle provocaa audición dunha pezamusical. Coñece, entendee respecta as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Identifica e valoraasmanifestacións artísticaspropiasdeGalicia
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Recoñecer a canción e cantala adecuadamente

Recoñecemento de instrumentos tradicionais galegos, instrumentos de corda fretada, a guitarra eléctrica.	Contidos	Instrumentos:clasificacióntradicional (vento,vento-madeira,vento-metal, cordapercutida,friccionada e punteada,e percusión determinadae indeterminada). Instrumentos daorquestra: achegamento á súacolocación. Instrumentos dacultura galega e doutrasculturas.
	Criterios de avaliación	Coñecer e identificarasprincipais familiasdos instrumentos, amosandointerese por coñecer instrumentosdoutrasculturas.
	Estándar de aprendizaxe	Distingue eclasifica tipos de voces e instrumentos,e agrupacións instrumentaisouvocais. Clasificaosinstrumentos por familias:vento,corda epercusión. Procurainformación,organízaa e preséntaa sobrea música e osinstrumentosdoutras culturas.
	Competencias	CCL, CAA.
	Criterio mínimo	Diferenciar os distintos instrumentos propostos de xeito visual e auditivo.

Grafía convencional: As notas musicais no pentagrama, Figuras musicais	Contidos	Ditados rítmicos configuras de negra, branca, redondae corchea e os seus silenciosencompases binarios eternarios. Ditadosmelódico-rítmicos sinxelos. Improvisación deesquemas rítmicos e melódicos sobrebases musicaisdadas. Creación depequenasmelodías eacompañamentossinxelos de melodíasdadas.
	Criterios de avaliación	Interpretar unrepertorio básico de cancións epezasinstrumentais, en solitario ouengrupo, mediante a vozouinstrumentos, utilizando alinguaxemusical, así como valorar otraballo feito, avaliar o resultado epropor accións demellora.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e utilizaa linguaxe musical paraa interpretación deobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaissinxelascon distintos agrupamentos,cone senacompañamento Analizaa interpretación e valorao resultado, amosandointerese por mellorar.
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC

	Criterio mínimo	Colocar correctamente as notas musicais no pentagrama coñecendo o valor de cada figura e silencio.
As voces: soprano, contralto, tenor, barítono	Contidos	Identificación dosrexistrosde voces graves e agudas,así como as posiblesagrupaciónsvocais e instrumentais (dúo,trío, cuarteto, orquestra ebanda).
	Criterios de avaliación	Interpretar unrepertorio básico de cancións epezasinstrumentais, en solitario ouengrupo, mediante a vozouinstrumentos, utilizando alinguaxemusical, así como valorar otraballo feito, avaliar o resultado epropor accións demellora.
	Estándar de aprendizaxe	Distingue eclasifica tipos de voces e instrumentos,e agrupacións instrumentaisouvocais.
	Competencias	CCL, CAA
	Criterio mínimo	Recoñecer os distintos tipos de voces
Frauta doce; notas sol-la-si-do´	Contidos	Reprodución depezasinstrumentais e canciónssinxelasao unísono, de maneiracolectiva,con ou senacompañamento.Frauta doce: dixitación daescala de do senalteracións.

	Criterios de avaliación	Interpretar unrepertorio básico de cancións epezasinstrumentais, en solitario ouengrupo, mediante a vozouinstrumentos, utilizando alinguaxemusical, así como valorar otraballo feito, avaliar o resultado epropor accións demellora.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e utilizaa linguaxe musical paraa interpretación deobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaissinxelascon distintos agrupamentos,cone senacompañamento
	Competencias	CCL, CAA
	Criterio mínimo	Memorizar a dixitación da frauta
Audicións: "When i´m sixty four" "Os toureiros" Bizet "Zapateado" Pablo Sarasate "O Outono" A. Vivaldi "La vervena de la Paloma"	Contidos	Audición activadunhaselección de pezas instrumentaise vocais de distintos estilose culturas adaptadas á idadedoalumnado. Audición e análise deobras musicais dedistintascaracterísticas eprocedencias. Actitude atenta esilenciosa,e respecto polas normasdecomportamento durante aaudiciónde música e na asistenciaa representacións.

	Criterios de avaliación	Analizar a organizacióndeobras musicais sinxelas edescribir os elementos que ascompoñen. Utilizar recursosgráficosdurante a audición dunhapeza musical, así como rexistrose aplicacións informáticas paraa análise e a produciónmusical.
	Estándar de aprendizaxe	Expresa assúasapreciacións persoais sobreo feito artísticomusical. Manifestaassensacións, as impresións eossentimentos que lle provocaa audición dunha pezamusical. Coñece, entendee respecta as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Apreciar o uso de diferentes instrumentos para representar distintas personaxes dunha obra

Danzas: “Danza libre” “A miña tía”	Contidos	Recoñecemento docorpocomo instrumento rítmico edeexpresióncorporal. Creación depequenascoreografías para obrasmusicais breves e de estruturasinxela. Reprodución dexogosmotores e secuenciasdemovementos fixados ouinventados, procurandounha progresiva coordinaciónindividualecolectiva. Interpretación dedanzastradicionais galegas edoutrasculturas.
	Criterios de avaliación	Adquirircapacidadesexpresivas e creativas queofrecena expresión corporal e adanza. Interpretar unrepertorio básico de danzas propiasdacultura galega e doutrasculturas.

	Estándar de aprendizaxe	Identifica e utilizao corpo como instrumento paraa expresión de sentimentose emocións e como formadeinteracciónsocial. Inventa ereproduce pequenas coreografías que corresponden coa formainternadunha obra musical deforma sinxela binaria, ternaria erondó. Controla a posturae a coordinación coamúsica cando interpretadanzas. Recoñece danzasdediferentes lugares e culturas,e valora a súa achegaaopatrimonio artístico ecultural. Reproduce egozainterpretandodanzastradicionais galegas edoutrasculturas.
	Competencias	CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participar na danza seguindo os diferentes movementos propostos.

2º TRIMESTRE

TAREFA		
Cantar as seguintes cancións con xestos asociados: "Os animais" "Os instrumentos musicais" "Outros continentes" "A primavera"	Contidos	Audición activadunhaselección de pezas instrumentaise vocais de distintos estilose culturas adaptadas á idadedoalumnado. Interese polorepertorio tradicional de Galicia e daszonas de procedencia dos compañeirose dascompañeiras. Actitude atenta esilenciosa,e respecto polas normasdecomportamento durante aaudiciónde música.
	Criterios de avaliación	Utilizar a escoita musicalpara indagar nas posibilidades do sone coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa cultura edoutrasculturas

	Estándar de aprendizaxe	Expresa assúasapreciacións persoais sobreo feito artísticomusical. Manifestaassensacións, as impresións eossentimentos que lle provocaa audición dunha pezamusical. Coñece, entendee respecta as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Identifica e valoraasmanifestacións artísticaspropiasdeGalicia
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Recoñecer a canción e cantala adecuadamente
Elementos do son: timbre, intensidade, duración e altura	Contidos	Recoñecementodecalidades dos sons:intensidade,duración, altura etimbre.
	Criterios de avaliación	Utilizar a escoita musicalpara indagar nas posibilidades do sone coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa cultura edoutrasculturas. Identificar e describirascaracterísticas deelementosmusicais e calidades dos sonsdocontexto.
	Estándar de aprendizaxe	Describe edáinformación salientablesobre elementos da linguaxemusicalpresentes nasmanifestaciónsmusicais e nos sonsdocontexto.

	Competencias	CCL, CCEC
	Criterio mínimo	Distinguir as cualidades do son
Grafía convencional: Liñas adicionais, a nota do, silencio de corchea, ritmo cuaternario, indicacións de tempo e matices	Contidos	Elementosmusicais: indicacións de tempo ematices(fortísimo, forte, pianoe mezzoforte; dinámicae reguladores). Ditados rítmicos configuras de negra, branca, redondae corchea e os seus silenciosencompases binarios eternarios. Ditadosmelódico-rítmicos sinxelos.
	Criterios de avaliación	Analizar a organizacióndeobras musicais sinxelas edescribir os elementos que ascompoñen. Utilizar recursosgráficosdurante a audición dunhapeza musical, así como rexistrose aplicacións informáticas paraa análise e a produciónmusical.

	Estándar de aprendizaxe	Describe edáinformación salientablesobre elementos da linguaxemusicalpresentes nasmanifestaciónsmusicais e nos sonsdocontexto. Identifica edescribevariacións e contrastesdevelocidade e intensidade trasa escoita de obrasmusicais. Identifica, clasificae completa oscompasestraballados. Representa graficamente, conlinguaxemusical convencional ou non,ostrazos característicos damúsica escoitada.
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC
	Criterio mínimo	Colocar correctamente as notas musicais no pentagrama coñecendo o valor de cada figura e silencio.

Audicións: “O carnaval dos animais” C. Saint-Saens “Hago Chas y aparezco a tu lado” Alex e Chistina “O paseo do pequeno elefante” Henry Mancini “Aires do Valmiñor” Milladoiro	Contidos	Audición activadunhaselección de pezas instrumentaise vocais de distintos estilose culturas adaptadas á idadedoalumnado. Interese polorepertorio tradicional de Galicia e daszonas de procedencia dos compañeirose dascompañeiras. Audición e análise deobras musicais dedistintascaracterísticas eprocedencias. Actitude atenta esilenciosa,e respecto polas normasdecomportamento durante aaudiciónde música e na asistenciaa representacións.
	Criterios de avaliación	Utilizar a escoita musicalpara indagar nas posibilidades do sone coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa cultura edoutrasculturas.
	Estándar de aprendizaxe	Manifestaassensacións, as impresións eossentimentos que lle provocaa audición dunha pezamusical. Coñece, entendee respecta as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Estableceunha relación entre o que escoitae represéntao nunmusicograma ou nunha partiturasinxela.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC

	Criterio mínimo	Apreciar o uso de diferentes instrumentos para representar distintas personaxes dunha obra
Os instrumentos: Instrumentos de teclas, vento madeira con bisel, con dobre lingüeta, instrumentos populares galegos, vento metal,	Contidos	Audición activadunhaselección de pezas instrumentaise vocais de distintos estilose culturas adaptadas á idadedoalumnado. Actitude atenta esilenciosa,e respecto polas normasdecomportamento durante aaudiciónde música e na asistenciaa representacións. Instrumentos:clasificacióntradicional (vento,vento-madeira,vento-metal, cordapercutida,friccionada e punteada,e percusión determinadae indeterminada). Instrumentos daorquestra: achegamento á súacolocación. Instrumentos dacultura galega e doutrasculturas.
	Criterios de avaliación	Coñecer e identificarasprincipais familiasdos instrumentos, amosandointerese por coñecer instrumentosdoutrasculturas.
	Estándar de aprendizaxe	Distingue eclasifica tipos de voces e instrumentos,e agrupacións instrumentaisouvocais. Identifica dexeito visual e auditivoosinstrumentos. Clasificaosinstrumentos por familias:vento,corda epercusión.
	Competencias	CCL. CCECC, CSIEE, CSC, CAA.

	Criterio mínimo	Diferenza as distintas familias e os instrumentos que forman parte dela
Danzas: “Robinson”	Contidos	Recoñecemento docorpocomo instrumento rítmico edeexpresióncorporal. Creación depequenascoreografías para obrasmusicais breves e de estruturasinxela. Reprodución dexogosmotores e secuenciasdemovementos fixados ouinventados, procurandounha progresiva coordinaciónindividualecolectiva. Interpretación dedanzastradicionais galegas edoutrasculturas.
	Criterios de avaliación	Adquirircapacidadesexpresivas e creativas queofrecena expresión corporal e adanza. Interpretar unrepertorio básico de danzas propiasdacultura galega e doutrasculturas.

	Estándar de aprendizaxe	Identifica e utilizao corpo como instrumento paraa expresión de sentimentose emocións e como formadeinteracciónsocial. Inventa ereproduce pequenas coreografías que corresponden coa formainternadunha obra musical deforma sinxela binaria, ternaria erondó. Controla a posturae a coordinación coamúsica cando interpretadanzas. Recoñece danzasdediferentes lugares e culturas,e valora a súa achegaaopatrimonio artístico ecultural. Reproduce egozainterpretandodanzastradicionais galegas edoutrasculturas.
	Competencias	CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participar na danza seguindo os diferentes movementos propostos.
A frauta doce: A nota fa, a nota mi	Contidos	Reprodución depezasinstrumentais e cancións sinxelasao unísono, de maneiracolectiva,con ou senacompañamento.Frauta doce: dixitación daescala de do senalteracións.

	Criterios de avaliación	Interpretar unrepertorio básico de cancións epezasinstrumentais, en solitario ouengrupo, mediante a vozouinstrumentos, utilizando alinguaxemusical, así como valorar otraballo feito, avaliar o resultado epropor accións demellora.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e utilizaa linguaxe musical paraa interpretación deobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaissinxelascon distintos agrupamentos,cone senacompañamento
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Suxeita correctamente a frauta e ten control sobre o aire a hora de tocar, memorizando a dixitación.

3º TRIMESTRE

TAREFA		
Cantar as seguintes cancións con xestos asociados: “O meu barrio” “Seguindo ao lider” “Ring, ring, do baixo”	Contidos	Audición activadunhaselección de pezas instrumentaise vocais de distintos estilose culturas adaptadas á idadedoalumnado. Interese polorepertorio tradicional de Galicia e daszonas de procedencia dos compañeirose dascompañeiras. Actitude atenta esilenciosa,e respecto polas normasdecomportamento durante aaudiciónde música.
	Criterios de avaliación	Utilizar a escoita musicalpara indagar nas posibilidades do sone coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa cultura edoutrasculturas
	Estándar de aprendizaxe	Expresa assúasapreciacións persoais sobreo feito artísticomusical. Manifestaassensacións, as impresións eossentimentos que lle provocaa audición dunha pezamusical. Coñece, entendee respecta as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Identifica e valoraasmanifestacións artísticaspropiasdeGalicia
	Competencias	CCL, CSC, CCEC

	Criterio mínimo	Recoñecer a canción e cantala adecuadamente
Elementos do son: timbre, intensidade, duración e altura	Contidos	Recoñecementodecalidades dos sons:intensidade,duración, altura etimbre.
	Criterios de avaliación	Utilizar a escoita musicalpara indagar nas posibilidades do sone coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa cultura edoutrasculturas. Identificar e describirascaracterísticas deelementosmusicais e calidades dos sonsdocontexto.
	Estándar de aprendizaxe	Describe edáinformación salientablesobre elementos da linguaxemusicalpresentes nasmanifestaciónsmusicais e nos sonsdocontexto.
	Competencias	CCL, CCEC
	Criterio mínimo	Distinguir as cualidades do son
Grafía convencional: Ligadura de unión, asa notas no pentagrama, a semicorchea, o punto.	Contidos	Elementosmusicais: indicacións de tempo ematices(fortísimo, forte, pianoe mezzoforte; dinámicae reguladores). Ditados rítmicos configuras de negra, branca, redondae corchea e os seus silenciosencompases binarios eternarios. Ditadosmelódico-rítmicos sinxelos.

	Criterios de avaliación	Analizar a organizacióndeobras musicais sinxelas edescribir os elementos que ascompoñen. Utilizar recursosgráficosdurante a audición dunhapeza musical, así como rexistrose aplicacións informáticas paraa análise e a produciónmusical.
	Estándar de aprendizaxe	Describe edáinformación salientablesobre elementos da linguaxemusicalpresentes nasmanifestaciónsmusicais e nos sonsdocontexto. Identifica edescribevariacións e contrastesdevelocidade e intensidade trasa escoita de obrasmusicais. Identifica, clasificae completa oscompasestraballados. Representa graficamente, conlinguaxemusical convencional ou non,ostrazos característicos damúsica escoitada.
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC
	Criterio mínimo	Colocar correctamente as notas musicais no pentagrama coñecendo o valor de cada figura e silencio.

Audicións: “xota da gheada” “Recordos da Alhambra” “Na cova da montaña do reiu”	Contidos	Audición activadunhaselección de pezas instrumentaise vocais de distintos estilose culturas adaptadas á idadedoalumnado. Interese polorepertorio tradicional de Galicia e daszonas de procedencia dos compañeirose dascompañeiras. Audición e análise deobras musicais dedistintascaracterísticas eprocedencias. Actitude atenta esilenciosa,e respecto polas normasdecomportamento durante aaudiciónde música e na asistenciaa representacións.
	Criterios de avaliación	Utilizar a escoita musicalpara indagar nas posibilidades do sone coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa cultura edoutrasculturas.
	Estándar de aprendizaxe	Manifestaassensacións, as impresións eossentimentos que lle provocaa audición dunha pezamusical. Coñece, entendee respecta as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Estableceunha relación entre o que escoitae represéntao nunmusicograma ou nunha partiturasinxela.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC

	Criterio mínimo	Apreciar o uso de diferentes instrumentos para representar distintas personaxes dunha obra
Os instrumentos: O clarinete, a gaita, o fagot, instrumentos populares de España.	Contidos	Audición activadunhaselección de pezas instrumentaise vocais de distintos estilose culturas adaptadas á idadedoalumnado. Actitude atenta esilenciosa,e respecto polas normasdecomportamento durante aaudiciónde música e na asistenciaa representacións. Instrumentos:clasificacióntradicional (vento,vento-madeira,vento-metal, cordapercutida,friccionada e punteada,e percusión determinadae indeterminada). Instrumentos daorquestra: achegamento á súacolocación. Instrumentos dacultura galega e doutrasculturas.
	Criterios de avaliación	Coñecer e identificarasprincipais familiasdos instrumentos, amosandointerese por coñecer instrumentosdoutrasculturas.
	Estándar de aprendizaxe	Distingue eclasifica tipos de voces e instrumentos,e agrupacións instrumentaisouvocais. Identifica dexeito visual e auditivoosinstrumentos. Clasificaosinstrumentos por familias:vento,corda epercusión.
	Competencias	CCL. CCECC, CSIEE, CSC, CAA.

	Criterio mínimo	Diferenza as distintas familias e os instrumentos que forman parte dela
Danzas: “Cochinchine”	Contidos	Recoñecemento docorpocomo instrumento rítmico edeexpresióncorporal. Creación depequenascoreografías para obrasmusicais breves e de estruturasinxela. Reprodución dexogosmotores e secuenciasdemovementos fixados ouinventados, procurandounha progresiva coordinaciónindividualecolectiva . Interpretación dedanzastradicionais galegas edoutrasculturas.
	Criterios de avaliación	Adquirircapacidadesexpresivas e creativas queofrecena expresión corporal e adanza. Interpretar unrepertorio básico de danzas propiasdacultura galega e doutrasculturas.

	Estándar de aprendizaxe	Identifica e utilizao corpo como instrumento paraa expresión de sentimentose emocións e como formadeinteracciónsocial. Inventa ereproduce pequenas coreografías que corresponden coa formainternadunha obra musical deforma sinxela binaria, ternaria erondó. Controla a posturae a coordinación coamúsica cando interpretadanzas. Recoñece danzasdediferentes lugares e culturas,e valora a súa achegaaopatrimonio artístico ecultural. Reproduce egozainterpretandodanzastradicionais galegas edoutrasculturas.
	Competencias	CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participar na danza seguindo os diferentes movementos propostos.
A frauta doce: A nota re	Contidos	Reprodución depezasinstrumentais e canciónssinxelasao unísono, de maneiracolectiva,con ou senacompañamento.Frauta doce: dixitación daescala de do senalteracións.

	Criterios de avaliación	Interpretar unrepertorio básico de cancións epezasinstrumentais, en solitario ouengrupo, mediante a vozouinstrumentos, utilizando alinguaxemusical, así como valorar otraballo feito, avaliar o resultado epropor accións demellora.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e utilizaa linguaxe musical paraa interpretación deobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaissinxelascon distintos agrupamentos,cone senacompañamento
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Suxeita correctamente a frauta e ten control sobre o aire a hora de tocar, memorizando a dixitación.

Addenda resumo de mínimos avaliación de 4º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

 Interpretación vocal

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente ampliando o rexistro.

 Interpretación instrumental

15. C riterio mínimo	Le e toca partituras con si,la,sol na placa e na frauta

16. C riterio mínimo	Amplia o rexistro de tres notas coa frauta

17. C riterio mínimo	Amplia rexistro de notas coa frauta

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª ata semicorcheas.

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	Coñece algúns das 3 pricipais familias, clasifícaos e introduce algunahas subfamilias.

Criterio mínimo	Diferenza case todos os instrumentos e clasifícalos nas subfamilias

Grafía musical

Criterio mínimo	Escribe e le as figuras e notas no pentagrama ampliando o rexistro de 8ª

Audicións

Criterio mínimo	Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos coñecendo puntos ou pasos básicos.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

EDUCACIÓN MUSICAL - 5º

CENTRO: CEIP PLURILINGÜE A.R.CADARSO

ANO ACADÉMICO: 2021-2022

ÍNDICE:

1.- Introdución e medidas especias covid...páx. 3

2.- A Educación artística........................... páx. 9

3.- As competencias básicas......................páx. 12

4.- A atención á diversidade.......................páx. 26

5.- Contidos transversais ....páx. 27

6.- A avaliación na Educación Primaria.... páx. 29

7.- A metodoloxía didáctica ....páx. 32

8.- Contidos...páx. 34

9.- Criterios de avaliación.......................... páx.36

10.- Estándares de aprendizaxe páx.38

11.- Secuenciación por trimestres dos contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, competencias clave e criterios mínimos........................... páx. 40

1.- INTRODUCCIÓN.

Esta programación é unproxectoque pretende acadar unha serie de intencións educativas previstas: obxectivos e competencias básicas. Este feito será posible a través do establecemento dunhas propostas educativas concretas, que redundou na elaboración dunha secuencia de unidades didácticas que configurou as programacións de aula e que ten como fin o traballo dos contidos establecidos para o curso en cuestión. Dedúcese polo tanto unha necesidade de planificación e de orde, que se antollan fundamentais no proceso de ensino – aprendizaxe.

Pola natureza dos seus compoñentes, esta programación non é un documento pechado, senón provisto de dúas condicións esenciais: apertura e flexibilidade. Estas dúas pautas permitirán o manexo de situacións imprevistas, a toma de camiños alternativos ou a posibilidade de introducir melloras mediante un proceso continuo de retroalimentación.

Aínda que xa implícitos na formulación dos obxectivos e nas competencias básicas, debemos resaltar que este plan de acción pretendeu unha especial consideración a aspectos que afectan á Natureza, á Sociedade en xeral e ao Individuo en particular pola súa importancia e o seu carácter acuciante no entorno do alumnado, polo tanto é patente o compromiso cun enfoque interdisciplinar e globalizado e coa educación en valores.

O centro para o que se propón a programación eríxese no municipio costeiro de Noia, situado na Ría de Muros e Noia, na provincia de A Coruña. O estrato socio-económico xeral é medio-baixo, adicándose unha alta porcentaxe dos pais a tarefas relacionadas co marisqueo e o comercio. Dado o interese turístico da zona, tamén hai pais e nais propietarios de negocios de hostalería.

A disposición horaria do centro é: xornada continuada de 9’30 a 14’30 horas. No que atinxe ao ámbito sociolingüístico, cabe sinalar que a tendencia destes últimos anos é a que lingua máis utilizada é o castelán .

A nivel musical existe conservatorio local, dúas academias privadas de música, clases de música e baile tradicional, ballet e baile moderno.

Debido ás condicións especiais deste curso, polo Covid 19, a antedita programación farase efectiva seguindo as instrucións da orde do 30 de xullo. Para elo

terase en conta que, principalmente, o primeiro trimestre será un tempo de reforzo das aprendizaxes non acadadas no curso anterior.

Logo de lido o informe final individualizado do curso anterior, procederase a realizar a avaliación inicial, e, coa información obtida, procederase a reforzar as aprendizaxes e competencias non acadadas do curso anterior, utilizando metodoloxías globais que promovan a aprendizaxe cooperativa, o uso das tics, a autoaprendizaxe, o pensamento crítico, creativo e a investigación a través do traballo por proxectos.

Especial atención prestarase aos problemas que pode ocasionar o canto ou os instrumentos de vento, que tan só se utilizarán de xeito individual a distancia de 3 metros do resto do grupo, ou de xeito grupal, no exterior e coa distancia citada.

E atendendo sempre a unha posible semipresencialidade, ou non presencialidade, tódolos contidos posibles serán presentados a través da Aula virtual do centro, para habitualos a ser usuarios cotiás de dita ferramenta, tal e como se fixo o curso anterior.

MARCO LEGAL:

- LOE Texto consolidado coas incorporacións da LOMCE (BOE 30-12-2013)
- LOMCE Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa
- Lei Orgánica 2/2006 de Educación do 3 de maio
- Decreto 105/2014 do 4 de Setembro, polo que establece o currículo para a Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación.
- Orde do 6 de outubro de 1995 sobre regulación do reforzo educativo e a adaptación curricular.
- Decreto 320 do 26 de xullo de 1996 de ordenación da educación de alumnado con necesidades educativa especiais.

A TEMPORALIZACIÓN

Seguirase o calendario escolar do presente curso, observamos que disporemos de aproximadamente unhas trinta e cinco sesións para a súa aplicación, tendo en conta a posibilidade de festivos locais, saídas...etc.

A AULA DE MÚSICA:

Sitúase no andar primeiro do edificio do centro.. A súa disposición será acorde coa metodoloxía a empregar**,** procurarase unha boa organización espacial, facilitando espazos de traballo en grupo e organizando os recursos materiais de xeito que estean accesibles cando sexa preciso, pero recollidos cando non. A aula está distribuída da seguinte maneira***:*** as cadeiras con paleta dos alumnos dispóñense en filas ocupando a parte dianteira da aula, orientadas cara a pizarra que se dispón na parte frontal. O espazo posterior destinarase á práctica vocal, instrumental (orquestra Orff), corporal, traballos colectivos, etc Na marxe dereita da aula hai armarios e mesas para gardar instrumentos, materiais e libretas. Isto facilitará ter a aula ordenada. Na marxe esquerda da aula está a mesa de traballo do mestre onde dispoñemos do ordenador conectado ó canón proxector, o equipo de son, e o teclado. Fóra da aula, na biblioteca contamos cuns andeis en forma de pentagrama onde poden gozar de lecturas relacionadas coa música e dos audiocds. Contamos cun local á parte onde realizamos radio escolar nos recreos, agás os venres, que abrimos a aula de música para que os que queiran poidan actuar cantando, bailando ou tocando o seu instrumento. Aínda que este curso, todo o anterior está condicionado polas normas covid de distanciamento e desinfección.

A EDUCACIÓN PRIMARIA

A finalidade da educación primaria é facilitarlle ao alumnado alumnas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalo para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.

A acción educativa nesta etapa procurará a integración das experiencias e as aprendizaxes do alumnado e adaptarase aos seus ritmos de traballo.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepárárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Os principios didácticos

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1. Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A LOMCE xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias básicas. As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

A METODOLOXÍA EDUCATIVA

Baséase nos principios de intervención educativa que concretamos do seguinte xeito:

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.

- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma.

2.- A EDUCACIÓN ARTÍSTICA

A expresión artística é connatural ás persoas desde a orixe dos tempos como medio de comunicación, vía para descargar enerxías, actividade pracenteira, evasión ou instrumento para acadar o equilibrio interior, posibilidade de lograr unha aprendizaxe emocional ou forma de cuestionar o establecido.

As diferentes manifestacións artísticas teñen unha presenza constante no medio e na vida privada e pública das persoas. As artes son imprescindibles no desenvolvemento expresivo individual e social e son parte esencial do patrimonio cultural. Con elas somos quen de darlle forma á nosa imaxinación, empregando o razoamento e a emoción; con elas participamos en proxectos individuais e colectivos que contribúen á construción da identidade persoal e social, con elas conformamos a identidade nacional, e mantemos un diálogo aberto e constante coas outras culturas, proporcionando espazos de relación nos cales flúen experiencias, significados, emocións, sentimentos, ideas e pensamentos.

Na educación primaria, a área de Música desenvolverá as capacidades básicas relacionadas coa percepción e interpretación das representacións musicais e coa expresión de pensamentos, sentimentos e emocións; é dicir, desenvolverá a dimensión comunicativa dos procesos artísticos.

A linguaxe musical constitúe un ámbito artístico específico con características propias. No ámbito da música e dos eixes en que se articula a área (percepción e expresión) distribúense os contidos en dous bloques.

Esta maneira de estruturar o conxunto de contidos da área non indica en absoluto que se deban desenvolver independentemente uns doutros, o que queda de manifesto ao comprobar a interrelación que existe entre eles.

O *bloque 1 Escoita*, recolle os contidos relacionados co desenvolvemento de capacidades de discriminación auditiva e de audición comprensiva.

O *bloque 2 Interpretación musical*, aborda o desenvolvemento de habilidades técnicas e de capacidades vinculadas coa interpretación e coa improvisación e a creación de distintas producións musicais resultantes da exploración, da selección e da combinación de movementos e de sons.

O bloque 3 A música, o movemento e a danza, está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

Os elementos da música e os seus referentes culturais non se disocian dela; por isto, tanto os contidos da linguaxe musical coma os referidos á música como expresión cultural están explícitos ou implícitos nos dous bloques.

A actividade do alumnado é moi importante para que esa aprendizaxe se produza. Non se trata só dunha actividade externa, senón, e fundamentalmente, dunha actividade mental que lle permita formular interrogantes e buscar estratexias para resolvelos, relacionar o que sabe co novo que se lle presenta e abordar novas propostas nas que a percepción, expresión, reflexión e intercambio de ideas formarán parte esencial do proceso de aprendizaxe. O traballo artístico deberá partir da experiencia persoal, dos saberes que o alumnado posúe social e colectivamente e da investigación e recoñecemento das propias características e posibilidades. A progresión do alumnado require de estratexias persoalizadas que lle permitan avanzar e afianzar destrezas, coñecementos e actitudes no ámbito musical. Neste contexto debe estar presente a loita contra os estereotipos e os roles preestablecidos, polo que se deben proporcionar oportunidades, alternativas e recursos múltiples que faciliten a reflexión e o desenvolvemento do xuízo crítico.

<u>OBXECTIVOS DA ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA.</u>

1. Desenvolver mecanismos de sensibilidade estética para promover a percepción e

a expresión de ideas, emocións, sentimentos e vivencias.

2. Formar progresivamente o sentido estético persoal como recurso para apreciar e valorar elementos constitutivos das artes e obras verdadeiramente artísticas; desenvolver o xuízo crítico e o posicionamento pluralista na aproximación ás obras artísticas e ás autoras e autores.

3. Indagar nas posibilidades do son, da imaxe e do movemento como elementos de representación e de comunicación e utilizalas para expresar ideas e sentimentos, contribuíndo con iso ao equilibrio afectivo e á relación coas demais persoas.

4. Explorar e coñecer materiais e instrumentos diversos e adquirir códigos e técnicas específicas das diferentes linguaxes artísticas para utilizalos con fins expresivos e comunicativos.

5. Aplicar os coñecementos artísticos na observación e na análise de situacións e de obxectos da realidade cotiá e de diferentes manifestacións do mundo da arte e da cultura para comprendelos mellor e formar un gusto propio.

6. Manter unha actitude de busca persoal e colectiva, articulando a percepción, a imaxinación, a indagación e a sensibilidade e reflexionando á hora de realizar e gozar de diferentes producións musicais.

7. Recoñecer que as diversas manifestacións da arte e da cultura son fonte de coñecemento, foron realizadas por homes e por mulleres e reflicten a súa experiencia e percepción da vida.

8. Coñecer algunhas das posibilidades dos medios audiovisuais e das tecnoloxías da información e da comunicación en que interveñen a imaxe e o son, e empregalas como recursos para a observación, a busca de información e a elaboración de producións propias, xa sexa de forma autónoma ou en combinación con outros medios e materiais.

9. Valorar e compartir manifestacións artísticas do patrimonio cultural galego apreciando a súa riqueza e diversidade e comprometéndose na súa defensa, conservación e difusión.

10. Coñecer e valorar diferentes manifestacións artísticas do patrimonio cultural doutros pobos, colaborando na conservación e renovación das formas de expresión locais e nacionais e estimando o enriquecemento que supón o

intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo contorno.

11. Desenvolver unha relación de autoconfianza coa produción artística persoal, respectando as creacións propias e as das outras persoas, cunha actitude de interese e de admiración polo distinto e/ou novo, sabendo recibir e expresar críticas e opinións, e utilizándoas como recurso para a mellora.

12. Participar activamente en producións artísticas de forma cooperativa, asumindo distintas funcións e colaborando na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final o máis satisfactorio posible.

13. Coñecer algunhas das profesións dos ámbitos artísticos, interesándose polas características do traballo dos artistas e gozando como público na observación e recreación das súas propias producións.

14. Valorar no contorno próximo as intervencións artísticas das que cumpriría dispor co fin de crear espazos esteticamente agradables que contribúan a mellorar a calidade de vida.

3.- AS COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave da educación primaria son o conxunto de destrezas, coñecementos e actitudes axeitadas ao contexto que todo o alumnado debe alcanzar para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa e a integración social.

O currículo da Educación Primaria deberá incluír, de acordo co establecido no Anexo I do Real Decreto 1513/2006, do 7 de decembro, cando menos, as competencias básicas que a seguir citamos, precisando os obxectivos xerais que prevé a Xunta de Galicia con respecto a estas, así como unha descrición referida á achega á área de Música:

Competencia en comunicación lingüística

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e utilizar apropiadamente a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura e de respecto á diversidade lingüística.

- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

Achegas á área de Música:

Permite o aumento significativo da riqueza en vocabulario específico; a participación en intercambios comunicativos sobre experiencias de audición e interpretación (coloquios, debates, diálogos); a descrición de procesos de traballo; a argumentación sobre as solucións dadas ou na valoración da obra artístico musical e o achegamento a textos variados (informativos, narrativos, descritivos) nos que se presente información sobre autores, intérpretes, épocas, estilos. Por outro lado, a linguaxe literaria presenta multitude de figuras retóricas (metáfora, sinestesia, onomatopea) de indubidable proxección e interese para o traballo de educación musical.

Competencia matemática e competencias clave en ciencia e tecnoloxía

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos a situacións da súa vida cotiá.

Achegas á área de Música:

As experiencias levadas adiante por medio da Educación Artística van favorecer a percepción, estruturación e representación de contidos de concepto, procedemento e actitude ligados á percepción e estruturación do espazo (danza) e do tempo (ritmo). Fai posible o estudo e comparación de materiais empregados na área e a súa relación con prezos e ofertas puntuais, o que implica educación para o consumo, ámbito formativo que tamén pode atopar en Educación artístico-musical un referente esencial para o seu estímulo.

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do medio natural, social e cultural; as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

Achegas á área de Música:

Estimular a apreciación do medio a través do traballo perceptivo e representativo con sons, ruídos e movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas. O medio pode ser pretexto para a creación artística; o traballo de educación musical explórao e incorpórao recreándoo para darlle unha dimensión que proporcione gozo e contribúa ao enriquecemento da vida das persoas. Por outra parte, a Educación artística musical ten en conta outra dimensión igualmente importante, a que compete ás agresións que deterioran a calidade de vida, como a contaminación acústica e a necesidade de contribuír a preservar un medio físico agradable e saudable.

COMPETENCIA DIXITAL

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Iniciarse no uso para a aprendizaxe das tecnoloxías da información e da comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que recibe e elabora.
- Empregar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

A Educación artístico musical dá pulo á utilización básica do ordenador e do conxunto de tecnoloxías da información e comunicación para amosar procesos relacionados coas artes (acceso, observación e expresión). Permite a creación de producións artísticas integrando distintas linguaxes (plástica, visual, verbal, musical), a análise da imaxe, do son e das mensaxes que estes transmiten, a procura de información sobre manifestacións artísticas próximas á localidade

onde está o centro ou a aquelas que se celebren na Comunidade de Galicia para o seu coñecemento e gozo do alumnado, e, tamén, á selección ou intercambio de informacións referidas a creacións musicais do pasado e do presente doutros pobos, culturas e momentos. O seu emprego facilitará o achegamento, aprecio e consideración da obra musical como manifestación artística dentro dun determinado contexto sociocultural e a súa achega á cultura e pautas de vida da Comunidade de Galicia e do conxunto do Estado. Os traballos orientados a impulsar esta competencia incidirán na procura, selección, valoración, gravación e análise de propostas de raíces, instrumentos e autores.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e apreciar os valores e as normas da convivencia, aprender a actuar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e de oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona o alumnado.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e prevención dos accidentes de tráfico.
- Coñecer, valorar e gozar do seu contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.

- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

A área favorece a cooperación, a asunción de responsabilidades, o seguimento de normas e instrucións, o coidado e conservación de materiais e instrumentos. No ámbito da educación artística, a interpretación e a creación musical supón, en moitas ocasións, un traballo en equipo. O seguimento destes requisitos forma no compromiso cos demais, na esixencia que ten a realización en grupo, e na satisfacción que proporciona un produto que é froito do esforzo común. A planificación e realización de producións artístico musicais de forma cooperativa permite e esixe ir asumindo distintas funcións e colaborar na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final satisfactorio. O desenvolvemento desta competencia permitirá que os alumnos cheguen a participar de maneira máis activa en manifestacións vocais, instrumentais ou coreográficas relacionadas coa expresión de sentimentos e emocións propias e colectivas.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, e as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas, desenvolvendo a sensibilidade estética e a capacidade de gozo nas súas diferentes manifestacións e iniciándose na construción de propostas persoais.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.

Achegas á área de Música:

Destacable resulta a achega da *competencia cultural e artística*. Así, o noso proxecto estuda os diferentes códigos artísticos, técnicas e recursos propios da audición e da expresión musical, axudando ao alumnado a iniciarse na percepción e na comprensión do mundo que o rodea e a ampliar as súas posibilidades de expresión e comunicación cos demais. Ademais, a posibilidade de representar unha idea, emoción ou sentimento de forma persoal, valéndose dos recursos que as linguaxes musical e corporal proporcionan.

A Comunidade de Galicia posúe un patrimonio cultural e artístico de enorme valor e proxección, representado por obras de indubidable interese estatal e universal. Ao tempo, os acontecementos artísticos de actualidade que nela teñen lugar (exposicións, feiras, certames) configuran un medio de gran riqueza e potencialidade para favorecer no alumnado o interese por gozar e aprender a través da arte. O desenvolvemento da área na súa dimensión musical achega os coñecementos esenciais para que o alumno chegue a analizar, sintetizar e valorar as manifestacións musicais máis significativas do folclore, da música popular, da música culta e da contribución que todas elas poden facer á vida persoal e á da Comunidade de Galicia. A materialización desta competencia favorecerá o coñecemento e aprecio de obras do folclore popular galego e de diferentes épocas e estilos, autores e intérpretes recoñecidos na Comunidade, no conxunto do territorio español e de transcendencia e repercusión europea e intercontinental.

En conxunto, o labor educativo exercido desde a Música favorece o coñecemento, a comprensión e a valoración das manifestacións artístico musicais do patrimonio cultural propio e doutros pobos. Poden colaborar na conservación e renovación das formas de expresión locais, autonómicas e estatais, estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo medio.

Competencia para aprender a aprender

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na

aprendizaxe.

- Utilizar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

O traballo de pescuda sobre propostas musicais fai preciso a busca, no establecemento de pautas de análise e síntese, de inferencias e de avaliación crítica. Neste sentido, a área ha proporcionar protocolos de investigación e planificación de procesos susceptibles de seren empregados noutras aprendizaxes. O esforzo, o traballo constante e a disciplina que acompañan a boa práctica musical, tamén constitúen referentes de gran valor para estimular o aprender a aprender.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o do resto das persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e na prevención dos accidentes de tráfico.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da persoalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

As situacións de observación, escoita e expresión artístico musical favorecen o coñecemento dun mesmo, dos propios intereses, emocións e sentimentos, a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, a procura de solucións, o adquirir coñecementos e a elaboración de plans. Ao facer a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, buscar solucións e adquirir coñecementos, promóvese de forma relevante a autonomía e iniciativa persoal. O proceso que leva ao alumno desde a exploración inicial ata o produto final require unha planificación previa e demanda un esforzo por acadar resultados orixinais, non estereotipados. Por outra parte, esixe a elección de recursos tendo presente a intencionalidade expresiva do produto que se desexa lograr e a revisión constante do que se fixo en cada fase do proceso coa idea de melloralo se fose preciso. A creatividade esixe obrar con autonomía, poñer en marcha iniciativas, barallar posibilidades e solucións diversas. O proceso non só contribúe á orixinalidade e á busca de formas innovadoras, senón que tamén xera flexibilidade: ante un mesmo proxecto poden darse diferentes respostas e estas poden e deben adaptarse ás condicións que poidan presentarse na súa evolución.

DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE NA PROGRAMACIÓN PARA A ÁREA DE MÚSICA

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜISTICA

- Aplicar o vocabulario relacionado cos contidos da educación musical para posibilitar o avance do intercambio comunicativo e a expresión de emocións e opinións persoais.
- Escribir e ler os nomes das notas.
- Aprender un repertorio de cancións (orais e escritas) referidas ao tema da unidade didáctica.
- Aprender rimas, coplas, trabalinguas e adiviñas.
- Facer un comentario individual dos sons do contorno que escoitan, para discriminar na unidade, e das experiencias de contacto cos obxectos, seres

vivos ou elementos da natureza que os producen.

- Ser capaces de elaborar preguntas coherentes sobre os elementos que caracterizan a linguaxe musical e manexar a diversidade de respostas.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Describir oralmente os diferentes elementos que observen nunha imaxe.
- Utilizar a voz e o corpo como instrumentos de expresión e comunicación.
- Relacionar o ritmo musical e as palabras e frases escritas.
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS CLAVE EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

- Traballar a preescritura musical (concepto de liña e espazo).
- Traballar as figuras musicais e o silencio e a súa duración proporcional.
- Iniciar o ensino dos compases como unidade de medida na música escrita.
- Presentar, completar e construír os compases binarios e ternarios coa negra como unidade de pulso.
- Identificar e reproducir fórmulas e esquemas rítmicos sinxelos.
- Traballar visual e auditivamente e interpretar a proporción matemática utilizada nos ritmogramas e a súa relación coa lonxitude da melodía.
- Traballar as figuras xeométricas nas fichas do alumno.
- Traballar as figuras xeométricas coas coreografías que acompañan as cancións e as danzas.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Escoitar, diferenciar e valorar as posibilidades sonoras dos obxectos que están próximos ao medio no que viven.
- Coñecer instrumentos fixándose no material de corpo vibrante e na súa orixe

(árbores, canas, pel ou vexigas de animais, metais...).

- Conocer visual e auditivamente animales domésticos e de granja, trabajando los parámetros del sonido.
- Coñecer visual e auditivamente:
  - Animais domésticos e de granxa, traballando os parámetros do son.
  - Animais do bosque e outros ecosistemas naturais, traballando os parámetros do son.
  - Os sons das máquinas que nos rodean na nosa vida.
  - Os medios de transporte, traballando os parámetros do son.
- Coñecer os fenómenos atmosféricos, discriminando os sons que xeran, traballando os parámetros do son.
- Discriminar os sons da casa e a educación dos alumnos na axuda da realización das tarefas caseiras, sen connotacións sexistas.
- Discriminar sons asociados con profesións.
- Diferenciar entre os sons que producen tranquilidade ou intranquilidade de xeito particular.

COMPETENCIA DIXITAL

- Presentar os aparellos e soportes de tecnoloxía dixital e analóxica de son: radiocasetes, CD, reprodutores mp3, mp4...
- Utilizar métodos audiovisuais para ver e escoitar sons, instrumentos propios da comunidade e doutras culturas.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para:
  - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que se citan no texto das cancións.
  - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que participan nas audicións de música culta.
  - A procura e organización de informacións relacionadas coa música (concertos, biografías, crítica, prezos).
  - A creación musical.
  - A procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas

sobre as diferentes linguaxes musicais.

- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

- Desenvolver habilidades de cooperación para conseguir un resultado do grupo satisfactorio.
- Comprender a realidade da pluralidade social actual coa que convivimos e aprender a respectarnos.
- Respectar as quendas de xogo.
- Respectar e ter actitude de escoita nas intervencións individuais dos compañeiros.
- Aceptar nas danzas e coreografías aos compañeiros/as sen discriminar a ninguén.
- Fomentar a práctica e o respecto das normas cívicas e dos aspectos da educación viaria.
- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, fomentando a súa conservación.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean
- Participar nas actividades vocais, instrumentais e coreográficas de grupo con interese e sen inhibicións.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas,

mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.

- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comunidade.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Percibir e comprender o mundo no que viven cando escoiten sons do seu contorno, gozando do mesmo e valorándoo.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Ter curiosidade cara ás fontes sonoras dos instrumentos que manexa na escola e os que soan nas audicións de música culta.
- Valorar as cancións populares como expresión cultural dos pobos, enriquecendo a súa bagaxe cultural.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Escoitar e aprender a música culta mediante a participación activa, fomentando o interese pola música dos nosos devanceiros.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Valorar as manifestacións culturais do folclore da nosa comunidade e doutras culturas.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses

musicais dos que nos rodean.

- Representar sons mediante a expresión plástica.
- Debuxar os instrumentos escolares que coñecen.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comundade
- Finalizar debuxos e colorear con interese e pulcritude.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Potenciar a expresión corporal na dramatización de cancións e na música culta.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Fomentar as relacións e o contacto entre os mozos/as sen rexeitar ou discriminar a ninguén.
- Valorar o corpo e a voz nas actividades de canto, movemento, danza e dramatización, desenvolvendo a sensibilidade necesaria para aprecialo.
- Realizar un traballo creativo, responsable e entusiasta para conseguir un resultado positivo nas actividades de grupo; dentro dun marco de cooperación entre os alumnos/as.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).
- Coordinar diversos recursos expresivos (canto, mimo, movemento rítmico e danza) nas producións musicais propias e colectivas.
- Aprender a ter capacidade autocrítica, reflexionando sobre o esforzo e logros

conseguidos por medio da autoavaliación.

- Ter iniciativa persoal na elaboración de fichas creativas, así como nos acabados plásticos das follas
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.
- Traballar a iniciativa individual e a cooperación nas montaxes coreográficas acomodadas ao seu nivel de desenvolvemento.
- Ter curiosidade e interese individual na aprendizaxe de conceptos musicais e interdisciplinares.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Aprender e practicar estratexias lingüísticas para realizar oralmente descricións dos sons que escoitan coa axuda dun apoio visual.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da cultura da nosa comunidade.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música
- Elaborar algunha ficha en grupo ou por parellas para aprender uns doutros na posta en común, respectando as opinións dos compañeiros/as.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Desenvolver a confianza en si mesmos mediante as dramatizacións e as coreografías (en grupo), ademais de fomentar o espírito de superación nas actividades individuais, grazas aos eloxios e ánimos do profesorado.
- Valorar e coidar a voz, cantando sen forzar as cordas vocais, de forma natural

e desinhibida.

- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Elaborar fichas individualmente para desenvolver hábitos de esforzo, traballo individual, iniciativa persoal, curiosidade e creatividade na aprendizaxe.
- Adquirir habilidades para a prevención e resolución pacífica de conflitos que poidan xurdir ao formar parellas, grupos, quendas de xogo...
- Representar escenas e personaxes con diferentes recursos: mímica, ritmo e canto.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música, así como para a creación musical.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Fomentar a práctica de respecto das normas cívicas e de educación viaria.
- Empregar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.

4.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Finalidade: garantir un adecuado desenvolvemento do alumnado en función das súas necesidades educativas:

Alumnos con dificultade de aprendizaxe:

- Establecer mecanismos de reforzo a nivel organizativo e curricular.
- Realzar adaptacións que potencien o desenvolvemento das competencias básicas.

- Modificar os obxectivos e criterios de avaliación en función das adaptacións.

Alumnos con altas capacidades intelectuais:

- Flexibilizar a duración das etapas educativas.

5.- OS CONTIDOS TRANSVERSAIS

O currículo oficial recoñece a importancia de promover o desenvolvemento de novas actitudes e valores. Por iso, contén un conxunto de ensinanzas que, integradas no propio programa das áreas, atravésano ou imprégnano. Reciben a denominación xenérica de ensinanzas comúns ou transversais. A **LOE**, no seu artigo 19. 2, de principios pedagóxicos, determina que, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das áreas da etapa, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación e a educación en valores traballaranse en todas as áreas.

Este documento amosa a integración das ensinanzas transversais nos obxectivos, nas competencias, nos diferentes bloques de contido e nos criterios de avaliación que se poderían plasmar na área de Música desta maneira:

EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA

- Amosar actitudes de solidariedade, colaboración e axuda á hora de realizar actividades de grupo.
- Aceptar as limitacións propias e respectar as dos demais.
- Valorar o noso patrimonio musical, como parte do patrimonio cultural e artístico de Galicia.

EDUCACIÓN PARA A PAZ

- Partir do diálogo como principio para resolver os conflitos.
- Aprender a non impoñer as nosas propostas frontes ás dos demais.
- Tentar ofrecer a nosa propia experiencia como forma de axuda á dos demais, principalmente na realización de actividades en grupo.

EDUCACIÓN AMBIENTAL E PARA A SAÚDE

- Coidar a hixiene do aparato vocal mediante o control da voz, a respiración, a articulación ..., para poder cantar e falar correctamente.
- Potenciar a través da música, a capacidade de relaxación e control para eliminar tensións.
- Desenvolvemento de actitudes críticas sobre a contaminación acústica e os posibles prexuízos que esta produce na nosa saúde.
- Valorar e procurar o silencio como condición necesaria para o desenvolvemento das experiencias musicais.

EDUCACIÓN PARA O CONSUMO RESPONSABLE

- Ser quen de ensinar ao noso alumnado a necesidade de actuar con responsabilidade diante da cantidade de música que o mercado ofrece, evitando a influencia perniciosa da publicidade.

CULTURA DA NOSA COMUNIDADE AUTÓNOMA

- Usar a música como medio ideal para coñecer as manifestacións culturais de Galicia, e a partir de aquí as doutras comunidades españolas, europeas e universais.

6.- A AVALIACIÓN NA EDUCACIÓN PRIMARIA

A avaliación debe abranguer tanto a actividade de ensinanza coma a de aprendizaxe e que debe ser constituído un proceso continuo, sistemático, flexible e integrador. Este proceso ten como obxectivos:

- Coñecer a situación de partida dos compoñentes que inciden no proceso no momento en que se propón a avaliación.
- Facilitar a formulación dun modelo de actuación adecuado ao contexto, en función dos datos anteriores.
- Seguir a evolución do desenvolvemento e aprendizaxe dos alumnos.
- Tomar as decisións necesarias para adecuar o deseño e desenvolvemento da nosa acción educadora ás necesidades e logros detectados nos alumnos nos seus procesos de aprendizaxe.

OS CRITERIOS DE AVALIACIÓN

O currículo oficial establece uns criterios que constitúen enunciados que indican que avaliar *para cada área*. Os centros deberán concretar e adaptar estes criterios nas súas propostas curriculares.

Estes criterios terán en conta:

- O progreso do alumno en todas as áreas do currículo.
- Os diferentes elementos do currículo.
- A adquisición das competencias básicas.
- A necesidade de establecer medidas de reforzo.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Os estándares de aprendizaxe son os distintos niveis de coñecemento e habilidades (contidos e competencias) establecidos para o alumnado por cada materia etapa ou nivel obxecto de avaliación. Os devanditos estándares establecen o que os alumnos e as alumnas deben aprender e, consecuentemente, o que o profesorado ha de ensinar. E é, precisamente, na devandita proposta formativa onde os estándares de aprendizaxe xogan un papel instrumental (ferramenta de avaliación) para determinar o logro do alí estipulado.

Os estándares de aprendizaxe deben reunir unha serie de características na súa elaboración:

- Incluír unha ampla gama de coñecementos e/ou habilidades que o alumnado ha de alcanzar.
- Ser avaliables; é dicir que poidan ser medibles a través de instrumentos homologados, evitando xuízos de valor.
- Estar formulado de xeito claro e conciso.
- Incorporar niveis de aprendizaxe que permitan categorizar os progresos do alumnado.
- Ser pertinentes en canto ao nivel de esixencia e as posibilidades do alumnado ao que se dirixe.
- Ser inclusivos, respetando a diversidade nos estilos de ensino do profesorado e do alumnado.

Procedementos e instrumentos de avaliación

Se a avaliación constitúe un proceso flexible os procedementos terán que ser de diversa índole, entre outros, contemplaremos:

- A observación.
- Cuestionarios orais e fichas escritas.
- Entrevistas.
- Probas configuradas como síntese dos contidos máis significativos traballados no proceso de ensinanza aprendizaxe.

Avaliación do proceso de ensinanza

As normas de avaliación en Educación Primaria establecen que os profesores avaliarán os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente en relación co logro dos obxectivos educativos do currículo. Esta avaliación incluirá referencias a aspectos tales como:

- A organización da aula.

- A relación entre o profesorado e o alumnado.
- A relación entre o profesorado.
- O aproveitamento dos recursos do centro.
- A convivencia entre o alumnado.

DECISIÓNS ACERCA DA AVALIACIÓN

Ao abeiro do currículo oficial, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe establecen o tipo e o grao de aprendizaxe que se espera que os alumnos vaian acadando ao longo da Educación Primaria con respecto ás competencias básicas e ás capacidades indicadas nos obxectivos xerais. O nivel de cumprimento destes obxectivos en relación cos criterios de avaliación fixados ha de ser medidocon flexibilidade, e tendo en conta a situación do alumno, ademais das súas propias características e posibilidades. Á súa vez, a avaliación, cumpre, fundamentalmente, unha función formativa, porque lle ofrece ao profesorado uns indicadores da evolución dos sucesivos niveis de aprendizaxe dos seus alumnos, coa conseguinte posibilidade de aplicar mecanismos correctores das insuficiencias advertidas.

Para que os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe poidan cumprir esta función formativa cómpre que se utilicen desde o comezo do proceso de aprendizaxe; así pois éfundamental contar cos criterios para cada curso, xa que canto antes se identifiquen posibles dificultades de aprendizaxe, antes se poderá corrixir a intervención pedagóxica.

Cada parte da avaliación terá as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse

unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

7.- METODOLOXÍA DIDÁCTICA.

Baséase nos principios de intervención educativa e tenderá a ensinar a utilizar os medios previstos en caso de confinamento (videoconferencia, aula virtual, plataforma E-Dixgal....)

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.
- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma e saber utilizar os medios dixitais necesarios en caso de confinamento.

OS PRINCIPIOS DIDÁCTICOS

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1. Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A **LOE** xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias básicas. **As competencias** van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

8.- CONTIDOS(SUXEITOS AOS 3M DE DISTANCIA NO CASO DO CANTO E FRAUTA)

BLOQUE 1. ESCOITA

- Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentesestilos e culturas adaptadas á idade do alumnado.
- Asistencia a representacións musicais.
- Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre.
- Acento e pulso
- Elementos musicais: indicacións de tempo e matices (fortísimo, forte, piano emezzoforte; dinámica e reguladores
- Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así como as posibles agrupacións vocais e corais.
- Compases de 2/4, 3/4 e 4/4.
- Elaboración dun proxecto de difusión da cultura musical.
- Instrumentos: clasificación técnica segundo a produción do son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos).
- Agrupacións instrumentais (orquestra,banda, tuna etc.).
- Instrumentos doutras culturas
- Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical.

- Formas musicais binarias, ternarias e rondó.
- Melodías con cambios de compás.
- Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras.
- Investigación de campo sobre a música do seu concello en relación coa maneira de vivir dos seus devanceiros e das súas devanceiras.

BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao unísono e canons, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento.
- Frauta doce: dixitación da escala de dó sen alteracións.
- Coñecemento e aplicación da grafía musical convencional.
- Uso dos instrumentos de placas Orff e/ou percusión determinada ou indeterminada en acompañamentos de cancións e melodías relacionadas coa cultura galega e con outras culturas.
- Gravación e rexistro da interpretación.
- Ditados rítmicos con figuras de negra,branca, redonda e corchea, e os seussilencios en compases binarios, ternarios e cuaternarios.
- Ditados melódico-rítmicos sinxelos.
- Creación de pequenas melodías e acompañamentos sinxelos de melodíasdadas.
- Proxecto: concerto ou musical.
- Recreación musical e sonorización dun texto oral ou escrito.
- Sonorización de imaxes ou representacións dramáticas usando diversos materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.

- Invención e construción dun instrumento.
- Exploración da morfoloxía de diferentes instrumentos musicais amosandointerese polo seu coidado.

BLOQUE 3: MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

- Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal.
- Creación de pequenas coreografías para obras musicais breves e de estruturasinxela.
- Reprodución de xogos motores e secuencias de movementos fixados ou inventados, procurando unha progresiva coordinación individual e colectiva.
- Interpretación de danzas tradicionais galegas e doutras culturas.
- Proxecto: certame de danza.

9.- CRITERIOS DE AVALIACIÓN

BLOQUE 1: ESCOITA

- Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior
- Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.
- Analizar a organización de obras musicais sinxelas ou fragmentos, e describir os elementos da linguaxe musical convencional que as compoñen.
- Diferenciar as distintas voces humanas e as súas posibles agrupacións.
- Procurar e seleccionar información co fin de planificar e organizar visitas culturais e a asistencia a espectáculos, festas, accións na rúa, festivais e concertos, así como intercambiar esa información co fin de contribuír á formación e á satisfacción persoal e colectiva, e encher o tempo de lecer.
- Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos, e identificar as principais características de instrumentos doutras culturas.

- Utilizar recursos gráficos durante a audición dunha peza musical.

- Buscar, seleccionar e organizar informacións sobre manifestacións artísticas dopatrimonio cultural propio e doutras culturas, de acontecementos, creadores e profesionais en relación coas artes plásticas e a música.

BLOQUE 2: INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora.
- Coñecer e usar a grafía musical convencional.
- Participar en producións musicais sinxelas de maneira desinhibida e pracenteira, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.
- Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diferentes materiais instrumentos e dispositivos electrónicos.

BLOQUE 3: MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

- Empregar as posibilidades expresivas do propio corpo en coordinación coas demais persoas, para realizar representacións musicais colectivas de forma lúdica.

- Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.

- Improvisar en grupo danzas e movementos rítmicos sobre temas fixados con anterioridade oucon sons extraídos do contexto, expresando sentimentos e sensacións, e explicar con claridade as decisións tomadas ao longo do

- proceso de creación, as dificultades atopadas e as solucións adoptadas.

10.- ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

BLOQUE 1: ESCOITA

- Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical
- Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.
- Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras
- Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
- Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.
- Distingue e clasifica tipos de voces, e agrupacións vocais e corais.
- Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.
- Identifica, clasifica e completa os compases traballados.
- Identifica e utiliza correctamente os elementos da linguaxe musical traballados.
- Procura e selecciona a información de forma autónoma e con sentido crítico.
- Planifica o traballo respectando as ideas e as contribucións das demais persoas.
- Expón a información de maneira clara, limpa e ordenada, en varios soportes.
- Identifica de forma visual e auditiva os instrumentos.
- Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos).

- Procura información, organízaa e preséntaa sobre a música e os instrumentos doutras culturas.
- Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou nunha partitura sinxela.
- Identifica as partes dunha peza musical sinxela, e representa graficamente a súa estrutura.
- .Representa graficamente, con linguaxe convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.
- Identifica as manifestacións artísticas propias de Galicia.
- Expón a información recollida de forma ordenada, e achega evidencias do traballo realizado.

BLOQUE 2: INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras.
- Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos.
- Coñece a dixitación das notas na frauta.
- Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento
- Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar
- Crea e representa mediante grafías convencionais e non convencionais os sons dunha obra musical sinxela, creada, individualmente ou en grupos no contexto da aula.
- Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos ou manexados.
- Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.
- Realiza acompañamentos sinxelos de cancións e melodías relacionadas coa propia cultura.
- Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos e informáticos para crear acompañamentos.
- Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.

BLOQUE 3: MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

- Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.
- Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.

- Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.
- Coñece e identifica danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.
- Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.
- Planifica a coreografía de acordo coa estrutura musical dada.
- Colabora co grupo en coordinación e con respecto cara ás demais persoas.
- Expón as valoracións e as informacións recollidas ao longo do proceso de creación.
- Amosa interese por mellorar o produto final, e fai unha avaliación crítica do resulta.

11.- SECUENCIACIÓN POR TRIMESTRES

1º TRIMESTRE

PUNTO DE PARTIDA DO PRIMEIRO TRIMESTRE

- **Enfoque do trimestre.** Este trimestre comeza coa reflexión sobre o ruído fronte ao son e as súas calidades. O estudo da linguaxe musical farase relacionando estes conceptos e reflectíndoos na interpretación e na creación vocal de formas musicais e acompañamentos para distintos tipos de obras.

  Os nenos, que experimentaron a música e o ritmo de forma sistemática nos cursos anteriores, seguirán estudando como se representan os diferentes parámetros en linguaxe musical convencional. A comparación entre notación convencional e notación non convencional facilita a comprensión dos conceptos.

  A cultura musical intégrase en todas as sesións como contexto da creación, a través das audicións e co compositor que se estuda neste primeiro trimestre.

  Igualmente, a variedade de actividades vinculadas coa expresión corporal dos elementos da música permitirá que os nenos e as nenas interioricen eses conceptos máis facilmente.
- **O que os alumnos xa coñecen.** Os alumnos exploraron xa as calidades do son, a diferenza entre son e silencio e o valor do ritmo nas interpretacións musicais. Tamén practicaron diferentes interpretacións, vocais e instrumentais, prestando atención a estes parámetros.
- **Previsión de dificultades.** O alumno poderá encontrar dificultades á hora de agrupar os tempos da música en compases (binarios, ternarios e cuaternarios); así mesmo, poderalle resultar complicado encontrar as diferenzas entre os distintos tipos de voz que se dan na ópera. Tamén pode ter algunha dificultade ao aprender a figura da semicorchea.

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións con xestos asociados: “A saia da Carolina” “A vendima” “Cando a banda empeza a tocar” “Panxoliña”	Contidos	Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras. Reprodución de xogos motores e secuencias de movementos fixados ou inventados, procurando unha progresiva coordinación individual e colectiva.

	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais Identifica as manifestacións artísticas propias de Galicia Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC

	Criterio mínimo	Cumpre as normas da actividade de escoita e participa no canto e no baile.
Grafía convencional: As figuras As notas musicais no pentagrama Repetición con dous puntos e con casilla de 1º e 2º vez Tipos de compases	Contidos	Ditados rítmicos con figuras de negra,branca, redonda e corchea, e os seus silencios en compases binarios, ternarios e cuaternarios. Ditados melódico-rítmicos sinxelos. Coñecemento e aplicación da grafía musical convencional. Compases de 2/4, 3/4 e 4/4.
	Criterios de avaliación	Coñecer e usar a grafía musical convencional.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto. Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras.
	Competencias	CCL, CCEC, CMCT, CAA

	Criterio mínimo	Coñece a duración de cada figura. Coloca correctamente as notas no pentagrama. Distinguir e empregar adecuadamente os distintos símbolos de repetición. Distinguir un compás binario dun ternario.
A frauta: Interpretación de diferentes cancións e exercicios.	Contidos	Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao unísono e canons, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento. Frauta doce: dixitación da escala de dó sen alteracións.
	Criterios de avaliación	Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora. Participar en producións musicais sinxelas de maneira desinhibida e pracenteira, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.

	Estándar de aprendizaxe	Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras. Coñece a dixitación das notas na frauta.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Colle a frauta correctamente, soprando cunha intensidade adecuada e realizando a dixitación correspondente de cada nota.
Tipos de voces e as súas agrupacións.	Contidos	Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así como as posibles agrupacións vocais e corais
	Criterios de avaliación	Diferenciar as distintas voces humanas e as súas posibles agrupacións.
	Estándar de aprendizaxe	Distingue e clasifica tipos de voces, e agrupacións vocais e corais.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Diferenciar entre voces masculinas e femininas, así como as pequenas agrupacións fronte a un coro.

Instrumentos de percusión da aula: altura determinada e indeterminada.	Contidos	Recoñecemento de calidades dos sons: timbre. Instrumentos: clasificación técnica segundo a produción do son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos). Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao unísono e canons, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento Uso dos instrumentos de placas Orff e/ou percusión determinada ou indeterminada en acompañamentos de cancións e melodías relacionadas coa cultura galega e con outras culturas.

	Criterios de avaliación	- Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto. - Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos, e identificar as principais características de instrumentos doutras culturas. - Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora. - Participar en producións musicais sinxelas de maneira desinhibida e pracenteira, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.

	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. Identifica de forma visual e auditiva os instrumentos. Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos). Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento.
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC
	Criterio mínimo	Recoñece auditivamente os distintos instrumentos da aula. Manexa axeitadamente os distintos instrumentos.
Musicogramas: “O retorno de Peer Gynt” “Changing of the guards” de Bob Dylan	Contidos	Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado. Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical.

	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior
	Estándar de aprendizaxe	Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.
	Competencias	CCL, CSC, CAA, CSIEE
	Criterio mínimo	Diferenza as distintas partes que existen nunha obra musical seguindo un musicograma.
Os instrumentos: O violín O piano A guitarra	Contidos	Instrumentos: clasificación técnica segundo a produción do son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos). Agrupacións instrumentais (orquestra,banda, tuna etc.).
	Criterios de avaliación	Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos, e identificar as principais características de instrumentos doutras culturas.

	Estándar de aprendizaxe	Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos).
	Competencias	CCL, CCEC
	Criterio mínimo	Diferenciar no violín o mastro, a caixa de resonancia e o caravilleiro. Diferenciar no piano teclado, atril, pedais e caixa de resonancia. Diferenciar na guitarra o mastro, a caixa de resonancia e o caravilleiro.
Danzas: "Danza de San Lucas"	Contidos	Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal. Interpretación de danzas tradicionais galegas e doutras culturas

	Criterios de avaliación	Empregar as posibilidades expresivas do propio corpo en coordinación coas demais persoas, para realizar representacións musicais colectivas de forma lúdica Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.
	Estándar de aprendizaxe	Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas. Coñece e identifica danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural. Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas. Colabora co grupo en coordinación e con respecto cara ás demais persoas. Amosa interese por mellorar o produto final, e fai unha avaliación crítica do resulta
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC

	Criterio mínimo	Participar activamente na produción da danza. Recoñecer o corpo como forma de expresión artística.
Audicións: Música descriptiva.	Contidos	Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado.
	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior
	Estándar de aprendizaxe	Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical. Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
	Competencias	CCL, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Manter unha actitude correcta durante a escoita aportando a súa opinión persoal sobre a música escoitada.

2º TRIMESTRE

PUNTO DE PARTIDA DO SEGUNDO TRIMESTRE

- **Enfoque do trimestre.** Neste trimestre abordarase o tema dos sons como forma de comunicación. O traballo musical céntrase no proceso de creación, dun modo cada vez máis sistemático, de melodías a partir de modelos dados. Por outra parte, o estudo da linguaxe musical enfócase desde dúas perspectivas:

  Coma linguaxe universal co seu propio código, proponse un traballo sistemático e rigoroso de presentación e tratamento de elementos musicais, de modos específicos de representación do son e da música.

  Como soporte creativo para a expresión persoal,trabállanse modelos de notación musical non convencional nos que predomina a intuición musical, a expresión das propias ideas e sentimentos e a autonomía no proceso de creación musical.

  Finalmente, os obxectivos relacionados coa cultura musical intégranse ao longo das sesións como contexto da creación musical.

- **O que os alumnos xa coñecen.** Os alumnos están familiarizados cos tipos de escalas musicais, algúns dos signos musicais e os distintos tipos de compases. Tamén coñecen algunhas formas musicais como o rondó. Os alumnos xa dispoñen dos recursos suficientes para facer da música un medio de expresión, co que isto supón para o seu desenvolvemento persoal.

- **Previsión de dificultades.** O alumno poderá encontrar dificultades á hora de agrupar os tempos da música en compases (binarios, ternarios e cuaternarios); así mesmo, poderalle resultar complicado encontrar as diferenzas entre os distintos tipos de voz que se dan na ópera. Tamén pode ter algunha dificultade ao aprender a figura da semicorchea.

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións con xestos asociados: “Este mundo é o queremos” “Foliada de Muros” “Hai Ruada” “O meu reino”	Contidos	Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras. Reprodución de xogos motores e secuencias de movementos fixados ou inventados, procurando unha progresiva coordinación individual e colectiva.
	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.

	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais Identifica as manifestacións artísticas propias de Galicia Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Cumpre as normas da actividade de escoita e participa no canto e no baile.
Grafía convencional: Ligadura de unión O punto	Contidos	Ditados rítmicos con figuras de negra,branca, redonda e corchea, e os seus silencios en compases binarios, ternarios e cuaternarios. Ditados melódico-rítmicos sinxelos. Coñecemento e aplicación da grafía musical convencional. Compases de 2/4, 3/4 e 4/4.

	Criterios de avaliación	Coñecer e usar a grafía musical convencional.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto. Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras.
	Competencias	CCL, CCEC, CMCT, CAA
	Criterio mínimo	Coñece a duración de cada figura. Coloca correctamente as notas no pentagrama. Distinguir e empregar adecuadamente os distintos símbolos de repetición. Distinguir un compás binario dun ternario.
A frauta: Interpretación de diferentes cancións e exercicios. A nota Re agudo	Contidos	Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao unísono e canons, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento. Frauta doce: dixitación da escala de dó sen alteracións.

	Criterios de avaliación	Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora. Participar en producións musicais sinxelas de maneira desinhibida e pracenteira, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.
	Estándar de aprendizaxe	Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras. Coñece a dixitación das notas na frauta.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Colle a frauta correctamente, soprando cunha intensidade adecuada e realizando a dixitación correspondente de cada nota.
Interpretación de partituras non	Contidos	Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical.

convencionais.	Criterios de avaliación	Participar en producións musicais sinxelas de maneira desinhibida e pracenteira, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.
	Estándar de aprendizaxe	Identifica as partes dunha peza musical sinxela, e representa graficamente a súa estrutura.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Seguir en cada momento a parte da partitura non convencional.
Musicogramas: "Setimino" de Beethoven "The waltzing cat" Leroy Anderson	Contidos	Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado. Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Elementos musicais: indicacións de tempo e matices (fortísimo, forte, piano e mezzoforte; dinámica e reguladores

	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior
	Estándar de aprendizaxe	Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.
	Competencias	CCL, CSC, CAA, CSIEE
	Criterio mínimo	Diferenza as distintas partes que existen nunha obra musical seguindo un musicograma.
Os instrumentos: Tipos de frautas A Trompa A Tuba	Contidos	Instrumentos: clasificación técnica segundo a produción do son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos). Agrupacións instrumentais (orquestra,banda, tuna etc.).
	Criterios de avaliación	Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos, e identificar as principais características de instrumentos doutras culturas.
	Estándar de aprendizaxe	Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos).

	Competencias	CCL, CCEC
	Criterio mínimo	Diferenciar entre frautas de pico, traveseiras e galegas Diferenciar na trompa a embocadura, o cilindro e a campá. Diferenciar na tuba a boquilla, as chaves e a campá.
Danzas: "Marcha de Brian"	Contidos	Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal. Interpretación de danzas tradicionais galegas e doutras culturas
	Criterios de avaliación	Empregar as posibilidades expresivas do propio corpo en coordinación coas demais persoas, para realizar representacións musicais colectivas de forma lúdica Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.

	Estándar de aprendizaxe	Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas. Coñece e identifica danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural. Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas. Colabora co grupo en coordinación e con respecto cara ás demais persoas. Amosa interese por mellorar o produto final, e fai unha avaliación crítica do resulta
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participar activamente na produción da danza. Recoñecer o corpo como forma de expresión artística.
Audicións: “Abracadabra” de Alaska. “A música no cine”	Contidos	Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado.

“Estilos musicais”	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior
	Estándar de aprendizaxe	Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical. Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
	Competencias	CCL, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Manter unha actitude correcta durante a escoita aportando a súa opinión persoal sobre a música escoitada.

3º TRIMESTRE

PUNTO DE PARTIDA DO TERCEIRO TRIMESTRE

 Enfoque do trimestre. Neste trimestre propóñense avances notables en actividades relacionadas coa improvisación e coa interpretación instrumental e vocal. Hai tres obxectivos esenciais que persegue o traballo sobre interpretación instrumental:

Que os alumnos sexan capaces de ler e interpretar partituras con diversos instrumentos.

Que interpreten e creen melodías, ritmos e acompañamentos con diferentes fórmulas.

Que improvisen e experimenten a partir de fórmulas melódicas e rítmicas dadas.

No ámbito da cultura musical, preséntase a orquestra e traballase tanto a audición como a identificación das súas características sonoras.

Nas actividades relacionadas coa danza e co movemento, abórdase o traballo de creación e improvisación dunha coreografía a partir dun texto.

As audicións musicais convértense en apoios para o traballo sobre os ámbitos musicais anteriores.

- **O que os alumnos xa coñecen.** Os alumnos son capaces de distinguir as agrupacións vocais e as formas en que se manifestan (só, coros, ao unísono, a capela…). Tamén coñecen algunhas formas musicais que lles permitirán crear melodías. Así mesmo, coñecen unha gran variedade de instrumentos que son capaces de organizar en familias.
- **Previsión de dificultades.** Neste trimestre as dificultades poden aparecer á hora de crear unha melodía para despois compoñer unha obra integrándoa con outra. Tamén poden encontrar algunha dificultade ao aplicar os signos *Da Capo* e *Da Capo a Fine*. Será imprescindible explicarlles con moita claridade a estrutura dunha orquestra e como se organiza tendo en conta as familias de instrumentos.

TAREFA

Interpretación vocal das seguintes cancións con xestos asociados: “Levántate Maio” “Orquestra de animais” “No fondo do mar” “O sacristán de Coimbra” “Canción popular Africana”	Contidos	Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras. Reprodución de xogos motores e secuencias de movementos fixados ou inventados, procurando unha progresiva coordinación individual e colectiva.
	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.

	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais Identifica as manifestacións artísticas propias de Galicia Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Cumpre as normas da actividade de escoita e participa no canto e no baile.

Grafía convencional: A sílaba tónica e o acento Elementos da música	Contidos	Ditados rítmicos con figuras de negra,branca, redonda e corchea, e os seus silencios en compases binarios, ternarios e cuaternarios. Ditados melódico-rítmicos sinxelos. Coñecemento e aplicación da grafía musical convencional. Compases de 2/4, 3/4 e 4/4. Recreación musical e sonorización dun texto oral ou escrito
	Criterios de avaliación	Coñecer e usar a grafía musical convencional.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto. Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras.
	Competencias	CCL, CCEC, CMCT, CAA

	Criterio mínimo	Coñece a duración de cada figura. Coloca correctamente as notas no pentagrama. Distinguir e empregar adecuadamente os distintos símbolos de repetición. Distinguir un compás binario dun ternario. Elaborar unha melodía para un texto dado.
A frauta: Interpretación de diferentes cancións e exercicios.	Contidos	Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao unísono e canons, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento. Frauta doce: dixitación da escala de dó sen alteracións.
	Criterios de avaliación	Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora. Participar en producións musicais sinxelas de maneira desinhibida e pracenteira, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.

	Estándar de aprendizaxe	Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras. Coñece a dixitación das notas na frauta.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Colle a frauta correctamente, soprando cunha intensidade adecuada e realizando a dixitación correspondente de cada nota. Segue o pulso e ritmo adecuadamente na súa execución.
Interpretación de partituras non convencionais.	Contidos	Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical.
	Criterios de avaliación	Participar en producións musicais sinxelas de maneira desinhibida e pracenteira, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.
	Estándar de aprendizaxe	Identifica as partes dunha peza musical sinxela, e representa graficamente a súa estrutura.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC

	Criterio mínimo	Seguir en cada momento a parte da partitura non convencional.
Instrumentos de percusión da aula: altura determinada e indeterminada.	Contidos	Recoñecemento de calidades dos sons: timbre. Instrumentos: clasificación técnica segundo a produción do son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos). Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao unísono e canons, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento Uso dos instrumentos de placas Orff e/ou percusión determinada ou indeterminada en acompañamentos de cancións e melodías relacionadas coa cultura galega e con outras culturas.

	Criterios de avaliación	Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto. Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos, e identificar as principais características de instrumentos doutras culturas. Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora. Participar en producións musicais sinxelas de maneira desinhibida e pracenteira, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.

	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. Identifica de forma visual e auditiva os instrumentos. Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos). Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento.
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC
	Criterio mínimo	Recoñece auditivamente os distintos instrumentos da aula. Manexa axeitadamente os distintos instrumentos.

Musicogramas: “Concerto de Aranxuez” de Joaquín Rodrigo	Contidos	Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado. Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Elementos musicais: indicacións de tempo e matices (fortísimo, forte, piano e mezzoforte; dinámica e reguladores
	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior
	Estándar de aprendizaxe	Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.
	Competencias	CCL, CSC, CAA, CSIEE
	Criterio mínimo	Diferenza as distintas partes que existen nunha obra musical seguindo un musicograma.

Os instrumentos: Instrumentos de lingüeta simple e dobre A percusión na orquestra	Contidos	Instrumentos: clasificación técnica segundo a produción do son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos). Agrupacións instrumentais (orquestra,banda, tuna etc.).
	Criterios de avaliación	Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos, e identificar as principais características de instrumentos doutras culturas.
	Estándar de aprendizaxe	Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos).
	Competencias	CCL, CCEC
	Criterio mínimo	Diferenciar entre instrumentos de lingüeta simple e dobre.
Danzas: "Marcha procesional de Mato" de Luar na Lubre "Grease"	Contidos	Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal. Interpretación de danzas tradicionais galegas e doutras culturas

	Criterios de avaliación	Empregar as posibilidades expresivas do propio corpo en coordinación coas demais persoas, para realizar representacións musicais colectivas de forma lúdica Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.
	Estándar de aprendizaxe	Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas. Coñece e identifica danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural. Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas. Colabora co grupo en coordinación e con respecto cara ás demais persoas. Amosa interese por mellorar o produto final, e fai unha avaliación crítica do resulta
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC

	Criterio mínimo	Participar activamente na produción da danza. Recoñecer o corpo como forma de expresión artística.
Audicións: "O jazz en Galicia" "A música rock e folk en Galicia"	Contidos	Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado.
	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior
	Estándar de aprendizaxe	Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical. Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
	Competencias	CCL, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Manter unha actitude correcta durante a escoita aportando a súa opinión persoal sobre a música escoitada.

Concerto didáctico fóra ou no centro	Contidos	Asistencia a representacións musicais
	Criterios de avaliación	Escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relación existentes, e facer unha valoración posterior Procurar e seleccionar información co fin de planificar e organizar visitas culturais e a asistencia a espectáculos, festas, accións na rúa, festivais e concertos, así como intercambiar esa información co fin de contribuír á formación e á satisfacción persoal e colectiva, e encher o tempo de lecer.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Ter un comportamento correcto dentro da actividade dunha audición en directo, prestando toda a súa atención durante o evento
Festival de música e danza no centro escolar	Contidos	Elaboración dun proxecto de difusión da cultura musical Reprodución de pezas

		instrumentais e cancións sinxelas ao unísono e canons, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento Uso dos instrumentos de placas Orff e/ou percusión determinada ou indeterminada en acompañamentos de cancións e melodías relacionadas coa cultura galega e con outras culturas. Gravación e rexistro da interpretación. Proxecto: concerto ou musical. Creación de pequenas coreografías para obras musicais breves e de estrutura sinxela. Interpretación de danzas tradicionais galegas e doutras culturas. Proxecto: certame de danza.
	Criterios de avaliación	Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora. Participar en producións

		musicais sinxelas de maneira desinhibida e pracenteira, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración. Empregar as posibilidades expresivas do propio corpo en coordinación coas demais persoas, para realizar representacións musicais colectivas de forma lúdica. Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas. Improvisar en grupo danzas e movementos rítmicos sobre temas fixados con anterioridade oucon sons extraídos do contexto, expresando sentimentos e sensacións, e explicar con claridade as decisións tomadas ao longo do proceso de creación, as dificultades atopadas e as solucións adoptadas.
	Estándar de aprendizaxe	Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con

		distintos agrupamentos, con e sen acompañamento Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social. Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participa activamente no ensaio e posta en escena das obras poñendo todo o seu interese e esforzo.

Addenda resumo mínimos avaliación de 5º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

- **Interpretación vocal**

Criterio mínimo	- Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente ampliando o rexistro.

- **Interpretación instrumental**

15. C riterio mínimo	Le e toca partituras con rexistro de 8ª na placa e na frauta

16. C riterio mínimo	Amplia o rexistro de 8ª coa frauta

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	- É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª ou 5ª

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	Coñece as subfamilias e clasifica nelas os instrumentos.

Grafía musical

Criterio mínimo	- Escribe e le as figuras e notas no pentagrama ampliando o rexistro de 8ª

Criterio mínimo	- Coñece signos de amliación da duración, como puntiño e ligadura.

Criterio mínimo	- Entende e escribe as notas alteraradas e os signos de repetición.

Audicións

Criterio mínimo	- Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	- Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos coñecendo puntos ou pasos básicos.

Informática Musical

Criterio mínimo	É quen de escribir partituras simples no Musescore, doutras persoas ou de creación propia.

Criterio mínimo	É quen de manexar o Audacity para realizar gravacións.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

EDUCACIÓN MUSICAL - 6º

CENTRO: CEIP PLURILINGÜE A.R.CADARSO

ANO ACADÉMICO: 2021-2022

ÍNDICE:

1.- Introdución e normas básicas covid.....páx. 3

2.- A Educación artística........................... páx. 9

3.- As competencias básicas.....................páx. 12

4.- A atención á diversidade......................páx. 26

5.- Contidos transversais ....páx. 27

6.- A avaliación na Educación Primaria.... páx. 29

7.- A metodoloxía didáctica ....páx. 32

8.- Contidos...páx. 34

9.- Criterios de avaliación......................... páx.36

10.- Estándares de aprendizaxe páx.37

11.- Secuenciación por trimestres dos contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, competencias clave e criterios mínimos..................................... páx. 39

1.- INTRODUCCIÓN.

Esta programación é unproxectoque pretende acadar unha serie de intencións educativas previstas: obxectivos e competencias básicas. Este feito será posible a través do establecemento dunhas propostas educativas concretas, que redundou na elaboración dunha secuencia de unidades didácticas que configurou as programacións de aula e que ten como fin o traballo dos contidos establecidos para o curso en cuestión. Dedúcese polo tanto unha necesidade de planificación e de orde, que se antollan fundamentais no proceso de ensino – aprendizaxe.

Pola natureza dos seus compoñentes, esta programación non é un documento pechado, senón provisto de dúas condicións esenciais: apertura e flexibilidade. Estas dúas pautas permitirán o manexo de situacións imprevistas, a toma de camiños alternativos ou a posibilidade de introducir melloras mediante un proceso continuo de retroalimentación.

Aínda que xa implícitos na formulación dos obxectivos e nas competencias básicas, debemos resaltar que este plan de acción pretendeu unha especial consideración a aspectos que afectan á Natureza, á Sociedade en xeral e ao Individuo en particular pola súa importancia e o seu carácter acuciante no entorno do alumnado, polo tanto é patente o compromiso cun enfoque interdisciplinar e globalizado e coa educación en valores.

O centro para o que se propón a programación eríxese no municipio costeiro de Noia, situado na Ría de Muros e Noia, na provincia de A Coruña. O estrato socio-económico xeral é medio-baixo, adicándose unha alta porcentaxe dos pais a tarefas relacionadas co marisqueo e o comercio. Dado o interese turístico da zona, tamén hai pais e nais propietarios de negocios de hostalería.

A disposición horaria do centro é: xornada continuada de 9’30 a 14’30 horas. No que atinxe ao ámbito sociolingüístico, cabe sinalar que a tendencia destes últimos anos é a que lingua máis utilizada é o castelán .

A nivel musical existe conservatorio local, dúas academias privadas de música, clases de música e baile tradicional, ballet e baile moderno.

Debido ás condicións especiais deste curso, polo Covid 19, a antedita programación farase efectiva seguindo as instrucións da orde do 30 de xullo. Para elo

terase en conta que, principalmente, o primeiro trimestre será un tempo de reforzo das aprendizaxes non acadadas no curso anterior.

Logo de lido o informe final individualizado do curso anterior, procederase a realizar a avaliación inicial, e, coa información obtida, procederase a reforzar as aprendizaxes e competencias non acadadas do curso anterior, utilizando metodoloxías globais que promovan a aprendizaxe cooperativa, o uso das tics, a autoaprendizaxe, o pensamento crítico, creativo e a investigación a través do traballo por proxectos.

Especial atención prestarase aos problemas que pode ocasionar o canto ou os instrumentos de vento, que tan só se utilizarán de xeito individual a distancia de 3 metros do resto do grupo, ou de xeito grupal, no exterior e coa distancia citada.

E atendendo sempre a unha posible semipresencialidade, ou non presencialidade, tódolos contidos posibles serán presentados a través da Aula virtual do centro, para habitualos a ser usuarios cotiás de dita ferramenta, tal e como se fixo o curso anterior.

MARCO LEGAL:

- LOE Texto consolidado coas incorporacións da LOMCE (BOE 30-12-2013)
- LOMCE Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa
- Lei Orgánica 2/2006 de Educación do 3 de maio
- Decreto 105/2014 do 4 de Setembro, polo que establece o currículo para a Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación.
- Orde do 6 de outubro de 1995 sobre regulación do reforzo educativo e a adaptación curricular.
- Decreto 320 do 26 de xullo de 1996 de ordenación da educación de alumnado con necesidades educativa especiais.

A TEMPORALIZACIÓN

Seguirase o calendario escolar do presente, observamos que disporemos de aproximadamente unhas trinta e cinco sesións para a súa aplicación, tendo en conta a posibilidade de festivos locais, saídas...etc.

A AULA DE MÚSICA:

Sitúase no andar primeiro do edificio do centro.. A súa disposición será acorde coa metodoloxía a empregar**,** procurarase unha boa organización espacial, facilitando espazos de traballo en grupo e organizando os recursos materiais de xeito que estean accesibles cando sexa preciso, pero recollidos cando non. A aula está distribuída da seguinte maneira***:*** as cadeiras con paleta dos alumnos dispóñense en filas ocupando a parte dianteira da aula, orientadas cara a pizarra que se dispón na parte frontal. O espazo posterior destinarase á práctica vocal, instrumental (orquestra Orff), corporal, traballos colectivos, etc Na marxe dereita da aula hai armarios e mesas para gardar instrumentos, materiais e libretas. Isto facilitará ter a aula ordenada. Na marxe esquerda da aula está a mesa de traballo do mestre onde dispoñemos do ordenador conectado ó canón proxector, o equipo de son, e o teclado. Fóra da aula, na biblioteca contamos cuns andeis en forma de pentagrama onde poden gozar de lecturas relacionadas coa música e dos audiocds. Contamos cun local á parte onde realizamos radio escolar nos recreos, agás os venres, que abrimos a aula de música para que os que queiran poidan actuar cantando, bailando ou tocando o seu instrumento. Aínda que este ano, todo o anterior está condicionado polas normas covid de distanciamento e desinfección.

A EDUCACIÓN PRIMARIA

A finalidade da educación primaria é facilitarlle ao alumnado alumnas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalo para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.

A acción educativa nesta etapa procurará a integración das experiencias e as aprendizaxes do alumnado e adaptarase aos seus ritmos de traballo.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepárárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

OS PRINCIPIOS DIDÁCTICOS

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1. Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A LOMCE xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias básicas. As competencias van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que comentamos*; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

A METODOLOXÍA EDUCATIVA

Baséase nos principios de intervención educativa que concretamos do seguinte xeito:

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.

- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma.

2.- A EDUCACIÓN ARTÍSTICA

A expresión artística é connatural ás persoas desde a orixe dos tempos como medio de comunicación, vía para descargar enerxías, actividade pracenteira, evasión ou instrumento para acadar o equilibrio interior, posibilidade de lograr unha aprendizaxe emocional ou forma de cuestionar o establecido.

As diferentes manifestacións artísticas teñen unha presenza constante no medio e na vida privada e pública das persoas. As artes son imprescindibles no desenvolvemento expresivo individual e social e son parte esencial do patrimonio cultural. Con elas somos quen de darlle forma á nosa imaxinación, empregando o razoamento e a emoción; con elas participamos en proxectos individuais e colectivos que contribúen á construción da identidade persoal e social, con elas conformamos a identidade nacional, e mantemos un diálogo aberto e constante coas outras culturas, proporcionando espazos de relación nos cales flúen experiencias, significados, emocións, sentimentos, ideas e pensamentos.

Na educación primaria, a área de Música desenvolverá as capacidades básicas relacionadas coa percepción e interpretación das representacións musicais e coa expresión de pensamentos, sentimentos e emocións; é dicir, desenvolverá a dimensión comunicativa dos procesos artísticos.

A linguaxe musical constitúe un ámbito artístico específico con características propias. No ámbito da música e dos eixes en que se articula a área (percepción e expresión) distribúense os contidos en dous bloques.

Esta maneira de estruturar o conxunto de contidos da área non indica en absoluto que se deban desenvolver independentemente uns doutros, o que queda de manifesto ao comprobar a interrelación que existe entre eles.

O *bloque 1 Escoita*, recolle os contidos relacionados co desenvolvemento de capacidades de discriminación auditiva e de audición comprensiva.

O *bloque 2 Interpretación musical*, aborda o desenvolvemento de habilidades técnicas e de capacidades vinculadas coa interpretación e coa improvisación e a creación de distintas producións musicais resultantes da exploración, da selección e da combinación de movementos e de sons.

O bloque 3 A música, o movemento e a danza, está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

Os elementos da música e os seus referentes culturais non se disocian dela; por isto, tanto os contidos da linguaxe musical coma os referidos á música como expresión cultural están explícitos ou implícitos nos dous bloques.

A actividade do alumnado é moi importante para que esa aprendizaxe se produza. Non se trata só dunha actividade externa, senón, e fundamentalmente, dunha actividade mental que lle permita formular interrogantes e buscar estratexias para resolvelos, relacionar o que sabe co novo que se lle presenta e abordar novas propostas nas que a percepción, expresión, reflexión e intercambio de ideas formarán parte esencial do proceso de aprendizaxe. O traballo artístico deberá partir da experiencia persoal, dos saberes que o alumnado posúe social e colectivamente e da investigación e recoñecemento das propias características e posibilidades. A progresión do alumnado require de estratexias persoalizadas que lle permitan avanzar e afianzar destrezas, coñecementos e actitudes no ámbito musical. Neste contexto debe estar presente a loita contra os estereotipos e os roles preestablecidos, polo que se deben proporcionar oportunidades, alternativas e recursos múltiples que faciliten a reflexión e o desenvolvemento do xuízo crítico.

OBXECTIVOS DA ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA.

1. Desenvolver mecanismos de sensibilidade estética para promover a percepción e

a expresión de ideas, emocións, sentimentos e vivencias.

2. Formar progresivamente o sentido estético persoal como recurso para apreciar e valorar elementos constitutivos das artes e obras verdadeiramente artísticas; desenvolver o xuízo crítico e o posicionamento pluralista na aproximación ás obras artísticas e ás autoras e autores.
3. Indagar nas posibilidades do son, da imaxe e do movemento como elementos de representación e de comunicación e utilizalas para expresar ideas e sentimentos, contribuíndo con iso ao equilibrio afectivo e á relación coas demais persoas.
4. Explorar e coñecer materiais e instrumentos diversos e adquirir códigos e técnicas específicas das diferentes linguaxes artísticas para utilizalos con fins expresivos e comunicativos.
5. Aplicar os coñecementos artísticos na observación e na análise de situacións e de obxectos da realidade cotiá e de diferentes manifestacións do mundo da arte e da cultura para comprendelos mellor e formar un gusto propio.
6. Manter unha actitude de busca persoal e colectiva, articulando a percepción, a imaxinación, a indagación e a sensibilidade e reflexionando á hora de realizar e gozar de diferentes producións musicais.
7. Recoñecer que as diversas manifestacións da arte e da cultura son fonte de coñecemento, foron realizadas por homes e por mulleres e reflicten a súa experiencia e percepción da vida.
8. Coñecer algunhas das posibilidades dos medios audiovisuais e das tecnoloxías da información e da comunicación en que interveñen a imaxe e o son, e empregalas como recursos para a observación, a busca de información e a elaboración de producións propias, xa sexa de forma autónoma ou en combinación con outros medios e materiais.
9. Valorar e compartir manifestacións artísticas do patrimonio cultural galego apreciando a súa riqueza e diversidade e comprometéndose na súa defensa, conservación e difusión.
10. Coñecer e valorar diferentes manifestacións artísticas do patrimonio cultural doutros pobos, colaborando na conservación e renovación das formas de expresión locais e nacionais e estimando o enriquecemento que supón o

intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo contorno.

11. Desenvolver unha relación de autoconfianza coa produción artística persoal, respectando as creacións propias e as das outras persoas, cunha actitude de interese e de admiración polo distinto e/ou novo, sabendo recibir e expresar críticas e opinións, e utilizándoas como recurso para a mellora.

12. Participar activamente en producións artísticas de forma cooperativa, asumindo distintas funcións e colaborando na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final o máis satisfactorio posible.

13. Coñecer algunhas das profesións dos ámbitos artísticos, interesándose polas características do traballo dos artistas e gozando como público na observación e recreación das súas propias producións.

14. Valorar no contorno próximo as intervencións artísticas das que cumpriría dispor co fin de crear espazos esteticamente agradables que contribúan a mellorar a calidade de vida.

3.- AS COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave da educación primaria son o conxunto de destrezas, coñecementos e actitudes axeitadas ao contexto que todo o alumnado debe alcanzar para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa e a integración social.

O currículo da Educación Primaria deberá incluír, de acordo co establecido no Anexo I do Real Decreto 1513/2006, do 7 de decembro, cando menos, as competencias básicas que a seguir citamos, precisando os obxectivos xerais que prevé a Xunta de Galicia con respecto a estas, así como unha descrición referida á achega á área de Música:

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e utilizar apropiadamente a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura e de respecto á diversidade lingüística.

- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

Achegas á área de Música:

Permite o aumento significativo da riqueza en vocabulario específico; a participación en intercambios comunicativos sobre experiencias de audición e interpretación (coloquios, debates, diálogos); a descrición de procesos de traballo; a argumentación sobre as solucións dadas ou na valoración da obra artístico musical e o achegamento a textos variados (informativos, narrativos, descritivos) nos que se presente información sobre autores, intérpretes, épocas, estilos. Por outro lado, a linguaxe literaria presenta multitude de figuras retóricas (metáfora, sinestesia, onomatopea) de indubidable proxección e interese para o traballo de educación musical.

Competencia matemática e competencias clave en ciencia e tecnoloxía

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos a situacións da súa vida cotiá.

Achegas á área de Música:

As experiencias levadas adiante por medio da Educación Artística van favorecer a percepción, estruturación e representación de contidos de concepto, procedemento e actitude ligados á percepción e estruturación do espazo (danza) e do tempo (ritmo). Fai posible o estudo e comparación de materiais empregados na área e a súa relación con prezos e ofertas puntuais, o que implica educación para o consumo, ámbito formativo que tamén pode atopar en Educación artístico-musical un referente esencial para o seu estímulo.

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do medio natural, social e cultural; as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

Achegas á área de Música:

Estimular a apreciación do medio a través do traballo perceptivo e representativo con sons, ruídos e movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas. O medio pode ser pretexto para a creación artística; o traballo de educación musical explórao e incorpórao recreándoo para darlle unha dimensión que proporcione gozo e contribúa ao enriquecemento da vida das persoas. Por outra parte, a Educación artística musical ten en conta outra dimensión igualmente importante, a que compete ás agresións que deterioran a calidade de vida, como a contaminación acústica e a necesidade de contribuír a preservar un medio físico agradable e saudable.

COMPETENCIA DIXITAL

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Iniciarse no uso para a aprendizaxe das tecnoloxías da información e da comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que recibe e elabora.
- Empregar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

A Educación artístico musical dá pulo á utilización básica do ordenador e do conxunto de tecnoloxías da información e comunicación para amosar procesos relacionados coas artes (acceso, observación e expresión). Permite a creación de producións artísticas integrando distintas linguaxes (plástica, visual, verbal, musical), a análise da imaxe, do son e das mensaxes que estes transmiten, a procura de información sobre manifestacións artísticas próximas á localidade

onde está o centro ou a aquelas que se celebren na Comunidade de Galicia para o seu coñecemento e gozo do alumnado, e, tamén, á selección ou intercambio de informacións referidas a creacións musicais do pasado e do presente doutros pobos, culturas e momentos. O seu emprego facilitará o achegamento, aprecio e consideración da obra musical como manifestación artística dentro dun determinado contexto sociocultural e a súa achega á cultura e pautas de vida da Comunidade de Galicia e do conxunto do Estado. Os traballos orientados a impulsar esta competencia incidirán na procura, selección, valoración, gravación e análise de propostas de raíces, instrumentos e autores.

Competencias sociais e cívicas

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer e apreciar os valores e as normas da convivencia, aprender a actuar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e de oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona o alumnado.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e prevención dos accidentes de tráfico.
- Coñecer, valorar e gozar do seu contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.

- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

A área favorece a cooperación, a asunción de responsabilidades, o seguimento de normas e instrucións, o coidado e conservación de materiais e instrumentos. No ámbito da educación artística, a interpretación e a creación musical supón, en moitas ocasións, un traballo en equipo. O seguimento destes requisitos forma no compromiso cos demais, na esixencia que ten a realización en grupo, e na satisfacción que proporciona un produto que é froito do esforzo común. A planificación e realización de producións artístico musicais de forma cooperativa permite e esixe ir asumindo distintas funcións e colaborar na resolución dos problemas que se presenten para conseguir un produto final satisfactorio. O desenvolvemento desta competencia permitirá que os alumnos cheguen a participar de maneira máis activa en manifestacións vocais, instrumentais ou coreográficas relacionadas coa expresión de sentimentos e emocións propias e colectivas.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, as interaccións entre eles, e as posibilidades de defensa, mellora e conservación deste.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas, desenvolvendo a sensibilidade estética e a capacidade de gozo nas súas diferentes manifestacións e iniciándose na construción de propostas persoais.
- Coñecer, comprender, valorar e respectar as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por ningunha causa.

Achegas á área de Música:

Destacable resulta a achega da *competencia cultural e artística*. Así, o noso proxecto estuda os diferentes códigos artísticos, técnicas e recursos propios da audición e da expresión musical, axudando ao alumnado a iniciarse na percepción e na comprensión do mundo que o rodea e a ampliar as súas posibilidades de expresión e comunicación cos demais. Ademais, a posibilidade de representar unha idea, emoción ou sentimento de forma persoal, valéndose dos recursos que as linguaxes musical e corporal proporcionan.

A Comunidade de Galicia posúe un patrimonio cultural e artístico de enorme valor e proxección, representado por obras de indubidable interese estatal e universal. Ao tempo, os acontecementos artísticos de actualidade que nela teñen lugar (exposicións, feiras, certames) configuran un medio de gran riqueza e potencialidade para favorecer no alumnado o interese por gozar e aprender a través da arte. O desenvolvemento da área na súa dimensión musical achega os coñecementos esenciais para que o alumno chegue a analizar, sintetizar e valorar as manifestacións musicais máis significativas do folclore, da música popular, da música culta e da contribución que todas elas poden facer á vida persoal e á da Comunidade de Galicia. A materialización desta competencia favorecerá o coñecemento e aprecio de obras do folclore popular galego e de diferentes épocas e estilos, autores e intérpretes recoñecidos na Comunidade, no conxunto do territorio español e de transcendencia e repercusión europea e intercontinental.

En conxunto, o labor educativo exercido desde a Música favorece o coñecemento, a comprensión e a valoración das manifestacións artístico musicais do patrimonio cultural propio e doutros pobos. Poden colaborar na conservación e renovación das formas de expresión locais, autonómicas e estatais, estimando o enriquecemento que supón o intercambio con persoas de diferentes culturas que comparten un mesmo medio.

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na

aprendizaxe.

- Utilizar estratexias persoais e variadas para obter, seleccionar, organizar, transformar, representar e comunicar a información.

Achegas á área de Música:

O traballo de pescuda sobre propostas musicais fai preciso a busca, no establecemento de pautas de análise e síntese, de inferencias e de avaliación crítica. Neste sentido, a área ha proporcionar protocolos de investigación e planificación de procesos susceptibles de seren empregados noutras aprendizaxes. O esforzo, o traballo constante e a disciplina que acompañan a boa práctica musical, tamén constitúen referentes de gran valor para estimular o aprender a aprender.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

Obxectivos xerais do currículo oficial:

- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o do resto das persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos cales se relaciona.
- Fomentar a práctica e o respecto de normas cívicas e de aspectos de educación viaria, asumindo comportamentos que incidan na vida saudable, no consumo responsable, na seguridade e na prevención dos accidentes de tráfico.
- Desenvolver as capacidades afectivas en todos os ámbitos da persoalidade e nas relacións co resto das persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Achegas á área de Música:

As situacións de observación, escoita e expresión artístico musical favorecen o coñecemento dun mesmo, dos propios intereses, emocións e sentimentos, a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, a procura de solucións, o adquirir coñecementos e a elaboración de plans. Ao facer a exploración e pescuda dos mecanismos apropiados para definir posibilidades, buscar solucións e adquirir coñecementos, promóvese de forma relevante a autonomía e iniciativa persoal. O proceso que leva ao alumno desde a exploración inicial ata o produto final require unha planificación previa e demanda un esforzo por acadar resultados orixinais, non estereotipados. Por outra parte, esixe a elección de recursos tendo presente a intencionalidade expresiva do produto que se desexa lograr e a revisión constante do que se fixo en cada fase do proceso coa idea de melloralo se fose preciso. A creatividade esixe obrar con autonomía, poñer en marcha iniciativas, barallar posibilidades e solucións diversas. O proceso non só contribúe á orixinalidade e á busca de formas innovadoras, senón que tamén xera flexibilidade: ante un mesmo proxecto poden darse diferentes respostas e estas poden e deben adaptarse ás condicións que poidan presentarse na súa evolución.

DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE NA PROGRAMACIÓN PARA A ÁREA DE MÚSICA

COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜISTICA

- Aplicar o vocabulario relacionado cos contidos da educación musical para posibilitar o avance do intercambio comunicativo e a expresión de emocións e opinións persoais.
- Escribir e ler os nomes das notas.
- Aprender un repertorio de cancións (orais e escritas) referidas ao tema da unidade didáctica.
- Aprender rimas, coplas, trabalinguas e adiviñas.
- Facer un comentario individual dos sons do contorno que escoitan, para discriminar na unidade, e das experiencias de contacto cos obxectos, seres vivos ou elementos da natureza que os producen.

- Ser capaces de elaborar preguntas coherentes sobre os elementos que caracterizan a linguaxe musical e manexar a diversidade de respostas.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Describir oralmente os diferentes elementos que observen nunha imaxe.
- Utilizar a voz e o corpo como instrumentos de expresión e comunicación.
- Relacionar o ritmo musical e as palabras e frases escritas.
- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS CLAVE EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

- Traballar a preescritura musical (concepto de liña e espazo).
- Traballar as figuras musicais e o silencio e a súa duración proporcional.
- Iniciar o ensino dos compases como unidade de medida na música escrita.
- Presentar, completar e construír os compases binarios e ternarios coa negra como unidade de pulso.
- Identificar e reproducir fórmulas e esquemas rítmicos sinxelos.
- Traballar visual e auditivamente e interpretar a proporción matemática utilizada nos ritmogramas e a súa relación coa lonxitude da melodía.
- Traballar as figuras xeométricas nas fichas do alumno.
- Traballar as figuras xeométricas coas coreografías que acompañan as cancións e as danzas.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Escoitar, diferenciar e valorar as posibilidades sonoras dos obxectos que están próximos ao medio no que viven.
- Coñecer instrumentos fixándose no material de corpo vibrante e na súa orixe (árbores, canas, pel ou vexigas de animais, metais...).

- Conocer visual e auditivamenteanimales domésticos e de granja, trabajando los parámetros del sonido.
- Coñecer visual e auditivamente:
  - Animais domésticos e de granxa, traballando os parámetros do son.
  - Animais do bosque e outros ecosistemas naturais, traballando os parámetros do son.
  - Os sons das máquinas que nos rodean na nosa vida.
  - Os medios de transporte, traballando os parámetros do son.
- Coñecer os fenómenos atmosféricos, discriminando os sons que xeran, traballando os parámetros do son.
- Discriminar os sons da casa e a educación dos alumnos na axuda da realización das tarefas caseiras, sen connotacións sexistas.
- Discriminar sons asociados con profesións.
- Diferenciar entre os sons que producen tranquilidade ou intranquilidade de xeito particular.

COMPETENCIA DIXITAL

- Presentar os aparellos e soportes de tecnoloxía dixital e analóxica de son: radiocasetes, CD, reprodutores mp3, mp4...
- Utilizar métodos audiovisuais para ver e escoitar sons, instrumentos propios da comunidade e doutras culturas.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para:
  - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que se citan no texto das cancións.
  - Buscar e visualizar obxectos, fenómenos atmosféricos ou instrumentos que participan nas audicións de música culta.
  - A procura e organización de informacións relacionadas coa música (concertos, biografías, crítica, prezos).
  - A creación musical.
  - A procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.

- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da nosa cultura.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

- Desenvolver habilidades de cooperación para conseguir un resultado do grupo satisfactorio.
- Comprender a realidade da pluralidade social actual coa que convivimos e aprender a respectarnos.
- Respectar as quendas de xogo.
- Respectar e ter actitude de escoita nas intervencións individuais dos compañeiros.
- Aceptar nas danzas e coreografías aos compañeiros/as sen discriminar a ninguén.
- Fomentar a práctica e o respecto das normas cívicas e dos aspectos da educación viaria.
- Coñecer, valorar e gozar do contorno natural, social e cultural, fomentando a súa conservación.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean
- Participar nas actividades vocais, instrumentais e coreográficas de grupo con interese e sen inhibicións.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio

cultural propio.

- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comunidade.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Percibir e comprender o mundo no que viven cando escoiten sons do seu contorno, gozando do mesmo e valorándoo.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Ter curiosidade cara ás fontes sonoras dos instrumentos que manexa na escola e os que soan nas audicións de música culta.
- Valorar as cancións populares como expresión cultural dos pobos, enriquecendo a súa bagaxe cultural.
- Ser capaz de valorar as obras musicais procedentes doutras comunidades españolas, europeas ou universais.
- Escoitar e aprender a música culta mediante a participación activa, fomentando o interese pola música dos nosos devanceiros.
- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Valorar as manifestacións culturais do folclore da nosa comunidade e doutras culturas.
- Expor de forma clara e ordenada, valoracións relacionadas cos intereses musicais dos que nos rodean.
- Representar sons mediante a expresión plástica.
- Debuxar os instrumentos escolares que coñecen.

- Respectar as manifestacións musicais das diferentes zonas da nosa comundade
- Finalizar debuxos e colorear con interese e pulcritude.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).
- Potenciar a expresión corporal na dramatización de cancións e na música culta.
- Gozar coa audición e contemplación de manifestacións artístico musicais da nosa comunidade valorándoas como elementos significativos do patrimonio cultural propio.
- Fomentar as relacións e o contacto entre os mozos/as sen rexeitar ou discriminar a ninguén.
- Valorar o corpo e a voz nas actividades de canto, movemento, danza e dramatización, desenvolvendo a sensibilidade necesaria para aprecialo.
- Realizar un traballo creativo, responsable e entusiasta para conseguir un resultado positivo nas actividades de grupo; dentro dun marco de cooperación entre os alumnos/as.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

- Participar na escoita, audición e interpretación de obras musicais sinxelas, mostrando actitudes de respecto e colaboración cos demais.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc...).
- Coordinar diversos recursos expresivos (canto, mimo, movemento rítmico e danza) nas producións musicais propias e colectivas.
- Aprender a ter capacidade autocrítica, reflexionando sobre o esforzo e logros conseguidos por medio da autoavaliación.
- Ter iniciativa persoal na elaboración de fichas creativas, así como nos acabados plásticos das follas

- Expor de forma ordenada valoracións relacionadas cos intereses musicais dos nosos compañeiros/as.
- Traballar a iniciativa individual e a cooperación nas montaxes coreográficas acomodadas ao seu nivel de desenvolvemento.
- Ter curiosidade e interese individual na aprendizaxe de conceptos musicais e interdisciplinares.
- Describir de xeito significativo instrumentos musicais propios doutras culturas.
- Aprender e practicar estratexias lingüísticas para realizar oralmente descricións dos sons que escoitan coa axuda dun apoio visual.
- Describir de xeito ordenado e significativa instrumentos musicais propios da cultura da nosa comunidade.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música
- Elaborar algunha ficha en grupo ou por parellas para aprender uns doutros na posta en común, respectando as opinións dos compañeiros/as.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

- Ampliar as posibilidades de comunicación cos demais e de expresión persoal mediante a utilización de recursos musicais.
- Discriminar as semellanzas e diferenzas respecto ás emocións e sentimentos evocados por algunhas manifestacións musicais en nós e nas persoas que nos rodean.
- Utilizar con precaución e coidado os materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, a interpretación e a creación musical.
- Desenvolver a confianza en si mesmos mediante as dramatizacións e as coreografías (en grupo), ademais de fomentar o espírito de superación nas actividades individuais, grazas aos eloxios e ánimos do profesorado.
- Valorar e coidar a voz, cantando sen forzar as cordas vocais, de forma natural e desinhibida.
- Usar técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar información relacionada con contidos musicais (o subliñado, o resumo, etc).

- Elaborar fichas individualmente para desenvolver hábitos de esforzo, traballo individual, iniciativa persoal, curiosidade e creatividade na aprendizaxe.
- Adquirir habilidades para a prevención e resolución pacífica de conflitos que poidan xurdir ao formar parellas, grupos, quendas de xogo...
- Representar escenas e personaxes con diferentes recursos: mímica, ritmo e canto.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e organización de informacións relacionadas coa música, así como para a creación musical.
- Manifestar actitudes de coidado dos materiais, instrumentos e aparellos útiles para a escoita, interpretación e creación musical.
- Saber apreciar o contorno que nos rodea a través dos sons ou movementos presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas e realizar propostas para o seu avance.
- Fomentar a práctica de respecto das normas cívicas e de educación viaria.
- Empregar as tecnoloxías da información e da comunicación para a procura, selección, organización e interpretación de informacións sinxelas sobre as diferentes linguaxes musicais.

4.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Finalidade: garantir un adecuado desenvolvemento do alumnado en función das súas necesidades educativas:

Alumnos con dificultade de aprendizaxe:

- Establecer mecanismos de reforzo a nivel organizativo e curricular.
- Realzar adaptacións que potencien o desenvolvemento das competencias básicas.
- Modificar os obxectivos e criterios de avaliación en función das adaptacións.

Alumnos con altas capacidades intelectuais:

- Flexibilizar a duración das etapas educativas.

5.- OS CONTIDOS TRANSVERSAIS

O currículo oficial recoñece a importancia de promover o desenvolvemento de novas actitudes e valores. Por iso, contén un conxunto de ensinanzas que, integradas no propio programa das áreas, atravésano ou imprégnano. Reciben a denominación xenérica de ensinanzas comúns ou transversais. A **LOE**, no seu artigo 19. 2, de principios pedagóxicos, determina que, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das áreas da etapa, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación e a educación en valores traballaranse en todas as áreas.

Este documento amosa a integración das ensinanzas transversais nos obxectivos, nas competencias, nos diferentes bloques de contido e nos criterios de avaliación que se poderían plasmar na área de Música desta maneira:

EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA

- Amosar actitudes de solidariedade, colaboración e axuda á hora de realizar actividades de grupo.
- Aceptar as limitacións propias e respectar as dos demais.
- Valorar o noso patrimonio musical, como parte do patrimonio cultural e artístico de Galicia.

EDUCACIÓN PARA A PAZ

- Partir do diálogo como principio para resolver os conflitos.
- Aprender a non impoñer as nosas propostas frontes ás dos demais.
- Tentar ofrecer a nosa propia experiencia como forma de axuda á dos demais, principalmente na realización de actividades en grupo.

EDUCACIÓN AMBIENTAL E PARA A SAÚDE

- Coidar a hixiene do aparato vocal mediante o control da voz, a respiración, a articulación ..., para poder cantar e falar correctamente.

- Potenciar a través da música, a capacidade de relaxación e control para eliminar tensións.
- Desenvolvemento de actitudes críticas sobre a contaminación acústica e os posibles prexuízos que esta produce na nosa saúde.
- Valorar e procurar o silencio como condición necesaria para o desenvolvemento das experiencias musicais.

EDUCACIÓN PARA O CONSUMO RESPONSABLE

- Ser quen de ensinar ao noso alumnado a necesidade de actuar con responsabilidade diante da cantidade de música que o mercado ofrece, evitando a influencia perniciosa da publicidade.

CULTURA DA NOSA COMUNIDADE AUTÓNOMA

- Usar a música como medio ideal para coñecer as manifestacións culturais de Galicia, e a partir de aquí as doutras comunidades españolas, europeas e universais.

6.- A AVALIACIÓN NA EDUCACIÓN PRIMARIA

A avaliación debe abranguer tanto a actividade de ensinanza coma a de aprendizaxe e que debe ser constituído un proceso continuo, sistemático, flexible e integrador. Este proceso ten como obxectivos:

- Coñecer a situación de partida dos compoñentes que inciden no proceso no momento en que se propón a avaliación.
- Facilitar a formulación dun modelo de actuación adecuado ao contexto, en función dos datos anteriores.
- Seguir a evolución do desenvolvemento e aprendizaxe dos alumnos.
- Tomar as decisións necesarias para adecuar o deseño e desenvolvemento da nosa acción educadora ás necesidades e logros detectados nos alumnos nos seus procesos de aprendizaxe.

OS CRITERIOS DE AVALIACIÓN

O currículo oficial establece uns criterios que constitúen enunciados que indican que avaliar *para cada área*. Os centros deberán concretar e adaptar estes criterios nas súas propostas curriculares.

Estes criterios terán en conta:

- O progreso do alumno en todas as áreas do currículo.
- Os diferentes elementos do currículo.
- A adquisición das competencias básicas.
- A necesidade de establecer medidas de reforzo.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Os estándares de aprendizaxe son os distintos niveis de coñecemento e habilidades (contidos e competencias) establecidos para o alumnado por cada materia etapa ou nivel obxecto de avaliación. Os devanditos estándares establecen o que os alumnos e as alumnas deben aprender e,

consecuentemente, o que o profesorado ha de ensinar. E é, precisamente, na devandita proposta formativa onde os estándares de aprendizaxe xogan un papel instrumental (ferramenta de avaliación) para determinar o logro do alí estipulado. Os estándares de aprendizaxe deben reunir unha serie de características na súa elaboración:

- Incluír unha ampla gama de coñecementos e/ou habilidades que o alumnado ha de alcanzar.
- Ser avaliables; é dicir que poidan ser medibles a través de instrumentos homologados, evitando xuízos de valor.
- Estar formulado de xeito claro e conciso.
- Incorporar niveis de aprendizaxe que permitan categorizar os progresos do alumnado.
- Ser pertinentes en canto ao nivel de esixencia e as posibilidades do alumnado ao que se dirixe.
- Ser inclusivos, respetando a diversidade nos estilos de ensino do profesorado e do alumnado.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Se a avaliación constitúe un proceso flexible os procedementos terán que ser de diversa índole, entre outros, contemplaremos:

- A observación.
- Cuestionarios orais e fichas escritas.
- Entrevistas.
- Probas configuradas como síntese dos contidos máis significativos traballados no proceso de ensinanza aprendizaxe.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINANZA

As normas de avaliación en Educación Primaria establecen que os profesores avaliarán os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente en relación co logro dos obxectivos educativos do currículo. Esta avaliación incluirá

referencias a aspectos tales como:

- A organización da aula.
- A relación entre o profesorado e o alumnado.
- A relación entre o profesorado.
- O aproveitamento dos recursos do centro.
- A convivencia entre o alumnado.

DECISIÓNS ACERCA DA AVALIACIÓN

Ao abeiro do currículo oficial, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe establecen o tipo e o grao de aprendizaxe que se espera que os alumnos vaian acadando ao longo da Educación Primaria con respecto ás competencias básicas e ás capacidades indicadas nos obxectivos xerais. O nivel de cumprimento destes obxectivos en relación cos criterios de avaliación fixados ha de ser medidocon flexibilidade, e tendo en conta a situación do alumno, ademais das súas propias características e posibilidades. Á súa vez, a avaliación, cumpre, fundamentalmente, unha función formativa, porque lle ofrece ao profesorado uns indicadores da evolución dos sucesivos niveis de aprendizaxe dos seus alumnos, coa conseguinte posibilidade de aplicar mecanismos correctores das insuficiencias advertidas.

Para que os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe poidan cumprir esta función formativa cómpre que se utilicen desde o comezo do proceso de aprendizaxe; así pois éfundamental contar cos criterios para cada curso, xa que canto antes se identifiquen posibles dificultades de aprendizaxe, antes se poderá corrixir a intervención pedagóxica.

cada parte da avaliación terá as seguintes porcentaxes:

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

7.- METODOLOXÍA DIDÁCTICA.

Baséase nos principios de intervención educativa e tenderá a ensinar a utilizar os medios previstos en caso de confinamento (videoconferencia, aula virtual, plataforma E-Dixgal....)

- Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, para construír outras aprendizaxes que o favorezan e melloren.
- Destácase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas no traballo da área que nos ocupa.
- Dáselle prioridade á comprensión dos contidos que se traballan.
- Facilítanse as oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido.
- Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.

Estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan quen de aprender de forma autónoma e saiban utilizar os medios dixitais necesarios no caso dun confinamento.

OS PRINCIPIOS DIDÁCTICOS

Analizando as orientacións xerais da etapa e as específicas para a área de Música extráense un conxunto de principios marco que describimos a continuación:

1. Promover o desenvolvemento de competencias básicas

Nunha sociedade na que os coñecementos se atopan en permanente transformación, o mellor legado que podemos darlles aos alumnos é o da transmisión dos mecanismos necesarios que lles permitan integrarse dun xeito eficaz na sociedade en que viven.

Os currículos actuais subliñan nos obxectivos xerais da etapa, nos obxectivos das áreas e nos criterios de avaliación, a importancia da adquisición de ferramentas de traballo (análise, esquemas, procura e selección de información significativa etc.) que vaian articulando estratexias de aprendizaxe autónoma.

A **LOE** xa identifica, nos compoñentes do currículo, as competencias básicas. **As competencias** van constituír un referente de capacidade nos alumnos para saber facer, para obrar; serán concretadas na área de Música, que é a que nos ocupa e configurarán un dos eixes esenciais para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe e o proceso avaliador.

2. Considerar o nivel de capacidade do alumno

Este principio esixe considerar os trazos psicolóxicos xerais característicos dun grupo de idade e, tamén, os coñecementos que os alumnos construíron con anterioridade e que condicionan a asimilación dos novos contidos.

3. Estimular a transferencia e as conexións entre os contidos por medio do enfoque globalizador

A área é a forma básica de estruturación dos contidos en primaria. Esta forma de organización curricular facilita o seu tratamento rigoroso e contribúe ao desenvolvemento da capacidade de análise dos alumnos. Isto pode facerse *tomando como referente o desenvolvemento das competencias básicas que*

comentamos; tamén e máis concretamente, por medio dos contidos comúns transversais que permitan solucións conxuntas a certos problemas de coñecemento que se nos presenten.

4. Contribuír ao establecemento dun clima de aceptación mutua e de cooperación

Diversas investigacións sobre a aprendizaxe subliñan o papel do medio socionatural, cultural e escolar no desenvolvemento do alumnado. Neste proceso, o labor do docente como mediador entre os contidos e a actividade do alumno é esencial.

Os obxectivos da etapa, os obxectivos das áreas e os criterios de avaliación insisten neste aspecto. Será necesario deseñar experiencias de ensinanza aprendizaxe orientadas a crear e manter un clima de aceptación mutua e de cooperación, promovendo a organización de equipos de traballo e a distribución de tarefas e responsabilidades entre eles.

8.- CONTIDOS(SUXEITOS AOS 3M DE DISTANCIA NO CASO DO CANTO E FRAUTA)

BLOQUE 1. ESCOITA

- Audición demúsicacontemporánea, e investigacióne valoración das posibilidadesdoson.
- Identificación eapreciación das calidades dos sonsdocontexto.
- Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas.
- Identificación a travésdaescoita de tipos devoces(soprano, contralto, tenor ebaixo), instrumentos, variaciónse contrastes develocidade.
- Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega.
- Audición activa ecomentadade música variada da nosacultura e doutrasculturas.
- Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais.

- Indagación sobre asnormasque regulan apropiedadeintelectual. Valoracióne presentación dosresultados.

BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Exploración dasposibilidadessonoras e expresivas davoz.
- Interpretación de pezasconinstrumentos de aula e/oufrauta doce.
- Interpretación,memorizacióne improvisación guiada decancións a unha ou variasvoces, desenvolvendo progresivamentea dicción, a afinación e atécnica vocal.Canon.
- Recoñecemento de tiposdeinstrumentos acústicos e electrónicos,agrupaciónsinstrumentais e vocais, erexistrosdavoz.
- Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas.
- Gravación e rexistrodas interpretacións paraunhavaloración e unhaanálise posteriores.
- Interese pola melloradoproceso de interpretación edoresultadofinal.
- Traballocooperativo,asumindo asresponsabilidadesque lle correspondane respectando as achegasdas demais persoas dogrupo.
- Creación demensaxesmusicais con contidoexpresivo,combinando elementos sonorose corporais diversos.
- Utilización dos mediosdecomunicación e de internet paraa procura de información, ensoporte impreso e dixital,sobre instrumentos,compositores/as,intérpretes e eventos musicaisdeinterese.
- Exploracióndas posibilidades sonoras eexpresivasdos medios audiovisuais e tecnolóxicos paracomunicar. Creación de cuñas radiofónicase videoanuncios.
- Utilización dosmediosaudiovisuais e dosrecursosinformáticos para a sonorizacióndeimaxes, contos, poemas erefráns, dobraxe de películas etc., e paraa creación de producións propias.

BLOQUE 3: MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

- Identificación do corpocomo instrumento. Indagacióne valoración sobre asposibilidades expresivas e comunicativasdocorpo en distintasrepresentaciónsartísticas ou situaciónscotiás.
- Valoración erecoñecemento das danzas e a súa contribuciónaonoso patrimonio artístico ecultural.
- Interpretación dedanzascoidando a coordinaciónindividualecolectiva.

- Invención decoreografíassinxelas para cancións epezasmusicais de diferentesestilos.
- Gravación e rexistrodas danzas interpretadas. Análisedevaloración doproduto.

9.- CRITERIOS DE AVALIACIÓN

BLOQUE 1: ESCOITA

- Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar.
- Interpretarcomposiciónssinxelas queconteñanprocedementos musicaisderepetición, variación e contraste,ensolitario ou en grupo, mediantea voz ou instrumentos, utilizandoa linguaxe musical, asumindoa responsabilidade nainterpretaciónen grupo e respectando tantoasachegas das demais persoascomo a persoa que asuma adirección
- Explorar e utilizarasposibilidades sonoras eexpresivasde diferentesmateriais, instrumentos edispositivoselectrónicos.

BLOQUE 2: INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Utilizar a escoita musicalpara indagar nas posibilidades doson,de maneira que sirvan comomarco de referencia paracreaciónspropias.
- Analizar a organizacióndeobras musicais sinxelas edescribir os elementos que ascompoñen
- Coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa edoutrasculturas, para valorar opatrimonio musical, valorando aimportancia do seu mantemento e dasúadifusión, e do respecto coque deben afrontar as audicións easrepresentacións.

BLOQUE 3: MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

- Adquirircapacidadesexpresivas e creativas queofrecena expresión corporal e adanza,valorar a súa achegaaopatrimonio, e gozar coasúainterpretación como unha formadeinteracciónsocial.

10.- ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

BLOQUE 1: ESCOITA

- Identifica, clasificae describe as calidades dossonsdo contexto natural esocial, utilizando unvocabulario preciso.
- Distingue tiposdevoces, instrumentos,variaciónse contrastes de velocidadee intensidade, tras a escoitadeobras musicais, concapacidadepara emitir unhavaloracióndestas.
- Interésasepor descubrir obras musicaisde diferentes características,e utilízaas como marcodereferencia para ascreaciónspropias.
- Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais.
- Comprende, aceptae respecta o contido dasnormasque regulan apropiedadeintelectual canto á reproducióne a copia de obrasmusicais.

BLOQUE 2: INTERPRETACIÓN MUSICAL

- Recoñece edescribeas calidades da voz a travésdeaudicións diversas, erecréaas.
- Recoñece eclasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentesrexistrosda voz, e agrupacións vocaise instrumentais.
- Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras.
- Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos.
- Interpretapezasvocais e instrumentaisdediferentes épocas, estilose culturas paradistintosagrupamentos, con esenacompañamento
- Coñece einterpreta cancións de distintoslugares, épocas e estilos, e valora asúaachega aoenriquecemento persoal, social ecultural.
- Amosa respectopolo traballo das demais persoase responsabilidade notraballo individual ecolectivo.

- Analizaasinterpretacións feitas,recoñece erros e amosa interesepor traballar paracorrixilos.
- Procurainformaciónbibliográfica, en mediosdecomunicación e eninternetsobreinstrumentos, compositores/as, intérpretese eventos musicais.
- Presenta e expóna información de xeitoclaro,ordenado e limpo envariossoportes.
- Utiliza osmediosaudiovisuais erecursosinformáticos para crearpezasmusicais e para asonorizaciónde imaxes erepresentaciónsdramáticas.

BLOQUE 3: MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

- Identifica ocorpocomo instrumento paraa expresión de sentimentose emocións, e como formadeinteracciónsocial.
- Controla a posturae a coordinación coamúsica cando interpretadanzas.
- Coñece danzasdedistintas épocas e lugares,e valora a súa achegaaopatrimonio artístico ecultural.
- Reproduce egozainterpretandodanzastradicionais españolas,e entende a importancia dasúacontinuidade e o trasladoásxeracións futuras.
- Inventacoreografíasde grupo que correspondencoaforma interna dunhaobra musical e supón unhaorde espacial etemporal.
- Analiza asdanzasrealizadas, recoñece os errose amosa interese por melloraro produto.
- Respecta otraballo en grupo e participa nel dexeito pracenteiro, amosando confianza naspropiasposibilidades e nas dasdemais persoas.
- Amosarespecto polas demais persoase colaboración conelas.

11.- SECUENCIACIÓN POR TRIMESTRES

<u>1º TRIMESTRE</u>

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións con xestos asociados: "A saia da Carolina" "Adiviña que é?" "Eu son un artista"	Contidos	- Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas. - Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais

“Cun sombreiriño de palla”	Criterios de avaliación	Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar. Interpretarcomposiciónssinxelas queconteñanprocedementos musicaisderepetición, variación e contraste,ensolitario ou en grupo, mediantea voz ou instrumentos, utilizandoa linguaxe musical, asumindoa responsabilidade nainterpretaciónen grupo e respectando tantoasachegas das demais persoascomo a persoa que asuma adirección
	Estándar de aprendizaxe	Identifica, clasificae describe as calidades dossonsdo contexto natural esocial, utilizando unvocabulario preciso. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Cumpre as normas da actividade de escoita e participa no canto e no baile.

Grafía convencional: Figuras e silencios, as notas no pentagrama,a plica, o acnto e a anacruse, a ligadura de unión, o punto,	Contidos	Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras.
	Criterios de avaliación	Interpretarcomposiciónssinxelas queconteñanprocedementos musicaisderepetición, variación e contraste,ensolitario ou en grupo, mediantea voz ou instrumentos, utilizandoa linguaxe musical, asumindoa responsabilidade nainterpretaciónen grupo e respectando tantoasachegas das demais persoascomo a persoa que asuma adirección
	Estándar de aprendizaxe	Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaisdediferentes épocas, estilose culturas paradistintosagrupamentos, con esenacompañamento Coñece einterpreta cancións de distintoslugares, épocas e estilos, e valora asúaachega aoenriquecemento persoal, social ecultural.

	Competencias	CCL, CCEC, CMCT, CAA
	Criterio mínimo	Coñece e aplica correctamente as grafías musicais.
A frauta: Interpretación de diferentes cancións e exercicios.	Contidos	Interpretación de pezasconinstrumentos de aula e/oufrauta doce. Interpretación,memorizacióne improvisación guiada decancións a unha ou variasvoces, desenvolvendo progresivamentea dicción, a afinación e atécnica vocal.Canon. Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas. Gravación e rexistrodas interpretacións paraunhavaloración e unhaanálise posteriores. Interese pola melloradoproceso de interpretación edoresultadofinal.

	Criterios de avaliación	Coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa edoutrasculturas, para valorar opatrimonio musical, valorando aimportancia do seu mantemento e dasúadifusión, e do respecto coque deben afrontar as audicións easrepresentacións.
	Estándar de aprendizaxe	Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaisdediferentes épocas, estilose culturas paradistintosagrupamentos, con esenacompañamento Coñece einterpreta cancións de distintoslugares, épocas e estilos, e valora asúaachega aoenriquecemento persoal, social ecultural.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Colle a frauta correctamente, soprando cunha intensidade adecuada e realizando a dixitación correspondente de cada nota.

Tipos de voces e as súas agrupacións.	Contidos	Identificación a travésdaescoita de tipos devoces(soprano, contralto, tenor ebaixo), instrumentos, variaciónse contrastes develocidade. Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega.
	Criterios de avaliación	Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar. Exploración dasposibilidadessonoras e expresivas davoz.
	Estándar de aprendizaxe	Recoñece edescribeas calidades da voz a travésdeaudicións diversas, erecréaas. Distingue tiposdevoces, instrumentos,variaciónse contrastes de velocidadee intensidade, tras a escoitadeobras musicais, concapacidadepara emitir unhavaloracióndestas.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Diferenciar entre voces masculinas e femininas, así como as pequenas agrupacións fronte a un coro.

Instrumentos de percusión da aula: altura determinada e indeterminada.	Contidos	Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas. Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega. Interpretación de pezasconinstrumentos de aula e/oufrauta doce.
	Criterios de avaliación	Interpretarcomposiciónssinxelas queconteñanprocedementos musicaisderepetición, variación e contraste,ensolitario ou en grupo, mediantea voz ou instrumentos, utilizandoa linguaxe musical, asumindoa responsabilidade nainterpretaciónen grupo e respectando tantoasachegas das demais persoascomo a persoa que asuma adirección.
	Estándar de aprendizaxe	Distingue tiposdevoces, instrumentos,variaciónse contrastes de velocidadee intensidade, tras a escoitadeobras musicais, concapacidadepara emitir unhavaloracióndestas. Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras.
	Competencias	CCL, CMCT, CCEC

	Criterio mínimo	Recoñece auditivamente os distintos instrumentos da aula. Manexa axeitadamente os distintos instrumentos.
Musicogramas: “Arrumbo” “O voo doabellón” “La Tempranica”	Contidos	Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas. Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega. Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais. Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas
	Criterios de avaliación	Analizar a organizacióndeobras musicais sinxelas edescribir os elementos que ascompoñen
	Estándar de aprendizaxe	Interésasepor descubrir obras musicaisde diferentes características,e utilízaas como marcodereferencia para ascreaciónspropias. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CAA, CSIEE

	Criterio mínimo	Diferenza as distintas partes que existen nunha obra musical seguindo un musicograma.
Os instrumentos: A gaita Os instrumentos populares galegos Corda fretada	Contidos	- Identificación a travésdaescoita de tipos devoces(soprano, contralto, tenor ebaixo), instrumentos, variaciónse contrastes develocidade. - Recoñecemento de tiposdeinstrumentos acústicos e electrónicos,agrupaciónsinstrumentais e vocais, erexistrosdavoz
	Criterios de avaliación	- Explorar e utilizarasposibilidades sonoras eexpresivasde diferentesmateriais, instrumentos edispositivoselectrónicos.
	Estándar de aprendizaxe	- Distingue tiposdevoces, instrumentos,variaciónse contrastes de velocidadee intensidade, tras a escoitadeobras musicais, concapacidadepara emitir unhavaloracióndestas.
	Competencias	CCL, CCEC
	Criterio mínimo	Diferenciar os distintos instrumentos de xeito visual auditivo.

Danzas: “Os reis do Courel”	Contidos	- Identificación do corpocomo instrumento. Indagacióne valoración sobre asposibilidades expresivas e comunicativasdocorpo en distintasrepresentaciónsartísticas ou situaciónscotiás. - Valoración ereconeñecemento das danzas e a súa contribuciónaonoso patrimonio artístico ecultural. - Interpretación dedanzascoidando a coordinaciónindividualecolectiva. - Gravación e rexistrodas danzas interpretadas. Análisedevaloración doproduto.
	Criterios de avaliación	- Adquirircapacidadesexpresivas e creativas queofrecena expresión corporal e adanza,valorar a súa achegaaopatrimonio, e gozar coasúainterpretación como unha formadeinteracciónsocial.

	Estándar de aprendizaxe	Identifica ocorpocomo instrumento paraa expresión de sentimentose emocións, e como formadeinteracciónsocial. Controla a posturae a coordinación coamúsica cando interpretadanzas. Coñece danzasdedistintas épocas e lugares,e valora a súa achegaaopatrimonio artístico ecultural. Reproduce egozainterpretandodanzastradicionais españolas,e entende a importancia dasúacontinuidade e o trasladoásxeracións futuras. Analiza asdanzasrealizadas, recoñece os errose amosa interese por melloraro produto. Respecta otraballo en grupo e participa nel dexeito pracenteiro, amosando confianza naspropiasposibilidades e nas dasdemais persoas. Amosarespecto polas demais persoase colaboración conelas.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participar activamente na produción da danza. Recoñecer o corpo como forma de expresión artística.

Audicións: “Wewillrockyou” “ O Moldava” “A lista de Schindler” “Marcha do toureiro” “O lago dos cisnes” “A morte d Aase” “A misión” “Moita festa”	Contidos	Audición demúsicacontemporánea, e investigacióne valoración das posibilidadesdoson. Identificación eapreciación das calidades dos sonsdocontexto. Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega. Audición activa ecomentadade música variada da nosacultura e doutrasculturas. Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais. Indagación sobre asnormasque regulan apropiedadeintelectual.
	Criterios de avaliación	Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar.

	Estándar de aprendizaxe	Interésasepor descubrir obras musicaisde diferentes características,e utilízaas como marcodereferencia para ascreaciónspropias. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Comprende, aceptae respecta o contido dasnormasque regulan apropiedadeintelectual canto á reprodución e a copia de obrasmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Manter unha actitude correcta durante a escoita aportando a súa opinión persoal sobre a música escoitada.

2º TRIMESTRE

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións con xestos asociados: “Velaí ven o gaiteiro” “Camiña Don Sancho” “Collín toxo e flores” “Sube a boro muchaho”	Contidos	▪ Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas. ▪ Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais
	Criterios de avaliación	▪ Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar. ▪ Interpretarcomposiciónssinxelas queconteñanprocedementos musicaisderepetición, variación e contraste,ensolitario ou en grupo, mediantea voz ou instrumentos, utilizandoa linguaxe musical, asumindoa responsabilidade nainterpretaciónen grupo e respectando tantoasachegas das demais persoascomo a persoa que asuma adirección

	Estándar de aprendizaxe	Identifica, clasificae describe as calidades dossonsdo contexto natural esocial, utilizando unvocabulario preciso. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Cumpre as normas da actividade de escoita e participa no canto e no baile.
Grafía convencional: Sostido, bemol becuadro, intervalos, semicorchea, alteracións, ligadura d expresión, compás 6/8	Contidos	Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras.
	Criterios de avaliación	Interpretarcomposiciónssinxelas queconteñanprocedementos musicaisderepetición, variación e contraste,ensolitario ou en grupo, mediantea voz ou instrumentos, utilizandoa linguaxe musical, asumindoa responsabilidade nainterpretaciónen grupo e respectando tantoasachegas das demais persoascomo a persoa que asuma adirección

	Estándar de aprendizaxe	Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaisdediferentes épocas, estilose culturas paradistintosagrupamentos, con esenacompañamento Coñece einterpreta cancións de distintoslugares, épocas e estilos, e valora asúaachega aoenriquecemento persoal, social ecultural.
	Competencias	CCL, CCEC, CMCT, CAA
	Criterio mínimo	Coñece a duración de cada figura. Coloca correctamente as notas no pentagrama. Distinguir e empregar adecuadamente os distintos símbolos de repetición. Distinguir un compás binario dun ternario.

A frauta: Interpretación de diferentes cancións e exercicios.	Contidos	Interpretación de pezasconinstrumentos de aula e/oufrauta doce. Interpretación,memorizacióne improvisación guiada decancións a unha ou variasvoces, desenvolvendo progresivamentea dicción, a afinación e atécnica vocal.Canon. Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas. Gravación e rexistrodas interpretacións paraunhavaloración e unhaanálise posteriores. Interese pola melloradoproceso de interpretación edoresultadofinal.
	Criterios de avaliación	Coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa edoutrasculturas, para valorar opatrimonio musical, valorando aimportancia do seu mantemento e dasúadifusión, e do respecto coque deben afrontar as audicións easrepresentacións.

	Estándar de aprendizaxe	Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaisdediferentes épocas, estilose culturas paradistintosagrupamentos, con esenacompañamento Coñece einterpreta cancións de distintoslugares, épocas e estilos, e valora asúaachega aoenriquecemento persoal, social ecultural.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Colle a frauta correctamente, soprando cunha intensidade adecuada e realizando a dixitación correspondente de cada nota.

<table>
<tr><td rowspan="2">Interpretación de partituras non convencionais.
“Sinfonía dos xoguetes”
“Córdoba”</td><td>Contidos</td><td> Audición demúsicacontemporánea, e investigacióne valoración das posibilidadesdoson.
 Identificación eapreciación das calidades dos sonsdocontexto.
 Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas.
 Identificación a travésdaescoita de tipos devoces(soprano, contralto, tenor ebaixo), instrumentos, variaciónse contrastes develocidade.
 Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega.
 Audición activa ecomentadade música variada da nosacultura e doutrasculturas.
 Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais.</td></tr>
<tr><td>Criterios de avaliación</td><td> Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar.</td></tr>
</table>

	Estándar de aprendizaxe	Interésasepor descubrir obras musicaisde diferentes características,e utilízaas como marcodereferencia para ascreaciónspropias. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Comprende, aceptae respecta o contido dasnormasque regulan apropiedadeintelectual canto á reprodución e a copia de obrasmusicais.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Seguir en cada momento a parte da partitura non convencional.
Musicogramas: “Jambo” “A Danza Macabra”	Contidos	Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas. Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega. Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audiciondemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais. Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas

	Criterios de avaliación	Analizar a organizacióndeobras musicais sinxelas edescribir os elementos que ascompoñen
	Estándar de aprendizaxe	Interésasepor descubrir obras musicaisde diferentes características,e utilízaas como marcodereferencia para ascreaciónspropias. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CAA, CSIEE
	Criterio mínimo	Diferenza as distintas partes que existen nunha obra musical seguindo un musicograma.
Os instrumentos: Vento metal Vento madeira	Contidos	Identificación a travésdaescoita de tipos devoces(soprano, contralto, tenor ebaixo), instrumentos, variaciónse contrastes develocidade. Recoñecemento de tiposdeinstrumentos acústicos e electrónicos,agrupaciónsinstrumentais e vocais, erexistrosdavoz
	Criterios de avaliación	Explorar e utilizarasposibilidades sonoras eexpresivasde diferentesmateriais, instrumentos edispositivoselectrónicos.

	Estándar de aprendizaxe	Distingue tiposdevoces, instrumentos,variaciónse contrastes de velocidadee intensidade, tras a escoitadeobras musicais, concapacidadepara emitir unhavaloracióndestas.
	Competencias	CCL, CCEC
	Criterio mínimo	Diferenciar visual e auditivamente os distintosinstruentos.
Danzas: "A Danza Macabra"	Contidos	Identificación do corpocomo instrumento. Indagacióne valoración sobre asposibilidades expresivas e comunicativasdocorpo en distintasrepresentaciónsartísticas ou situaciónscotiás. Valoración erecoñecemento das danzas e a súa contribuciónaonoso patrimonio artístico ecultural. Interpretación dedanzascoidando a coordinaciónindividualecolectiva. Gravación e rexistrodas danzas interpretadas. Análisedevaloración doproduto.

	Criterios de avaliación	Adquirircapacidadesexpresivas e creativas queofrecena expresión corporal e adanza,valorar a súa achegaaopatrimonio, e gozar coasúainterpretación como unha formadeinteracciónsocial.
	Estándar de aprendizaxe	Identifica ocorpocomo instrumento paraa expresión de sentimentose emocións, e como formadeinteracciónsocial. Controla a posturae a coordinación coamúsica cando interpretadanzas. Coñece danzasdedistintas épocas e lugares,e valora a súa achegaaopatrimonio artístico ecultural. Reproduce egozainterpretandodanzastradicionais españolas,e entende a importancia dasúacontinuidade e o trasladoásxeracións futuras. Analiza asdanzasrealizadas, recoñece os errose amosa interese por melloraro produto. Respecta otraballo en grupo e participa nel dexeito pracenteiro, amosando confianza naspropiasposibilidades e nas dasdemais persoas. Amosarespecto polas demais persoase colaboración conelas.

	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participar activamente na produción da danza. Recoñecer o corpo como forma de expresión artística.
Audicións: "Marcha fúnebre para una marioneta" "Música galegas" (jazz, blues, gospel, rock...	Contidos	Audición demúsicacontemporánea, e investigacióne valoración das posibilidadesdoson. Identificación eapreciación das calidades dos sonsdocontexto. Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega. Audición activa ecomentadade música variada da nosacultura e doutrasculturas. Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais. Indagación sobre asnormasque regulan apropiedadeintelectual.
	Criterios de avaliación	Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar.

	Estándar de aprendizaxe	Interésasepor descubrir obras musicaisde diferentes características,e utilízaas como marcodereferencia para ascreaciónspropias. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Comprende, aceptae respecta o contido dasnormasque regulan apropiedadeintelectual canto á reprodución e a copia de obrasmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Manter unha actitude correcta durante a escoita aportando a súa opinión persoal sobre a música escoitada.

3º TRIMESTRE

TAREFA		
Interpretación vocal das seguintes cancións con xestos asociados: "Viva a xente" "O pirata Metepata" "Xa morreu o burro"	Contidos	Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas. Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais

“Pandeirada de Tella”	Criterios de avaliación	Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar. Interpretarcomposiciónssinxelas queconteñanprocedementos musicaisderepetición, variación e contraste,ensolitario ou en grupo, mediantea voz ou instrumentos, utilizandoa linguaxe musical, asumindoa responsabilidade nainterpretaciónen grupo e respectando tantoasachegas das demais persoascomo a persoa que asuma adirección
	Estándar de aprendizaxe	Identifica, clasificae describe as calidades dossonsdo contexto natural esocial, utilizando unvocabulario preciso. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Cumpre as normas da actividade de escoita e participa no canto e no baile.

Grafía convencional: Matices, aire, semicorcheas,	Contidos	Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras.
	Criterios de avaliación	Interpretarcomposiciónssinxelas queconteñanprocedementos musicaisderepetición, variación e contraste,ensolitario ou en grupo, mediantea voz ou instrumentos, utilizandoa linguaxe musical, asumindoa responsabilidade nainterpretaciónen grupo e respectando tantoasachegas das demais persoascomo a persoa que asuma adirección
	Estándar de aprendizaxe	Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaisdediferentes épocas, estilose culturas paradistintosagrupamentos, con esenacompañamento Coñece einterpreta cancións de distintoslugares, épocas e estilos, e valora asúaachega aoenriquecemento persoal, social ecultural.

	Competencias	CCL, CCEC, CMCT, CAA
	Criterio mínimo	Coñece a duración de cada figura. Coloca correctamente as notas no pentagrama. Distinguir e empregar adecuadamente os distintos símbolos de repetición. Distinguir un compás binario dun ternario.
A frauta: Interpretación de diferentes cancións e exercicios.	Contidos	Interpretación de pezasconinstrumentos de aula e/oufrauta doce. Interpretación,memorizacióne improvisación guiada decancións a unha ou variasvoces, desenvolvendo progresivamentea dicción, a afinación e atécnica vocal.Canon. Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas. Gravación e rexistrodas interpretacións paraunhavaloración e unhaanálise posteriores. Interese pola melloradoproceso de interpretación edoresultadofinal.

	Criterios de avaliación	Coñecer exemplos deobrasvariadas da nosa edoutrasculturas, para valorar opatrimonio musical, valorando aimportancia do seu mantemento e dasúadifusión, e do respecto coque deben afrontar as audicións easrepresentacións.
	Estándar de aprendizaxe	Utiliza alinguaxemusical para a interpretacióndeobras. Traduce álinguaxemusical convencional melodíase ritmossinxelos. Interpretapezasvocais e instrumentaisdediferentes épocas, estilose culturas paradistintosagrupamentos, con esenacompañamento Coñece einterpreta cancións de distintoslugares, épocas e estilos, e valora asúaachega aoenriquecemento persoal, social ecultural.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CCEC
	Criterio mínimo	Colle a frauta correctamente, soprando cunha intensidade adecuada e realizando a dixitación correspondente de cada nota.

Interpretación de partituras non convencionais. “O tren” “Granada”	Contidos	Audición demúsicacontemporánea, e investigacióne valoración das posibilidadesdoson. Identificación eapreciación das calidades dos sonsdocontexto. Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas. Identificación a travésdaescoita de tipos devoces(soprano, contralto, tenor ebaixo), instrumentos, variaciónse contrastes develocidade. Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega. Audición activa ecomentadade música variada da nosacultura e doutrasculturas. Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais.
	Criterios de avaliación	Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar.

	Estándar de aprendizaxe	Interésasepor descubrir obras musicaisde diferentes características,e utilízaas como marcodereferencia para ascreaciónspropias. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Comprende, aceptae respecta o contido dasnormasque regulan apropiedadeintelectual canto á reprodución e a copia de obrasmusicais.
	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Seguir en cada momento a parte da partitura non convencional.
Musicogramas: "Nun mercado persa"	Contidos	Identificación eapreciación de formas musicaissinxelas. Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega. Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audiciónde música e/ou na asistenciaa representacións musicais. Utilización dasgrafíasconvencionais na lectura,naescritura e na interpretacióndecancións e de pezasinstrumentais sinxelas

	Criterios de avaliación	Analizar a organizacióndeobras musicais sinxelas edescribir os elementos que ascompoñen
	Estándar de aprendizaxe	Interésasepor descubrir obras musicaisde diferentes características,e utilízaas como marcodereferencia para ascreaciónspropias. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CAA, CSIEE
	Criterio mínimo	Diferenza as distintas partes que existen nunha obra musical seguindo un musicograma.
Os instrumentos: A orquestra sinfónica O instrumentos de tecla	Contidos	Identificación a travésdaescoita de tipos devoces(soprano, contralto, tenor ebaixo), instrumentos, variaciónse contrastes develocidade. Recoñecemento de tiposdeinstrumentos acústicos e electrónicos,agrupaciónsinstrumentais e vocais, erexistrosdavoz
	Criterios de avaliación	Explorar e utilizarasposibilidades sonoras eexpresivasde diferentesmateriais, instrumentos edispositivoselectrónicos.

	Estándar de aprendizaxe	Distingue tiposdevoces, instrumentos,variaciónse contrastes de velocidadee intensidade, tras a escoitadeobras musicais, concapacidadepara emitir unhavaloracióndestas.
	Competencias	CCL, CCEC
	Criterio mínimo	Diferenciar visual e auditivamente os distintosinstruentos.
Danzas: “Muiñeira de Sampaio””	Contidos	Identificación do corpocomo instrumento. Indagacióne valoración sobre asposibilidades expresivas e comunicativasdocorpo en distintasrepresentaciónsartísticas ou situaciónscotiás. Valoración erecoñecemento das danzas e a súa contribuciónaonoso patrimonio artístico ecultural. Interpretación dedanzascoidando a coordinaciónindividualecolectiva. Gravación e rexistrodas danzas interpretadas. Análisedevaloración doproduto.

	Criterios de avaliación	- Adquirircapacidadesexpresivas e creativas queofrecena expresión corporal e adanza,valorar a súa achegaaopatrimonio, e gozar coasúainterpretación como unha formadeinteracciónsocial.
	Estándar de aprendizaxe	- Identifica ocorpocomo instrumento paraa expresión de sentimentose emocións, e como formadeinteracciónsocial. - Controla a posturae a coordinación coamúsica cando interpretadanzas. - Coñece danzasdedistintas épocas e lugares,e valora a súa achegaaopatrimonio artístico ecultural. - Reproduce egozainterpretandodanzastradicionais españolas,e entende a importancia dasúacontinuidade e o trasladoásxeracións futuras. - Analiza asdanzasrealizadas, recoñece os errose amosa interese por melloraro produto. - Respecta otraballo en grupo e participa nel dexeito pracenteiro, amosando confianza naspropiasposibilidades e nas dasdemais persoas. - Amosarespecto polas demais persoase colaboración conelas.

	Competencias	CCL, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Participar activamente na produción da danza. Recoñecer o corpo como forma de expresión artística.
Audicións: “BSO”	Contidos	Audición demúsicacontemporánea, e investigacióne valoración das posibilidadesdoson. Identificación eapreciación das calidades dos sonsdocontexto. Valoración e interesepola música de diferentes épocase culturas, nomeadamente agalega. Audición activa ecomentadade música variada da nosacultura e doutrasculturas. Actitude atenta, silenciosae respectuosa durante a audicióndemúsica e/ou na asistenciaa representacións musicais. Indagación sobre asnormasque regulan apropiedadeintelectual.
	Criterios de avaliación	Entender a vozcomo instrumento e recursoexpresivo, partindo da canción e dassúasposibilidades para interpretar,creareimprovisar.

	Estándar de aprendizaxe	Interésasepor descubrir obras musicaisde diferentes características,e utilízaas como marcodereferencia para ascreaciónspropias. Coñece, entendee cumpre as normasdecomportamento en audiciónse representaciónsmusicais. Comprende, aceptae respecta o contido dasnormasque regulan apropiedadeintelectual canto á reprodución e a copia de obrasmusicais.
	Competencias	CCL, CSC, CSIEE, CCEC
	Criterio mínimo	Manter unha actitude correcta durante a escoita aportando a súa opinión persoal sobre a música escoitada.

Addenda ressumo mínimos avaliación de 6º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

- **Interpretación vocal**

Criterio mínimo	- Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente ampliando o rexistro.

- **Interpretación instrumental**

15. Criterio mínimo	Le e toca partituras con máis de rexistro de 8ª na placa e na frauta

16. Criterio mínimo	Introduce os bemois, díese e becadros na frauta e placa.

17. Criterio mínimo	É quen de participar nun proxecto interpretativo grupal, de creación propia ou allea.

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	- É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª ou 5ª con contratempos

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	Coñece as subfamilias e clasifica nelas os instrumentos.

Grafía musical

Criterio mínimo	- Escribe e le as figuras e notas no pentagrama ampliando o rexistro de 8ª

Criterio mínimo	- Coñece signos de ampliación da duración, como puntiño e ligadura.

Criterio mínimo	- Entende e escribe as notas alteraradas e os signos de repetición.

Audicións

Criterio mínimo	- Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas. É quen de expoñer unha audición aos compañeiros/as

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	- Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos coñecendo puntos ou pasos básicos.

Criterio mínimo	É quen de participar nun proxecto grupal no que interpreta puntos de baile tradicional galego ou doutros lugares

Informática Musical

Criterio mínimo	É quen de escribir partituras complexas no Musescore, doutras persoas ou de creación propia.

Criterio mínimo	É quen de manexar o Audacity para realizar gravacións e edición de audio.

Avaliación de 1º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

 Interpretación vocal

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria o retrouso respectando o pulso e entoando.

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente.

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente.

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente a metade dos sons propostos

Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos

Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos

Identificar instrumentos pequena percusión

Criterio mínimo	Diferenza entre o son de instrumentos de madeira, metal e parche.

Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal.

Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal.

O pulso

Criterio mínimo	Seguir o pulso adecuadamente das obras propostas e escríbeo a ditado, diferenciando 2,3,4

Criterio mínimo	Seguir o pulso adecuadamente das obras propostas e diferénzao do acento, encribíndoas ao ditado e correspondéndoos ás figuras.

Grafía musical

Criterio mínimo	Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio de negra

Criterio mínimo	Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio de negra relacionándoa co pulso e acento, compoñendo compases

Audicións

Criterio mínimo	Escoitar atentamente a obra participando nas tarefas propostas de xeito adecuado expresando as sensacións que lle produce, seguindo os pulsos dentro dun musicograma.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as.

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos.

Avaliación de 2º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

- **Interpretación vocal**

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente.

- **Interpretación instrumental**

Criterio mínimo	Toca as figuras que coñece relacionándoas con distintas alturas.

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente a metade dos sons propostos

Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos, comezando a diferenciar agudo-grave a ditado.

Criterio mínimo	Identifica e clasifica correctamente os sons propostos, comezando a diferenciar claramente a ditado os agudos e graves incluíndo figuras. Diferenza e sabe algunhas escalas ascendentes e descendentes.

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	Diferenza entre o son de instrumentos de madeira, metal e parche.

Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal, coñece algúns das 3 pricipais familias e clasifícaos.

Criterio mínimo	Coñece as 3 pricipais familias e clasifica algúns instrumentos.

Grafía musical

Criterio mínimo	Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio e de branca

Criterio mínimo	Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio das tres, comezando a ler a semicorchea.

Criterio mínimo	Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio das tres, comezando a ler a semicorchea.

Audicións

Criterio mínimo	Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos.

Avaliación de 3º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

- **Interpretación vocal**

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso, entoando adecuadamente e ampliando o rexistro.

- **Interpretación instrumental**

Criterio mínimo	Toca as figuras que coñece relacionándoas coas escalas.

Criterio mínimo	Comeza a usar a frauta coas notas si-la

Criterio mínimo	Toca partituras coa frauta coas notas si,la,sol.

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª con figuras básicas. Sabe as escalas

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª introducindo semicorcheas.Sabe as escalas

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª introducindo semicorcheas.Sabe as escalas.

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal, coñece algúns das 3 pricipais familias, clasifícaos e introduce algunahas subfamilias.

Criterio mínimo	Diferenza todos os instrumentos e clasificalos en familia de madeira, pel e metal, coñece as 3 pricipais familias, clasifíca os instrumentos e introduce as subfamilias.

Grafía musical

Criterio mínimo	Emitir con sílabas rítmicas e escribir a ditado correctamente a figura da branca, negra, a corchea e o silencio das tres, comezando a ler a semicorchea.

Criterio mínimo	Comeza a traballar co pentagrama e a relacionar as escalas coas notas.

Criterio mínimo	Le e escribe as notas no pentagrama de do grave a do agudo.

Audicións

Criterio mínimo	Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos.

Avaliación de 4º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atenci ón, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

 Interpretación vocal

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente ampliando o rexistro.

 Interpretación instrumental

Criterio mínimo	Le e toca partituras con si,la,sol na placa e na frauta

Criterio mínimo	Amplia o rexistro de tres notas coa frauta

Criterio mínimo	Amplia rexistro de notas coa frauta

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª ata semicorcheas.

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	Coñece algúns das 3 pricipais familias, clasifícaos e introduce algunahas subfamilias.

Criterio mínimo	Diferenza case todos os instrumentos e clasifícalos nas subfamilias

Grafía musical

Criterio mínimo	Escribe e le as figuras e notas no pentagrama ampliando o rexistro de 8ª

Audicións

Criterio mínimo	Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos coñecendo puntos ou pasos básicos.

Avaliación de 5º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atención, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

- **Interpretación vocal**

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente ampliando o rexistro.

- **Interpretación instrumental**

Criterio mínimo	Le e toca partituras con rexistro de 8ª na placa e na frauta

Criterio mínimo	Amplia o rexistro de 8ª coa frauta

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª ou 5ª

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	Coñece as subfamilias e clasifica nelas os instrumentos.

Grafía musical

Criterio mínimo	Escribe e le as figuras e notas no pentagrama ampliando o rexistro de 8ª

Criterio mínimo	Coñece signos de amliación da duración, como puntiño e ligadura.

Criterio mínimo	Entende e escribe as notas alteraradas e os signos de repetición.

Audicións

Criterio mínimo	Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas.

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos coñecendo puntos ou pasos básicos.

Informática Musical

Criterio mínimo	É quen de escribir partituras simples no Musescore, doutras persoas ou de creación propia.

Criterio mínimo	É quen de manexar o Audacity para realizar gravacións.

Avaliación de 5º de Primaria

A cada avaliación aplicaránselle as seguintes porcentaxes

EXAMES ESCRITOS/ORAIS/PRÁCTICOS	60%
TRABALLO AULA/CASA(Tarefas, actividades,libreta,taballo en equipo,saídas á pizarra,interpretación vocal,instrumental, movemento e audición)	20%
ACTITUDE(esforzo,participación,atenci ón, comportamento)	20%

*No caso dun confinamento, poderase sumar a porcentaxe dos exames escritos aos traballos entregados polas plataformas requeridas, ou aplicarse unicamente a probas obxectivas realizadas por videoconferencia, videogravación, ou outros medios telemáticos requeridos.

Criterios Mínimos por avaliación

- **Interpretación vocal**

Criterio mínimo	Sabe cantar de memoria a estrofa e o retrouso respectando o pulso e entoando adecuadamente ampliando o rexistro.

- **Interpretación instrumental**

Criterio mínimo	Le e toca partituras con máis de rexistro de 8ª na placa e na frauta

Criterio mínimo	Introduce os bemois, díese e becadros na frauta e placa.

Criterio mínimo	É quen de participar nun proxecto interpretativo grupal, de creación propia ou allea.

Sons fortes e suaves, longos e curtos, agudos e graves

Criterio mínimo	É quen de facer ditados ditados melódicos de 8ª ou 5ª con contratempos

Identificar instrumentos

Criterio mínimo	Coñece as subfamilias e clasifica nelas os instrumentos.

Grafía musical

Criterio mínimo	Escribe e le as figuras e notas no pentagrama ampliando o rexistro de 8ª

Criterio mínimo	Coñece signos de ampliación da duración, como puntiño e ligadura.

Criterio mínimo	Entende e escribe as notas alteraradas e os signos de repetición.

Audicións

Criterio mínimo	Escoitar atenta e activamente participando nas tarefas propostas. É quen de expoñer unha audición aos compañeiros/as

Realizar distintas danzas:

Criterio mínimo	Participar activamente na actividade respectando aos compañeiros /as e realizando correctamente os pasos coñecendo puntos ou pasos básicos.

Criterio mínimo	É quen de participar nun proxecto grupal no que interpreta puntos de baile tradicional galego ou doutros lugares

Informática Musical

Criterio mínimo	É quen de escribir partituras complexas no Musescore, doutras persoas ou de creación propia.

Criterio mínimo	É quen de manexar o Audacity para realizar gravacións e edición de audio.